

Naturområden för friluftsliv

Kartläggning för Helsingborgs stad

Helsingborgs Stad

2019-10-07

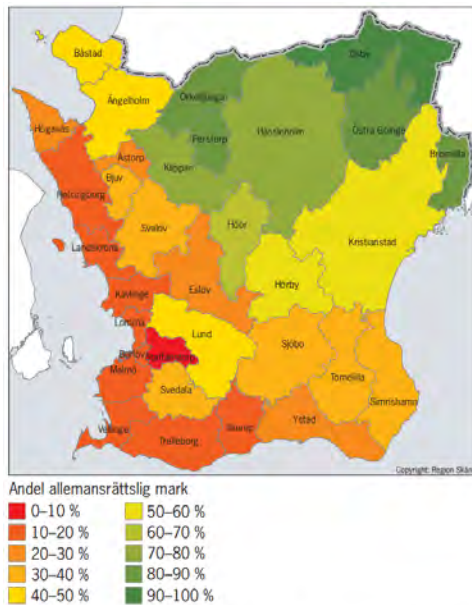

HELSINGBORG

Bakgrund

Att värdera friluftsområden kan vara en hjälp för att stärka friluftslivets intressen och status i samhällsplanering. Det behövs för att säkerställa arealer för friluftslivet. Särskilt i förhållande till andra intressen och markanspråk.

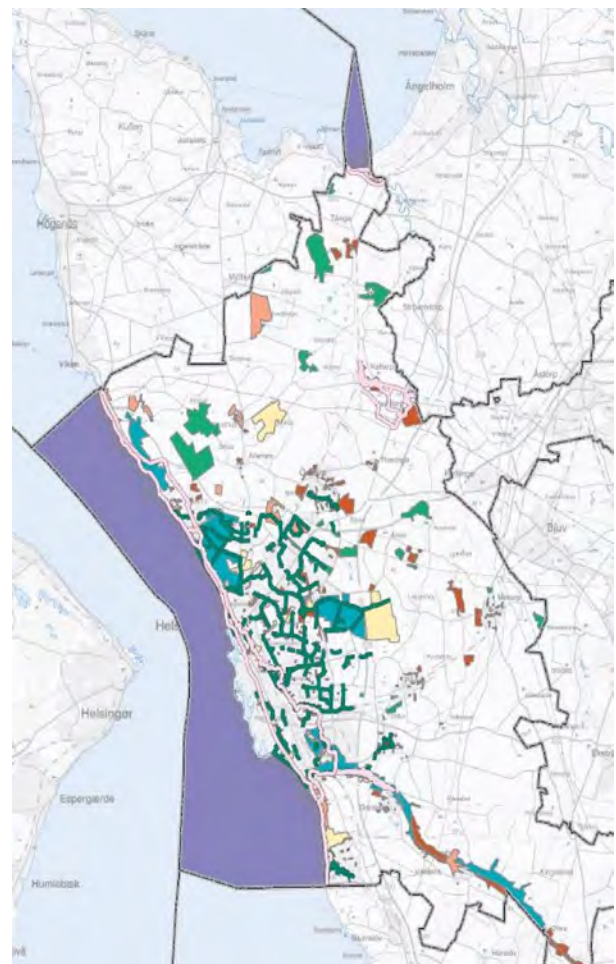
Naturvårdsverket har offentliggjort metoden "Kartlägga naturområden som har stor betydelse för friluftsliv, rekreation och turism". Den ingick i ett regeringsuppdrag i tre delar. Under 2018 genomförde Naturvårdsverket en pilotstudie för att testa metoden i några kommuner. Arjeplog, Skellefteå, Smedjebacken, Finspång och Gotlands kommun deltog i studien samt representanter från länsstyrelser.

Metodiken har nu använts i kartläggningen av friluftslivsvärden i naturområden för Helsingborgs stad inför framtagande av ny översiktsplan. Arbetet genomfördes juni till oktober 2019 av upphandlad entreprenör, Ina Hildeman.

Beställare av arbetet är stadsbyggnadsförvaltningens översiktsplaneenhet.

Det finns inte mycket allemansrättsligt tillgänglig mark i Skåne, särskilt inte i de västra delarna där stora delar av arealen är uppodlad jordbruksmark. I Skåne är i genomsnitt drygt 50 procent av marken allemansrättslig mark, till skillnad från övriga landet som har cirka 90 procent. Variationen är stor inom Skåne och det finns kommuner som har över 90 procent, som till exempel Osby. De västskånska kommunerna, bland annat Helsingborg har mellan 10-20 procent tillgänglig mark. Det är också i denna del flest personer bor i Skåne.

Källa : Markanvändning Skåne, Region Skåne 2009

Innehållsförteckning

Bakgrund	2
Metodik	4
Steg 1. Etablera en arbetsgrupp.....	4
Steg 2. Samla in underlag	4
Steg 3. Kartlägga områdestyper.....	4
Steg 4. Värdering.....	7
Steg 5. Klassificera områden.....	12
Steg 6. Visualisera och dokumentera.....	13
Steg 7. Följa upp och uppdatera	13
Resultat	14
Allerum.....	14
Bårslöv.....	15
Domsten	15
Fleninge	15
Gantofta	16
Hasslarp.....	16
Helsingborg.....	17
Hittarp	17
Kattarp	17
Mörarp	18
Påarp	18
Rydebäck.....	19
Tånga och Røgle	19
Utvålinge.....	19
Vallåkra.....	20
Ödåkra	20
Hav	21
Områden utanför tätorterna	21
Långa leder.....	21
Diskussion	22
Underlag	22
Områdestyper	22
Värdering	22
Klassificering.....	22
Utvecklingsförslag	24
Bilagor	25
Referenser	37

Metodik

Steg 1. Etablera en arbetsgrupp

En arbetsgrupp etablerades med personer som har kunskap om friluftsliv och känner till lokala förutsättningar. I denna ingick, förutom upphandlad entreprenör, Fredrik Bengtsson (kommunekolog, stadsbyggnadsförvaltningen), Daniel Nilsson (fritidschef) och Nina Syde (naturvårdare, stadsbyggnadsförvaltningen).

I arbetsgruppen togs beslut om tillvägagångssätt, fastställdes definitioner och detaljeringsnivå samt fördelades arbetet för ett resultat av värde för arbetet med översiktsplan och för att långsiktigt tillvarata friluftsvärden i kommunen och de relationer med medborgare som är kopplade till dessa. Utifrån tidsplan gjordes avstämningar med arbetsgruppen efter varje steg i kartläggningen.

Utöver arbetsgruppen användes kommunens områdesförvaltare som referenser i värderingsprocessen. Anställda vid kommunen med kompetens inom geografiska informationssystem (GIS), samhällsplanering och förvaltning av områdesskyddad natur har engagerats. Det dialogarbete som utförts kopplat till stationsorterna har använts som referens i berörda områden. I detta skede har inte övriga parter ingått såsom markägare, ideella föreningar, friluftslivsorganisationer eller liknande.

Steg 2. Samla in underlag

Kartläggningen av områden för friluftsliv har i så stor utsträckning som möjligt baserats på befintliga underlag. Det har effektiviserat arbetsinsatsen och gett samstämmighet med övrig planering i kommunen.

Grundprincipen för insamlingen har varit att underlag har hög detaljeringsgrad, är aktuella och har lokal relevans.

- Underlag som använts i kartläggningen (se Bilaga 1):
- Geografisk information och kartor.
- Regionala och nationella underlag.
- Skriftliga källor och/eller muntlig information från personer med god lokalkännedom.
- Kommunens planer och program med riktlinjer för markens användning.
- Fältbesök

Utöver nationella data för infrastruktur, naturskydd och kulturvärden har lokala inventeringar och kartläggningar använts. Exempelvis Grönstrukturprogrammet, från 2014, har utgjort ett betydande underlag i avgränsningen av områden. Den friyteinventering av sociotoper som genomfördes 2008 har bidragit till en kvantitativ grund för flera kriterier.

Vid kontinuerliga avstämningar samt inbokade möten har arbetsgruppen bedömt vilka kompletteringar som behövs för att kunna genomföra kartläggningen av friluftsområden.

Steg 3. Kartlägga områdestyper

Med stöd av underlaget som samlats in i steg två har arbetsgruppen definierat områdestyper/kategorier, utifrån ett grundarbete utfört av entreprenör, baserat på Naturvårdsverkets uppdelning och beskrivning (se Tabell 1). Kategorierna fångar upp allt från små och tätortsnära områden till större områden på land och i havet. Ju närmare tätorter områdestypen finns desto viktigare är detaljeringsgraden i kartläggningen. Områden som inte har kvaliteter av betydelse för friluftsliv tas i regel inte med som områdestyp. Endast större områden utanför tätorterna har inkluderats.

Tabell 1: OMRÅDESTYPER	
Namn (kod)	Naturvårdsverkets beskrivning
Friluftsområden med anläggningar (FA)	<p>Stora områden med en yta närmare ett tiotal kvadratkilometer. Gemensamt för dessa områden är att de är lättillgängliga och att delar av området har anläggningar för friluftslivet, såsom leder och service.</p> <p>Är ofta riksintresseområden för friluftsliv och lättillgängliga nationalparker. Dessa områden kan innehålla delar som är mindre iordningställda, mer av vildmarkstyp.</p> <p>Kommentar: Det finns inga stora områden inom Helsingborgs kommun. Närmsta område är Söderåsen och Kullaberg.</p>
Friluftsområden utan anläggningar (FU)	<p>Stora områden med en yta närmare ett tiotal kvadratkilometer som präglas av natur, tystnad, vildmark och ödslighet. I hög grad opåverkade och saknar speciella anläggningar för friluftslivet. Ofta ligger dessa områden lite avlägset och svåråtkomligt.</p> <p>Kommentar: Det finns inga stora områden inom Helsingborgs kommun. Närmsta område är Söderåsen och Hallandsåsen.</p>
Områden för särskilda brukarkategorier (SB)	<p>Områden där marken planerats och anpassats för en specifik brukarkategori och/eller aktivitet såsom golfbanor, koloniområden, skidanläggningar för utförsåkning, ridanläggningar.</p> <p>Kommentar: För Helsingborgs stad inkluderas golfbanor, koloniområden samt kyrkogårdar.</p>

Tätortsnära friluftsområden (TF)	<p>Större naturområden iordningställda för friluftsliv på gång- och cykelavstånd från tätorten, helst på ett avstånd av högst 1 km. Dessa områden bör vara förhållandevis stora och omfatta minst 1–3 km²/100-300 hektar. Här ska finnas möjlighet att vandra i flera timmar i naturen.</p> <p>De har olika anläggningar för friluftslivet såsom stigar, leder, skyltning och ofta friluftsgårdar. Det är områden som är välkända och välutnyttjade eller som har potential att utvecklas till sådana.</p>
Stränder och vattenområden (SV)	<p>För friluftslivet tillgängliga vattenområden och stränder vid sjöar och kuster samt vid vattendrag (bäckar, åar, älvar) och våtmarker. Områden som nyttjas för friluftsbad, paddling, fiske med mera.</p>
Särskilda kvalitetsområden (SK)	<p>Landskap, natur och kulturmiljö som har speciella upplevelsekvaiteter. Det rör sig ofta om skyddade natur- och kulturmiljöer, riksintresseområden kulturmiljö med kulturlandskap och landskapsbildsvärden, orörda urskogsområden, slotts- och herrgårdslandskap och liknande.</p> <p>De fungerar ofta som utflyktsområden och/eller turistattraktioner. Tysta områden kan också räknas som särskilda kvalitetsområden förutsatt att de nyttjas eller har potential att nyttjas för friluftsliv.</p>
Bostadsnära lek- och rekreationsområden (BR)	<p>Parker och natur för lek och rekreation inom gångavstånd från bostad, skola, förskola och äldreboende. I Boverkets riktlinjer för bostadsnära natur anges cirka 5 min promenad eller 200–300 m som det avstånd inom vilket områden kan räknas som bostadsnära.</p> <p>Då stadsnära parker ofta utgör ytmässigt små enheter jämfört med övriga områden som kartläggs är det lämpligt att de värderas var för sig så att det finns underlag att rangordna området vid behov.</p>
Tätortsnära natur (TN)	<p>Avser allmänt tillgängliga natur- och skogsområden där större delen ligger inom högst 3 km från bebyggelse. Det kan handla om större skogsområden, ängsmarker eller mindre skogsdungar.</p> <p>Det är platser framförallt för vistelse i natur, avskildhet, "naturlighet", ofta väl använda områden med många stigar, kanske mindre grillplatser, bad- och utsiktsplatser. Denna områdestyp omfattar den tätortsnära naturen som inte har iordningställda anläggningar för friluftsliv i form av leder, service, parkeringar med mera.</p> <p>Kommentar: All natur i Helsingborg ligger inom 3 km från bebyggelse.</p>
Jordbruks- och skogslandskap (JS)	<p>Avser mark av betydelse för friluftsliv som inte ingår i någon av övriga kategorier. I skogen finns möjlighet till svamp- och bärplockning, jakt, fritt strövande med eller utan karta. Här kan behövas samverkan med markägare kring parkeringsmöjligheter,</p>

	<p>framkomlighet utmed stigar, skogsbruk med rekreativhänsyn och liknande.</p> <p>Jordbrukslandskap är generellt inte tillgängliga på samma sätt som skog. Stigar och vägar genom åkerlandskap och beteslandskap kan dock utgöra uppskattade friluftsmiljöer. Här kan finnas stor potential i många kommuner, framförallt gällande kulturlandskap, ängs- och hagmarker. Samverkan med markägare kan krävas till exempel för parkeringsmöjligheter, tillträde till stigar, hagar med mera.</p>
Långa leder (LL)	Avser linjära friluftsområden i form av leder för vandring, cykling, paddling och ridning.
Grönstråk/-korridor (GK)	<p>Grönstråk och grönkorridorer innefattar rörelsestråk för människor, såsom gång- och cykelvägar, som löper genom park eller natur och förbinder olika områden. För att omfattas av kartläggningen bör större delen av stråket vara förhållandevis brett, cirka 50 m.</p> <p>Kommentar: För Helsingborgs stad har GK justerats till att inkludera stråk som är minst 20 m.</p>

I huvudsak användes Grönstrukturprogrammet och skikt för Särskilt ekologisk mark som områdesavgränsningar. Denna kompletterades och justerades baserat på övriga geografiska, skriftliga och muntliga källor.

Endast en områdestyp bestäms för varje område. För att passa Helsingborgs stads förutsättningar har en ordning bestämts där **en högre ordnad kategori går före lägre** om flera gäller i området (se Bilaga 2).

Mindre områden som liknar varandra inom en tätort har grupperats för att förenkla arbetsgången. Mindre skillnader för ett värderingskriterium har inte förändrat detta. Vid större skillnader inom en grupp har den delats upp.

Havsyrtorna har skapats som tre zoner från strandlinjen. En strandnära zon på 100 m från strandlinjen där friluftslivet består av bad, snorkling, landbaserat spöfiske och liknande. En kustnära zon mellan 100 och 300 m från strandlinjen där det exempelvis fiskas från båt, surfas och körs motordrivna mindre fordon. Den tredje zonen är övrig yta utanför 300 m där det exempelvis fiskas, seglas och körs båt.

Steg 4. Värdering

Värderingen har tydliggjort områdenas kvaliteter och brister. Här har framkommit var det finns höga friluftsvärden men också var det finns brister eller utvecklingspotential.

Det finns 15 värderingskriterier i metodiken där Naturvårdsverket tillhandahållit beskrivningar (se Tabell 2). Arbetsgruppen har enats om konkreta definitioner utifrån relevans och tillgängliga data (se Bilaga 3). För varje kriterium har det angetts om värdet är lågt, måttligt eller högt alternativt att kunskap saknas. Dessa har sedan översatts till siffrorna 1,2 och 3 för att

kunna användas i den efterföljande klassificeringen, se sida 10. För de flesta kriterierna har bedömningen gjorts i relation till övriga områden som ingår i kartläggningen. Exempelvis kan vad som utgör hög brukarfrekvens eller måttligt symbolvärde variera inom kommunen beroende på förutsättningarna.

Tabell 2: VÄRDERINGSKRITERIER		
Namn	I klassificering	Naturvårdsverkets beskrivning
Brukarfrekvens	Ja	Syftar till att fånga olika friluftslivsutövares faktiska aktiviteter i området och avser den totala mängden besökare. Värdesättningen är relativ, eftersom vad som kan anses vara hög brukarfrekvens varierar stort mellan tätbefolkade och glesbefolkade områden.
Regionala och nationella brukare	Ja	Syftar till att fånga upp i vilken omfattning området används av andra än lokalt bosatta. Detta inkluderar nationell och internationell turism och skildrar områdets potential att locka långväga besökare. Typen av brukare påverkar förvaltningen av området, exempelvis kan ett område som präglas av turism kräva fler anordningar i form av parkeringsplatser och information.
Upplevelse-kvaliteter	Ja	Syftar till att fånga upp de fysiska förutsättningar som utgör grunden för upplevelser i området. För värderingen ska utgångspunkten vara landskapet och dess unika natur- och kulturgeografiska förutsättningar. Detta innefattar exempelvis förekomst av speciella natur- och kulturhistoriska objekt, vyer och annat som berikar upplevelsen av området.

Symbolvärde	Ja	Syftar till att fånga upp värden som inte är direkt fysiska utan kopplar till identitetskänsla, sammanhang och lokal förankring. De symboliska värdena kan utgöras av speciella kulturarv, historiska berättelse, fysiska objekt och liknande.
Funktion	Ja	Syftar till att fånga områdets särskilda landskapsmässiga funktioner av vikt för friluftslivet. Detta kan exempelvis vara att området utgör ett entréområde till ett större friluftsområde, att det fungerar som en sammanlänkande grönkorridor mellan två områden, eller att området bildar en buffertzonen mellan urban miljö och naturmiljö. Kriteriet ska speciellt beaktas när det gäller värdering av mindre områden intill större värdefulla friluftsområden.
Lämplighet	Ja	Syftar till att fånga in områden som är unika i sin närmiljö. Höga värden erhålls för områden som är speciellt lämpliga för en eller flera aktiviteter svåra att utföra någon annanstans. Lämpligheten behöver inte nödvändigtvis vara kopplad till specialiserade eller nischade aktiviteter. Det kan även exempelvis vara tillgång till närrecreation, friluftsbad eller möjlighet till långa vandringar som inte går att finna på andra platser inom rimliga avstånd.

Tillrättalagt/ anläggningar	Ja	Behandlar ett områdes grad av anpassning för friluftsliv. Här bedöms tillgänglighet för funktionshindrade, i vilken omfattning det förekommer anordningar såsom besöksanläggningar, turistinformation, framkomlighetsanpassning (gångvägar, gångbroar, trappor, stigar), belysning och liknande. Det kan även innefatta anläggningar eller skötsel som ökar trygghetskänslan. Tillrättaläggning ökar förutsättningen för att många olika brukarkategorier ska kunna använda området. Det kan också möjliggöra för eller inbjuda grupper som annars inte ägnar sig åt friluftsliv till att nyttja området.
--------------------------------	----	---

Storlek/ arrondering	Nej, men utförd för minst de prioriterade områden	Ett områdes storlek är ofta avgörande för vilken typ av aktivitet som går att utöva i området och påverkar därigenom även dess värde. Större områden ger möjlighet att ströva fritt i friluftslivsmiljön under en längre tidsperiod. Ett större område kan även rymma många olika aktiviteter utan att dessa kommer i konflikt med varandra. Områdets storlek är speciellt avgörande i närhet till städer och tätorter, där vidsträckta friluftsområden generellt är mer sällsynta. Även formen har betydelse för vilka kvaliteter ett område kan erbjuda och vilken funktion den har i grönstrukturen.
Kunskapsvärde	Nej, men utförd för minst de prioriterade områden	Avser förekomst av natur- eller kulturvetenskapliga kvaliteter med kunskapsvärde. Närhet till skolor och förskolor kan speciellt beaktas eftersom sådana områden ofta används i den dagliga undervisningen vilket möjliggör lärorika upplevelser för barn och unga. Kännedom om ett områdes användning i undervisningssammanhang kan därmed vara en bra indikator på kunskapsvärde.

Ljudmiljö	Nej, men utförd för minst de prioriterade områden	Avser att värdera ljudmiljön i området. Med god ljudmiljö menas en bullerfri miljö där naturliga ljud dominerar, frånvaro av civilisationsljud. Som riktlinje för god ljudmiljö kan bullernivåer under 40 dB användas.
Ingrepp/ störning	Nej	Avser att värdera området utifrån hur pass fritt det är från mänsklig påverkan och ingrepp. Ingrepp kan utgöras av modern storskalig bebyggelse, tekniska anläggningar som påverkar den visuella upplevelsen, verksamheter som alstrar trafik och buller med mera.
Tillgänglighet	Nej, men utförd för minst de prioriterade områden	Avser hur lätt användarna tar sig till området. Här ingår faktorer såsom avstånd, vägar och kommunikationer samt eventuella barriärer. Vilka faktorer som är mest relevanta kan variera. I lokala tätortsnära miljöer kan exempelvis gång- och cykelvägar vara viktiga, medan kollektiva kommunikationer, båttrafik och bilvägar kan vara viktiga för områden som ligger längre från städer och tätorter.
		Tillgängligheten till området spelar även roll för vem som brukar det. Brist på kollektiva färdmedel, förekomst av barriärer eller om området endast kan nås med bil kan göra att vissa samhällsgrupper utesluts.
Framkomlighet	Nej	Avser hur lätt användare kan röra sig fritt inom området. Frånvaro av barriärer och lättvandrad terräng genererar höga värden. Det bör dock noteras att naturliga inslag såsom branter, sjöar och vattendrag visserligen kan utgöra barriärer men också vara förutsättningen för eller rent av utgöra områdets upplevelsekvaiteter.
Känslighet	Nej	Avser sårbarheten och risken att ett områdes värden utsläcks eller skadas lyftas fram. Höga värden ges till områden där de centrala värdena och upplevelsekvaiteterna riskerar att försvinna till följd av antingen slitage och överanvändning eller på grund av störningar såsom buller, barriärer eller visuella förändringar.

Potentiellt bruk	Nej	Avser i vilken grad området har potential att användas på annat sätt, eller i större omfattning än dagens bruk och därigenom öka områdets värde för friluftsliv. Det är viktigt att potentialen hos ett område beskrivs för att detta ska kunna hanteras i planeringen. Identifiering av potentiellt bruk kan göras genom att man tittar på framtida behov, förändringar till följd av förbättrad tillgänglighet eller möjlig anpassning för särskilda aktiviteter. I stort sett alla områden kan förbättras eller förändras på ett sätt som ändrar eller ökar nyttjandet särskilt i områden som med hög exploateringstakt och med brist på tillgång till natur. Värderingen av potentiellt bruk bör därför göras med viss urskiljning och i begränsad omfattning. Det är viktigt att arbetet begränsas till att kartlägga befintliga områden och inte övergår i planering av kommande markanvändning.
------------------	-----	--

Arbetsgruppen och/eller referenspersoner har angett om värdet är lågt, måttligt, högt eller kunskap saknas. Alla värderingskriterier har en kvantitativ och en kvalitativ dimension. Den kvantitativa dimensionen undersöktes med hjälp av geografiska data som tillhandahållits av kommunen och vidare bearbetats av entreprenören. Den kvalitativa dimensionen uppfylldes av uppgifter från kommunens representanter t.ex. områdesförvaltare, insamlade åsikter i bydialoger med stationsorterna samt informationssökning i relevanta digitala plattformar såsom Helsingborgs och Länsstyrelsen i Skånes hemsidor.

Inför värdering gjordes en prioritering utifrån de resurser i form av tid och kunnig personal som fanns tillgängliga. Områden inom tätorterna samt 1 km utanför har prioriterats, Helsingborgs centralort undantagen. Även naturområden som överstiger 100 ha har prioriterats t.ex. Svedberga kulle och Stureholmsskogen. Av 15 värderingskriterier ingår 7 i klassificeringen. För alla prioriterade områden har dessa 7 fastställts samt kriterierna Storlek, Kunskapsvärde, Ljudmiljö och Tillgänglighet. Övriga områdets värden som är införda i den digitala slutprodukten är baserade helt på kvantitativa data.

Fältbesök har genomförts i kuststräckan från gränsen mot Höganäs fram till Helsingborgs centralort. Av tätorterna har Domsten, Fleninge, Hasslarp, Kattarp, Hittarp, Utvälinge samt Ödåkra besökts. Både områden och stråk har inventerats då. Skåneleden har bitvis följts längs kusten och likaså Kattegattleden.

Steg 5. Klassificera områden

Entreprenören har vägt samman och klassificerat värderingsresultaten för de olika områdena.

I sammanvägningen ingick sju av värderingskriterierna från steg fyra: Brukarfrekvens, Regionala och nationella brukare/turism, Upplevelsekvantiteter, Symbolvärde, Funktion, Lämplighet och Tillrättalagt/anläggningar.

Övriga kriterier gav stöd för en helhetsbedömning. De ger värdefull information om området och är användbara i planeringssammanhang.

Klassificeringen görs i fyra klasser:

- A. Mycket viktigt. Område med minst två kriterier med värdet 3
- B. Viktigt. Område med minst två kriterier med värde 2, alternativt ett kriterium med värdet 2 och ett med värdet 3.
- C. Övrigt. Område uppfyller inte kraven för A och B.
- D. Saknar klassificering. Värdering är inte möjlig/genomförd.

För områden som endast har en kvantitativ bedömning bakom värderingen så har klassning "Saknar klassificering" getts även om de flesta värderingskriterier fyllts i. Detta då den subjektiva bedömningen behövs som komplement. Områden som i den kvantitativa bedömningen fått klass A har bibehållit denna även då en subjektiv bedömning inte gjorts.

Steg 6. Visualisera och dokumentera

Dokumentationen består av denna rapport där tillvägagångssätt tydliggörs och områden presenteras i text tillsammans med kartor. Utformning och färgsättning av kartor följer Finspångs kommuns exempel (se Bilaga 4).

Områdena har digitaliserats i form av polygoner och linjer och lagrats i två vektorbaserade lager. Detta för att:

- De flesta kommuner använder digitala underlag och det är därför lämpligt att dokumentera i form av geografiskt informationssystem, GIS.
- Rumsliga data och fysisk planering hanteras i stor utsträckning digitalt vilket gör det möjligt att kombinera med andra digitala planeringsunderlag och uppnå stor flexibilitet.
- Genom digitaliserad kartläggning är det även möjligt att sprida det framtagna underlaget på ett förhållandevis okomplicerat sätt. Exempelvis kan resultatet av kartläggningen användas i publika digitala kartverktyg (webbkartor) och därigenom göras tillgängligt för allmänheten.

En digital dokumentation gör även kartläggningen lämpad för regionala eller nationella sammanställningar. Det kan vara värdefullt för myndigheter eller andra aktörer som arbetar över de kommunala gränserna. Det förslag på attributsättning som Finspångs kommun tagit fram har i huvudsak använts (se Bilaga 5 för beskrivning av vektordata och attribut). Områdestyp såväl som värderingskriterier och klassificering framgår i detta material. Prioriterade områden är kortfattat beskrivna i det digitala materialet för att tydliggöra motiven till värderingarna.

Steg 7. Följa upp och uppdatera

Detta steg ligger utanför entreprenörens uppdrag. Att följa upp och uppdatera utförs av tjänstemän som arbetar med fysisk planering i kommuner samt andra aktörer som har intresse av hur kommunens mark används. Det kan till exempel vara organisationer, företag och markägare.

Kartläggningen behöver ses över och uppdateras med jämna mellanrum. Det kan till exempel ske i samband med en aktualitetsprövning av kommunens översiktsplan. Det kan också tas fram en tidsplan för att komplettera alla områden med värdekriterier som inte prioriterats här samt gå igenom alla områden med en subjektiv bedömning.

Omfattningen av uppföljningen beror på hur stora förändringar som skett sedan föregående kartläggning. Vid uppföljningen utförs återigen metodens moment 1-6, men eftersom arbetet redan har påbörjats bör det handla om en mer begränsad arbetsinsats.

Resultat

Inom kommunen är all natur tätortsnära (kartor för Områdestyper i Bilaga 6). Stora områden med och utan anläggningar saknas dock inom kommunen. Närmaste sådant är till exempel Kullabergs naturreservat och Söderåsens nationalpark.

Brist på stora naturområden gör att de gröna ytor som finns ofta blir klassificerade som Mycket viktiga (kartor för Klassificering i Bilaga 7). Här är få tysta områden. Det finns många populära områden med högt besöksstryck, tillrättalagda områden och många med måttlig till hög tillgänglighet. Längs kuststräckan i väster finns flera välfrekventerade områden för friluftsliv. Inåt landet är det glesare vad gäller naturområden. Alla grönstråk och -korridorer är viktiga eller mycket viktiga för det rörliga friluftslivet.

Slutsatsen är att det inte behövs så höga upplevelsekvantiteter för att ha hög besöksfrekvens. Särskilt inte i de mindre orterna men barriärer behöver dock överbryggas för att områden och stråk ska användas.

Huvuddragen av kartläggningen beskrivs nedan per tätort. Inom parentes anges områdestyp och klass. För mer detaljer hänvisas till det digitala geografiska material som delgetts i samband med kartläggningen.

Allerum

Det största området inom 1 km av Allerums tätort är Nellåkraskogen (Tätortsnära natur, Viktigt). Det här området ligger precis i utkanten och är privat mark med låg brukarfrekvens. Det ligger mycket nära Allerumskogen som är ett annat större område.

Allerums golfbana (Särskilda brukarkategorier, Mycket viktigt) har hög brukarfrekvens och väl tillrättalagt.

Hjälmhults kungsgård på privat mark (Särskilt kvalitetsområde, Viktigt) har två biotopsskydd. Delar av området är tysta.

Allerum har en kyrkogård och en begravningsplats (Särskilda brukarkategorier, Övrigt) samt tre mindre grönområden (Bostadsnära lek- och rekreationsområden, Övrigt).

För mer information, se [Bilaga 6 Allerum](#) och [Bilaga 7 Allerum](#).

Bårslöv

Alla områden i Bårslöv kartläggs som Bostadsnära lek- och rekreationsområden (Mycket viktigt) utom Bårslövs och Välluvs kyrkogårdar (Särskilda brukarkategorier, Viktigt).

Inom tätorten finns Pulsrundan som förbinder de flesta av områdena inklusive Bårslövs grönområde som är det största området och dessutom ett av få områden som har högsta värde på Symbolvärde. Tydliga grönstråk är etablerade inom tätorten. Alla områden som klassificerats som Mycket viktigt har hög Brukarfrekvens och hög nivå av Tillrättalagt trots att Upplevelsekvantiteter oftast är låga. Vad gäller Lämplighet så är områdena lämpliga för flera typer av aktiviteter och svåra att ersätta.

Tätorten har gång-/cykelavstånd till Påarp, Gantofta och Rydebäck. Rååns dalgång är inom 1 km.

Domsten

Grå läge/Talldungen (Särskilt kvalitetsområde, Mycket viktigt) samt Kulla Gunnarstorp (Tätortsnära Friluftsområde, Mycket viktigt) är de två största områdena här. Här finns flera typer av leder och infrastruktur för olika användare. Här är tillrättalagt med parkering och toaletter och unik miljö med slottet som är svår att ersätta.

Kuststräckan är av stor vikt och i hög grad tillrättalagd. Grå läge/Talldungen är N2000 område. Här finns flera badplatser och tillgänglighetsanpassad anläggning med handikappramp. Både Skåneleden och Kattegattleden passerar igenom Domsten och flera naturområden. Här finns vindskydd i strandkanten och lederna förbinder kuststräckans områden och fortsätter vidare till andra tätorter. Många områden har hög nivå av Tillgänglighet med god tillgång till kollektivtrafik.

I utkanten av Domsten ligger Christinelund (Särskilt kvalitetsområde) är till största delen naturreservat. Ädellövsbogen har vissa delar som är tysta.

Fleninge

Fleninge har få grönområden. Fleninges kyrkogård (Särskilda brukarkategorier) har hög nivå av Tillrättalagt med vattenposter och toalett. Det finns busshållplats mycket nära och en gångstig precis utanför frekventeras ofta av bland annat hundägare.

Ytterligare två områdena har identifierats (Bostadsnära lek- och rekreationsområde). Fleninges grönområde har promenadstigar, bänkar och annan infrastruktur. Området inbjuder till olika former av lek och vistelse i natur. Ett område i anslutning till Jaktia har klippta gångstråk och

flera mindre dammar. Detta är på privat mark men erbjuder en rundvandring ihop med cykelväg mot Ödåkra.

Fleninge ligger inom gång-/cykelavstånd till Ödåkra och Hasslarp. Närmaste stora naturområden inom kommunen är Björka skog och Hasslarps dammar.

Gantofta

Området Ättekulla- Råådalen (Tätortsnära Friluftsområde) är flera områden som slagits samman till ett större. Huvudområdena är Ättekulla skog och Råådalen. Här är huvuddelen skyddat som naturreservat. Det innebär att olika delar har olika karaktär och värden. Här finns skog, gårdsmiljö, gott om stigar, tillrättalagda anläggningar med grillplatser. Sydost om Gantofta är det mindre tillrättalagt och färre besökare. Vandringsstigar finns mellan Raus kyrka och Gantofta. Området korsas av järnväg och motorväg och är därmed bullerstört. En sammanvägd bedömning gör att området klassificeras som Mycket viktigt.

Hela Råådalen präglas av sammanhängande naturområden mellan kusten, Gantofta, Vallåkra och kommungränsen.

Här finns en koloniförening (Särskilda brukarkategorier, Övrigt) och flera mindre naturområden (Bostadsnära lek- och rekreationsområden, Övrigt). I anslutning till idrottsplatsen finns sammanhängande grönområden med mindre skogsdungar och öppna ytor som erbjuder lekmöjligheter. Vissa områden har bänkar och bord.

Hasslarp

Alla områden här kategoriseras som Bostadsnära lek- och rekreationsområden.

Hasslarps dammar (Mycket viktigt) är det största området och ett populärt besöksmål bland lokalbefolkningen. Området lockar även besökare från andra håll i Skåne på grund av de höga kvaliteterna för fågelskådning. Här finns utsiktsplatser och omarkerade promenadstigar. Busshållplats finns i direkt anslutning men det går inte att ta sig in i området härifrån. En cykelväg löper längs vägen med det saknas säker övergång till området.

Hasslarpsåns grönområde (Mycket viktigt) är ett område med klippt gångstråk längs västra sidan av ån förbi inhägnad, buskage och träddungar. Detta är ett populärt stråk för bland annat hundägare med bänkar och bord.

Tre mindre grönområden (Övrigt) har identifierats som erbjuder lekmöjligheter. De två centrala har bänkar och bord medan det östra är en skogsdunge med promenadstråk igenom.

Hasslarp är inom gång-/cykelavstånd till Fleninge och Kattarp. En rundslinga med informationsskyltar i varierande skick sammankopplar Hasslarp med Kattarp.

Helsingborg

Ej prioriterat i denna kartläggning. Vissa områden såsom Pålsjö skog redovisas under andra

tätorter. Kartläggning av friluftsvärden i centralorten kan också hittas i Grönstrukturprogrammet från 2014.

Ett prioriterat område baserat på dess storlek är Bruces skog. Här finns gångstigar och tillgänglighetsanpassadeleder, ridstigar, cykelspår och motionslingor. Det finns utsiktsplatser och är populärt bland skolor som utflyktsmål. Dock är det bullerstört i stor utsträckning omgivet av stora vägar samt en större väg som delar området i två delar.

Hittarp

I Hittarp finns två stora områden; Pålsjö skog/Sofiero och Kulla Gunnarstorp (Tätortsnära friluftsområden, Mycket viktigt). Kulla Gunnarstorp beskrivs under tätorten Domsten. Pålsjö skog är kommunens största område. Här finns promenadstigar, rastplatser, slingor och leder för olika användare samt variation i naturtyper. Det är ett populärt och förhållandevis tyst område. Störst tillrättagning är i södra delarna.

Örestrandsbadet, Larödsbaden och Hittarps strand (Stränder och vattenområden, Mycket viktigt) har många besökare och kusten har generellt höga värden för Tillrättagt.

Örestrandsbadet har särskilt höga värden för Tillgänglighet. Både Hittarps strand och Larödsbaden har höga värden för Ljudnivå dvs de är inte bullerstörda.

Många områden i anslutning till Hittarps tätort har hög nivå av Tillgänglighet med god tillgång till kollektivtrafik. Flera områden ingår i naturreservatet Pålsjö och kategoriseras som Särskilda kvalitetsområden.

Allerumskogen (Tätortsnära natur, Övrigt) ligger nära Hittarp. Detta privata område är inte högfrekventerat. En del fågelskådare besöker området. Tydlig barriär med stor väg i södra delen. Norr om området finns Nellåkraskogen som också är ett större område med låg besöksfrekvens.

Både Skåneleden och Kattegattleden passerar igenom Hittarp och flera naturområden. och förbinder dessa med andra tätorter längs kuststräckan. Lokalt passerar leden Pålsjö skog Laröd genom flera mindre områden.

Kattarp

Alla områden i Kattarp kartläggs som Bostadsnära lek- och rekreationsområden utom kyrkogården (Särskilda brukarkategorier). Alla områden har måttlig till hög Brukarfrekvens.

Det största området i Kattarp är Kattarps måse (Mycket viktigt). Här finns flera lek- och promenadmöjligheter. Öppna ytor och skogsdungar samt hinderbana.

I bydialog framkom även att Äppelskogen (Mycket viktigt) intill järnvägen i norr är ett populärt område för lokalbefolkningen. I direkt anslutning till detta finns en damm med stigar runtom. Härifrån går ett stråk söderut som förbinder norra grönområden (Viktigt) med de södra

(Viktigt).

Kattarp är inom gång-/cykelavstånd till Hasslarp. En rundslinga med informationsskyltar i varierande skick sammankopplar Hasslarp med Kattarp. De närmaste stora naturområdena, inom kommunen, är Tursköpsskogen och Hasslarps dammar.

Mörarp

Mörarps bokdungar har delats upp i tre områden då de har väsentligt olika karaktär. Alla är privatägda. Det östra området (Mycket viktigt) används flitigt av skolor, dagis och barnfamiljer och kallas i folkmun Mulleskogen. Det Rosenlundsskogen är det största i Mörarp (Viktigt). Magnehildsrundan går genom här och det finns ett spontant promenad- och motionsstråk. Det södra området (Övrigt) nyttjas inte för friluftsliv. Det har framkommit att lokalbefolkningen är undviker att vistas här då det sägs att markägare markerat att besökare inte varit önskvärda.

I bydialog framkom att Sofiehäll skog (Tätortsnära natur, Övrigt) i norra delen är ett populärt område. För övriga kriterier har området låga värden.

Förutom kyrkogården kategoriseras övriga områden som Bostadsnära lek- och rekreationsområden. Leden "Mörarp runt på 30 träd" förbinder flera områden (Grönstråk/korridor, Viktigt).

Påarp

De två största områdena i Påarp är områden som uppmärksammas i bydialog, Välluvs våtmarker (Tätortsnära natur, Mycket viktigt) och Dagvattendammarna (Bostadsnära lek- och rekreationsområde, Mycket viktigt) söder om tätorten. Dessa har båda hög Brukarfrekvens och Lämplighet för olika aktiviteter. I övrigt måttliga till låga värden.

Alla andra områden räknas som Bostadsnära lek- och rekreationsområden. Flybjärskogen (Mycket viktigt) och anslutande Flybjärskogens grönstråk (Mycket viktigt) med trädgångar och öppna ytor ger möjlighet till många olika aktiviteter.

Påarp är inom gång-/cykelavstånd till Bårslöv. Det närmaste stora området inom kommunen är Bruces skog.

Rydebäck

Naturområdena i anslutning till Rydebäcks tätort är alla måttligt till mycket tillgängliga. Det största området i Rydebäck är Rya golfbana (Särskild brukarkategori, Mycket viktigt) med restaurang och vandringsled som passerar igenom.

Heabäckens grönstråk (Bostadsnära lek- och rekreationsområden, Mycket viktigt) försörjer stora delar av tätorten med grönyta. Slingan "Kul Tur i Natur" passerar genom här. Det finns en scoutgård i anslutning till området. Här är det höga värden för Tillrättalagt med tillgänglighetsanpassad ramp (TG-ramp), gångstigar,

toa, grill och sittplatser. Här är varierade naturtyper med närhet till strand, öppna ytor, beteshagar och träddungar. De mindre grönområdena Spåröгатans och Singöгатans (Bostadsnära lek- och rekreationsområden, Viktigt) ansluter också till Heabäckens grönstråk.

Fortuna/Rydebäcksbadet (Stränder och vattenområde, Mycket viktigt) sträcker sig längs stora delar av kusten. Här är det högt besöksstryck men också väl tillrättalagt med badplats, vindskydd och TG-ramp. Skåneleden passerar igenom området.

Norr om tätorten finns Örby ängar (Särskilt kvalitetsområde, Mycket viktigt) som är naturreservat och har flera badplatser. Här finns goda möjligheter att röra sig till fots, på cykel och till häst. Leden Rydebäck passerar igenom. Här passerar Skåneleden längs Öresundskusten och cykelvägen mellan Råå och Rydebäck.

Alla andra områden har lägre värden på de flesta kriterier (Bostadsnära lek- och rekreationsområden, Övrigt).

Tånga och Rögle

Rögle tvättedammar är lokalt populära naturområden både i öster och väster (Bostadsnära rekreationsområde, Viktigt). Här finns gångstråk. Bjärbolund i väster är en gårdsmiljö med lång skoglig kontinuitet (Övrigt).

Närmaste stora naturområden inom kommunen är Stureholmsskogen (Tätortsnära natur, Övrigt) samt Rögle säteri (Tätortsnära natur, Övrigt) som båda har förhållandevis låga friluftsvärden. Även Utvälinges naturområden är inom ca 3 km från tätorten.

Utvälinge

Vegeåns mynning (Särskilt kvalitetsområde, Mycket viktigt) och Sandön (Stränder och vattenområde, Övrigt) är naturområden här. Skåneleden och Kattegattleden passerar längs kusten. Sandön har beträdnadsförbud på delar av området året runt men här finns badplats, parkering, toalett och informationsskyltar. Områdena har hög brukarfrekvens och Sandön är särskilt fritt från buller.

Närmaste stora naturområde, inom kommunen, är Stureholmsskogen.

Vallåkra

Fjärestadsbäcken/Borgen (Särskilt kvalitetsområde, Mycket viktigt) är ett stort område centralt i tätorten med höga värden på alla klassificerande kriterier utom Symbolvärde. Här är naturreservat och N2000. Det går att korsa under järnvägen mellan de olika delarna. Länsstyrelsen och Helsingborgs stad delar på förvaltningen.

Bälteberga (Särskilt kvalitetsområde, Viktigt) ligger i utkanten av tätorten men inom gång/cykelavstånd. Här är biotopskydd i vattendrag samt N2000. Unik ravin och herrgårdsmiljö intill.

Hela Råådalen präglas av sammanhängande naturområden mellan kusten, Gantofta, Vallåkra och kommungränsen.

Tre mindre områden (Bostadsnära lek- och rekreationsområden, Övrigt) har identifierats där Brukarfrekvens är hög medan andra värden är låga.

Ödåkra

Ödåkra har tre stora områden inom 1 km av tätorten; Smårydskogen (Särskilt kvalitetsområde, Viktigt), Väla skog (Särskilt kvalitetsområde, Mycket viktigt) samt Björka skog (Bostadsnära lek- och rekreationsområde, Mycket viktigt). Områdena är tillrättalagda med leder för olika användare och grillplatser. I Smårydskogen finns också ett vindskydd. Björka skog har gång- och ridstigar, flera sittplatser och rastplats med grillmöjligheter och ny parkeringsplats längs Ödåkravägen. Även här finns vindskydd. Däremot är det inte någon bra passage från bostadsområdet. I bydialog bekräftas att Björka skog inte är ett av de mest populära områdena. Duvestubbe (Bostadsnära lek- och rekreationsområde, Mycket viktigt) däremot är ett mycket populärt grönområde att vara i. Scouterna är starkt förankrade i området. Här finns promenadstigar och grillplats.

I bydialog framkom att Åkeslunds dammar och Bäckarps grönområde är två mycket populära områden (Bostadsnära lek- och rekreationsområde, Mycket viktigt). Det förra har en slinga runt dammarna med bänkar och soptunnor och en liten parkering. Det senare har större öppna ytor med promenad och lekmöjligheter i södra delarna. Norra delarnas skogsdungar är endast tillgängliga att gå i utkanten av på grusväg.

Det är enkelt att följa gång- och cykelväg, delvis genom grönstråk mellan de större västliga områdena österut fram till Marknadsvägens grönstråk. Toftavallens grönområde har en liten rundled i västra delen och utegym i den östra. Från Åkeslunds dammar finns Frostgatans grönområde med öppna ytor och traddungar som förbindelse till tågstationen.

De flesta andra mindre naturområdena (Bostadsnära lek- och rekreationsområden, Viktigt) har en högre nivå av tillrättalagt och är lämpliga för flera aktiviteter.

Hav

Havsytorna på västkusten är välfrekventerade friluftslivsområden (Stränder och vattenområde, Mycket viktigt). Havsytorna i norra delarna (Stränder och vattenområde), vid Utvålinge, har begränsningar på friluftslivet genom naturskydd som ger en klassificering från Mycket viktigt närmast stranden till Övrigt bortanför 300 m.

Områden utanför tätorterna

I anslutning till Ljungberga gård finns flera mindre naturområden (Övrigt). De tillhör det större odlingslandskapet i anslutning till Rosendals slott, nordväst om Mörarp. Söder om Mörarp finns bokskogen Fockstorp (Övrigt) och öster om finns det fornlämningstäta Tollarp (Övrigt).

Tånga skog och Lönhults gård (Övrigt) gränsar till Höganäs kommun. Båda är blandad ädellövskog men generellt låga värden för friluftsliv.

Långa leder

De flesta långa leder har hög nivå av tillrättalagd infrastruktur och fungerar som länkar mellan flera naturområden och är unika i att erbjuda längre vandringar eller -cyklingar.

Skåneleden har 5 etapper som helt eller delvis passerar genom kommunen. Detta är längs kusten från gränsen mot Landskrona i söder till gränsen mot Höganäs i norr samt i Utvälinge. Skåneleden attraherar lokala, regionala, nationella och internationella besökare. Här finns ofta vindskydd, vattenposter och annan infrastruktur för vandrare. Landborgen är en lokal lång som ofta går parallellt med Skåneleden.

Kattegattleden är en cykelled som sträcker sig från knutpunkten i Helsingborgs centralort hela vägen norrut till Göteborg. Kattegattleden har regionala, nationella och internationella besökare. Leden är väl utmarkerad och har infrastruktur anpassad till cyklisterna såsom pumpstationer.

Den nyligen invigda Sydkustleden går inte ännu att bedöma Brukarfrekvens eller Regionala och nationella besökare för. I en uppföljning får dessa utvärderas. Däremot går det att konstatera, baserat på intilliggande naturområden, att här generellt finns höga friluftsvärden. Sydkustleden sträcker sig mellan Helsingborg och Simrishamn.

Hasslarp-Kattarpsslingan förbinder Hasslarp och Kattarp. Längs denna finns informationsskyltar av varierande grad. I dagsläget är den lågt frekventerad.

Rååns dalgång har en lång led som förbinder Raus kyrka, Görarps mölla och Gantofta. Här är det hög besöksfrekvens.

Diskussion

Underlag

I en kartläggning som denna bör frågorna definieras först. Sedan identifieras relevant data som svarar på frågorna. I brist på resurser och data fungerar data som utgångspunkt och frågorna anpassas därefter.

För effektiv analys av de geografiska områdena är det digitala underlagets kvalitet grundläggande. Det gäller både dess aktualitet, korrekthet och överensstämmelse med andra digitala data. Det data som användes här var av varierande aktualitet och korrekthet. Olika lager hade ibland olika områdesavgränsning och namn på områden. Generellt gäller att det är svårt att hitta relevanta kvantitativa data.

Friyteinventering var ett värdefullt underlag i kartläggningen men hade annan uppdelning av områden än exempelvis Grönstrukturprogrammet. Underlaget var också över 10 år gammalt.

I kartläggningen finns bristande kvantitativa data kring grönstråk och -korridorers sociala värden.

Områdestyper

Definitionerna från Naturvårdsverket var ofta otydliga och inte generaliserbara nationellt. Det lämnar dock öppet för kommunen att själv sätta relevant definition.

Eftersom det i metodiken bara ska vara en områdestyp, behövs en prioriteringsordning. Någon sådan har inte angetts av Naturvårdsverket utan kommunen har själva kunnat fastställa detta.

Värdering

Det finns en svårighet i värdering av områden där de allra flesta kriterier har en kvantitativ och en kvalitativ aspekt. Det finns också en relativitet som ger utmaningar i att enhetligt och konsekvent bedöma områden som ligger olika till geografiskt, har olika antal invånare inom specificerad räckvidd osv.

Förutom vilka data som finns tillgängliga är det en god idé att sätta definitionerna så att det blir en någorlunda jämn fördelning mellan låg, måttlig och hög. Exempelvis hade bara ett fåtal höga upplevelsevärden. Ett förslag är att ta fram en definition per områdestyp så att resultatet blir differentierat. Ett annat förslag är att definitionerna justeras så att minst 20 % av områdena får vardera betyg. Eventuellt är det viktigt att stå fast vid en definition för vissa kriterier, exempelvis Ljudnivå.

Värderingarna omfattar väl många aspekter av kopplingen mellan friluftsliv och naturområden. Här bör det kunna göras en förenkling av metoden. Stundtals är beskrivningarna från Naturvårdsverket otydliga.

Klassificering

Att endast 7 fastlagda värdekriterier ingår i klassificeringen kan anses ge bristfälligt resultat. Vissa kriterier kan vara viktigare än de 7 för vissa kommuner beroende på vad de har brist på, vad de vill fokusera på eller lyfta inom friluftsliv etcetera.

De moment som utmynnar i en klassificering per område är ett utmärkt underlag till att arbeta vidare mot en friluftsplän.

Utvecklingsförslag

- Ta fram en kommunal friluftspan
- Dialog och förankring med:
  - representanter för barn och unga, skolor, förskolor, äldreboenden
  - lokala friluftslivsorganisationer, funktionshinderorganisationer och natur- och/eller kulturföreningar.
  - andra intressenter såsom markägare, besöksnäringen och kommunens egen turism-/näringslivsenhet.
- Använda resultatet från denna kartläggning som ett levande material där digitala filer uppdateras kontinuerligt. Ej prioriterade områden i denna omgång kartläggs. Värdeanalyser som ej prioriterats i detta skede genomförs t.ex. känslighet och potentiellt bruk.
- Kartläggning, prioritering och säkerställande av lokala leder samt skapa utvecklingsplan med målgruppsanpassning.
- Utveckla en plan för tillgänglighetsanpassning, sammanställa befintligt och ta fram informationsmaterial för denna grupp.
- Ta fram enhetliga attraktiva informationsbroschyrer för de största områdena.
- Appen Guide Helsingborg - ta fram fler dagsturer i naturområdena.

Bilagor

Bilaga 1 Insamlat underlag

Underlag utöver det som anges nedan har insamlats och konsulterats.

Underlag som använts, vilken typ av underlag samt varifrån de hämtats:

Underlag	Typ	Tillhandahållare
Bebyggelse	Geografisk	Kommun
Badplatser	Geografisk/skriftlig	Helsingborg.se
Cykel- och gångväg	Geografisk	Kommun
Grönstrukturprogram 2014	Geografisk/skriftlig	Kommun
Naturskydd	Geografisk	Länsstyrelse
Fornsök	Geografisk	Riksantikvarieämbetet
Skola och förskola	Geografisk	Kommun
Äldreboende och vårdboende	Geografisk	Kommun
Terrängkarta	Geografisk	Lantmäteriet
Marktyper	Geografisk	Lantmäteriet
Kollektivtrafik	Geografisk	Skånetrafiken
Friytor	Geografisk	Kommun
Byggnader (användning)	Geografisk	Kommun
Skog och parkyta	Geografisk	Kommun
Skogens pärlor	Geografisk	Skogsstyrelsen
Strandlinje	Geografisk	Kommun
Särskilt ekologiskt värdefull mark	Geografisk	Kommun

Tätort	Geografisk	Statistiska Centralbyrån
Kommunal mark	Geografisk	Kommun
Bydialog stationsorter Gantofta, Kattarp, Mörarp, Påarp, Ödåkra, Rydebäck, Vallåkra	Skriftlig	Kommun
Sociotopinventering 2008	Geografisk	Kommun
Anläggningar	Geografisk	Kommun
Underhåll	Geografisk	Kommun
Bullerkartläggning	Geografisk	Kommun
Förvaltade strand- och vattenområden	Geografisk	Kommun
Skåneleden	Geografisk	Region Skåne
Kattegattleden	Geografisk	Region Halland
Syd kustleden	Geografisk	Region Skåne
Upplevelsevärden och grad av tillrättalläggning	Skriftlig	Helsingborg.se Lansstyrelsen.se
Fältbesök	Okulär	Entreprenör

Bilaga 2 Ordning

ORDNING	
Namn (kod)	Kommentar
Friluftsområden med anläggningar (FA)	Saknas i kommunen
Friluftsområden utan anläggningar (FU)	Saknas i kommunen
Områden för särskilda brukarkategorier (SB)	Specifika i användningsområde.
Tätortsnära friluftsområden (TF)	Identifierar större sammanhängande områden
Stränder och vattenområden (SV)	Specifika i värden och skötsel
Särskilda kvalitetsområden (SK)	Synliggör helt eller delvis skyddade områden
Bostadsnära lek- och rekreationsområden (BR)	Identifierar områden nära människor av olika storlek
Tätortsnära natur (TN)	All övrig natur faller inom denna kategori
Jordbruks- och skogslandskap (JS)	Sådana områden, med konstaterade friluftslivsvärden, har inkluderats i övriga kategorier
Långa leder (LL)	Sammanhängande längre leder.
Grönstråk/-korridor (GK)	Grönstråk med friluftslivsvärden.

Bilaga 3 Värdering - definitioner

VÄRDERINGSKRITERIER			
Namn	Underlag	Definition	Kommentar
Brukar-frekvens	Bydialog stationsorter	Antal prickar i kartan Låg < 2 st Måttlig 2-3 st Hög 3 st <	
	Områdes-förvaltare	Relativ värdering utifrån andra områden	
Regionala och nationella brukare	Arbetsgrupp	Låg få eller inga Måttlig större mängder regionala brukare Hög större mängder reg. brukare och nationella brukare	
Upplevelse-kvaliteter	Friyte-inventering	Av 24 möjliga värden: Låg < 8 st Måttlig 8-14 st Hög 14 st <	GK och LL bedöms i huvudsak på omgivande områdes värdering.
Symbol- värde	Fornsök	Antal lämningar/ symbolvärdesobjekt inom eller i direkt anslutning till område/led (synliga ovan mark) alt. av stor betydelse. Låg <1 st Måttlig 1-3 st Hög 3 st <	

Funktion	Kartläggning av områdes- typer	Låg Övriga Måttlig Områden eller leder som ligger inom 200 m av	GK och LL har alla värde 3 då de fungerar som sammanlänkande grönkorridorer och buffertzoner mellan naturområden.
----------	--------------------------------	--	---

		stora områden (värde 3 på Storlek/Arrondering). Hög Områden eller leder som ligger precis intill stora områden (uppfyller värde 3 för Storlek/Arrondering).	
Lämplighet	Friyte-inventering	24 värdeskolumner varav 14 relaterar till Lämplighet Låg < 5 st Måttlig 5-9 st Hög 9 st <	GK bedöms i huvudsak utifrån omgivande områdes värdering. LL har värde 3 då de erbjuder möjlighet till långa vandringar som inte går att finna på andra platser inom rimliga avstånd. SV som är friluftsbad har värde 3 då de erbjuder möjlighet till friluftsbad.
	Områdes-förvaltare	Relativ värdering utifrån andra områden	

Tillrättalagt/ anläggningar	Förvaltnings- data	Antal uppfyllda av följande kriterier: Leder, spång Grillplats, rastplats och liknande Toalett Vindskydd, lägerplats Handikappramp Besöksanläggning (servering, infocenter)	
	Friyte- inventering	Låg <2 st Måttlig 2-3 st Hög 3 st <	
	Områdes- förvaltare	Relativ värdering utifrån andra områden	

Storlek/ arrondering	Kartläggning av områdes- typer	Låg < 150 000 m ² Måttlig 150 000- 300 000 Hög 300 000 m ² < GK och LL beräknas på sammanhängande led Låg < 3 km Måttlig 3-7 km Hög 7 km <	Om GK ansluter till LL tas det med i beräkningen.
Kunskaps- värde	Förskolor och grundskolor Grönstruktur- programmet Helsingborg.se	Låg Få eller inga natur- eller kulturvetenskapliga kvaliteter med kunskapsvärde. Måttlig 200 m från skola eller område med målpunkt, naturpunkt eller liknande. Hög 200 m från flera skolor eller 200 m från en skola och målpunkt, naturpunkt eller liknande.	Genomfört för ytor men ej linjer. Målpunkter, såsom definierat i Grönstrukturprogrammet. Naturpunkter såsom beskrivet på Helsingborg.se.

Ljudmiljö	Bullerkartläggning	ISO-värde 55-75 45-50 Låg Måttlig Hög	Områden som har centroid i ISO-värde 55-75 får lågt värde. Områden som korsar ISO-värde 55-75 men inte har centroiden här får värde 2. Områden som helt ligger utanför ISO-värden 45-75 får statusen tyst område med värde 3.
Ingrepp/störning	Ej utförd	FÖRSLAG: Låg Inom 500 m av industriområde eller modern storskalig bebyggelse	

		Måttlig Inom 1 km från industriområde eller modern storskalig bebyggelse Hög Över 1 km från industriområde eller modern storskalig bebyggelse	
--	--	--	--

Tillgänglighet	<p>Busshållplats 2017</p> <p>Väg och järnvägsnät</p> <p>Gång- cykelväg</p> <p>Tätort</p>	<p>Antal uppfyllda av följande kriterier:</p> <p>Hållplats för kollektivtrafik inom 200 m.</p> <p>Frånvaro av barriärer för gång och cykel t.ex. större bilväg.</p> <p>Gång- eller cykelväg in i området.</p> <p>Avstånd från tätort max 3 km</p> <p>Låg <3 st</p> <p>Måttlig 3 st</p> <p>Hög 3 st <</p>	
Framkomlighet	Ej utförd	<p>FÖRSLAG</p> <p>Antal uppfyllda av följande kriterier:</p> <p>Etablerade stigar. God ytstruktur t.ex. få större stenblock, rötter och andra mindre hinder.</p> <p>Liten lutning. Frånvaro av större byggda barriärer såsom avdelande vägar</p> <p>Frånvaro av större naturliga barriärer såsom branter, sjöar, vattendrag.</p>	
		<p>Låg <3 st</p> <p>Måttlig 3 st</p> <p>Hög 3 st <</p>	
Känslighet	Ej utförd	<p>FÖRSLAG</p> <p>Relativ bedömning</p>	<p>Lågt värde innebär att området är resilient. Högt värde innebär att det är känsligt.</p>
Potentiellt bruk	Ej utförd	<p>FÖRSLAG</p> <p>Relativ bedömning</p>	<p>Bör göras då alla andra kriterier bedömts.</p>

Bilaga 4 Visualisering

Färgsättning för områdestyper.

Områdestyp	Kod	RGB-färgkod		
Bostadsnära lek- och rekreationsområde	BR	204	255	0
Tätortsnära natur	TN	48	242	73
Tätortsnära friluftsområde	TF	0	255	173
Grönstråk/grönkorridor	GK	0	176	80
Stora friluftsområden med anläggningar	SA	199	255	148
Stora friluftsområden utan anläggningar	SS	118	147	60
Långa leder (för vandring, cykling, paddling, ridning)	LL	255	214	255
Stränder och vattenområden	SV	128	128	255
Jord- och skogsbrukslandskap	JS	255	209	143
Särskilda kvalitetsområden	SK	255	150	150
Områden för specifika brukarkategorier	SB	255	242	168

Färgsättning för klassificering

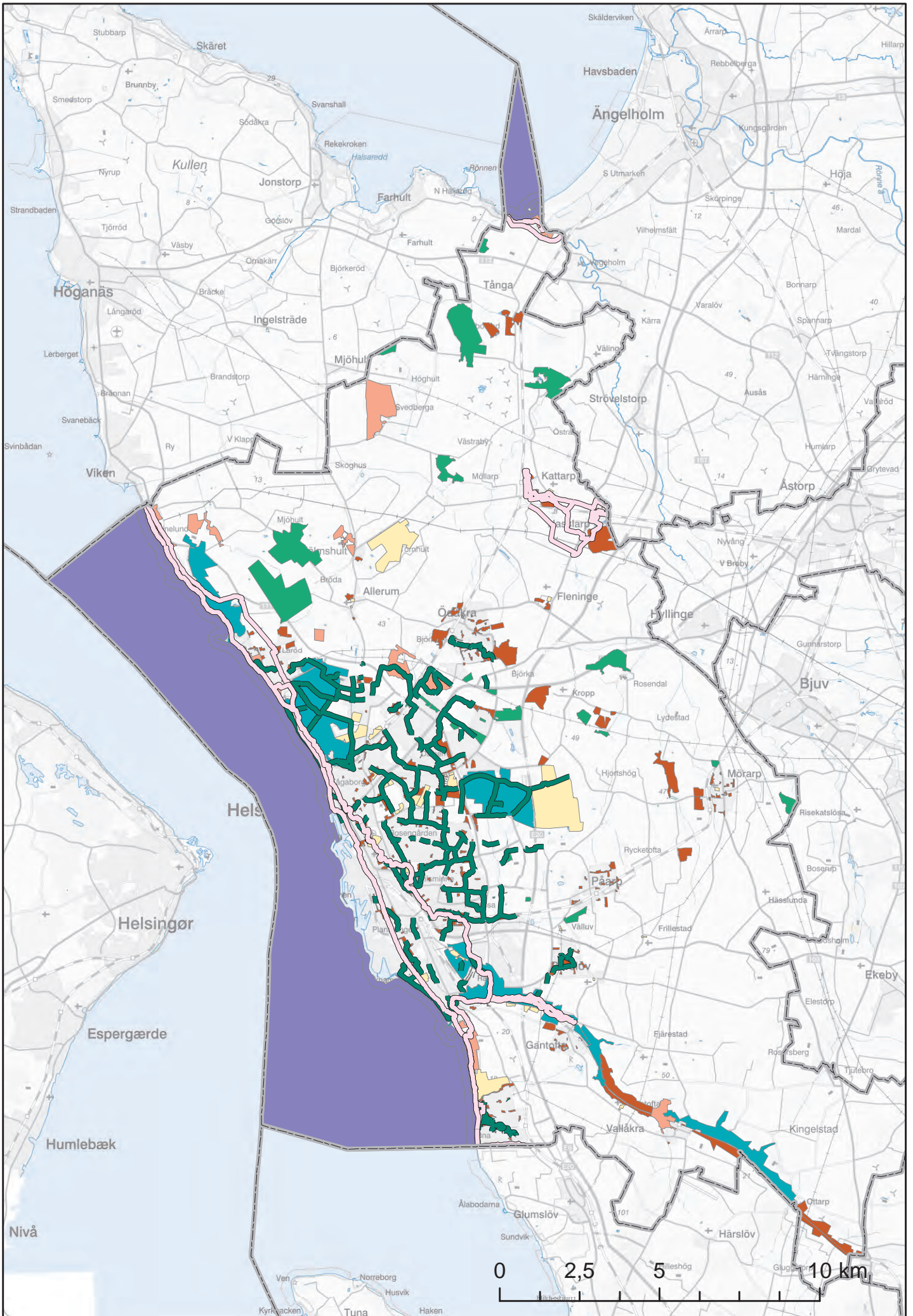
Klass	Kod	RGB-färgkod		
Mycket viktigt friluftsområde	A	172	38	0
Viktigt friluftsområde	B	218	114	114
Övrigt friluftsområde	C	224	191	212
Ej klassificerat område	D	218	230	218

Bilaga 5 Vektordata – beskrivning av attribut

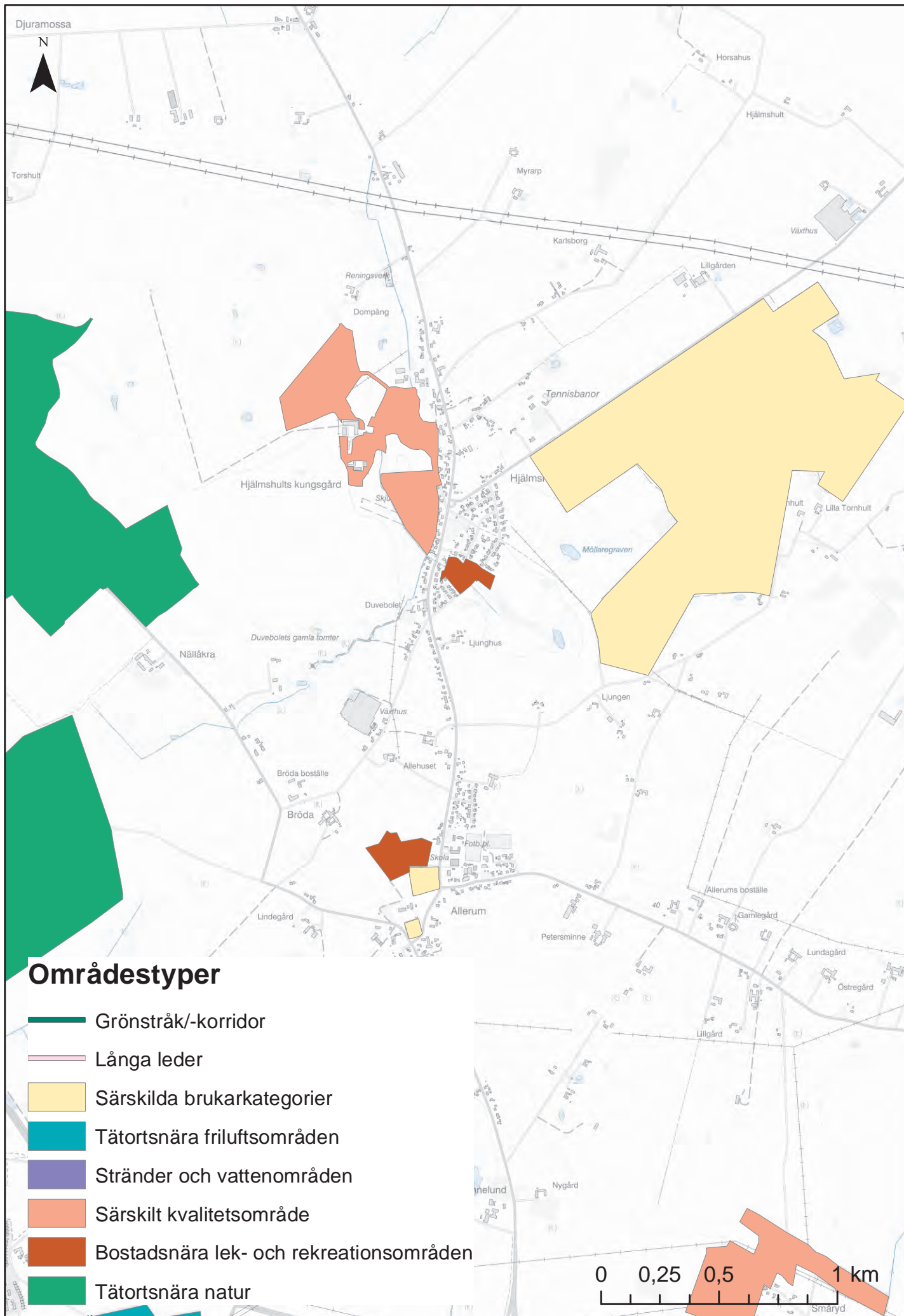
Attribut	Beskrivning
Kommun	Namn, alltså Helsingborg
Kommun_kod	Officiell kommunkod, alltså 1283
Omrtyp_1	Namn på områdestyp t.ex. Tätortsnära natur
Omrtyp_kod	Förkortning på områdestyp t.ex. TN
Brukarfrek	Värdekriterium - Brukarfrekvens
Reg_nat_br	Värdekriterium - Regionala och nationella brukare
Upplevelse	Värdekriterium - Upplevelsevärde
Symbolvar	Värdekriterium - Symbolvärde
Funktion	Värdekriterium - Funktion
Lamplighet	Värdekriterium - Lämplighet
Tillrattal	Värdekriterium - Tillrättalagt
TOT_klassk	Totalt värde av alla 7 värdekriterier som ingår i klassificering (se ovan)
Storlek	Värdekriterium – Storlek (areal, distans)
Kunskapsva	Värdekriterium - Kunskapsvärde
Ljudmiljö	Värdekriterium - Ljudmiljö
Ingrepp	Värdekriterium - Ingrepp
Tillganli	Värdekriterium - Tillgänglighet
Framkomlig	Värdekriterium - Framkomlighet
Potentiell	Värdekriterium – Potentiellt bruk
Kanslighet	Värdekriterium - Kanslighet
Klassifice	Klassificering i ord t.ex. Viktigt
Klassifi_1	Klassificering i bokstavskod t.ex. B
Namn_1	Områdets namn
Prioritera	Prioriterade i denna kartläggning
Beskrivnin	Beskrivning av området och/eller dess friluftslivsvärden
Areal resp. Distans	För polygoner är areal angiven och för linjer distans
KartID_1	Varje sammanhängande eller grupperade naturområden har samma KartID
Klar	Datum området färdigställts med etablerad klassificering.

Bilaga 6 Kartor Områdestyper

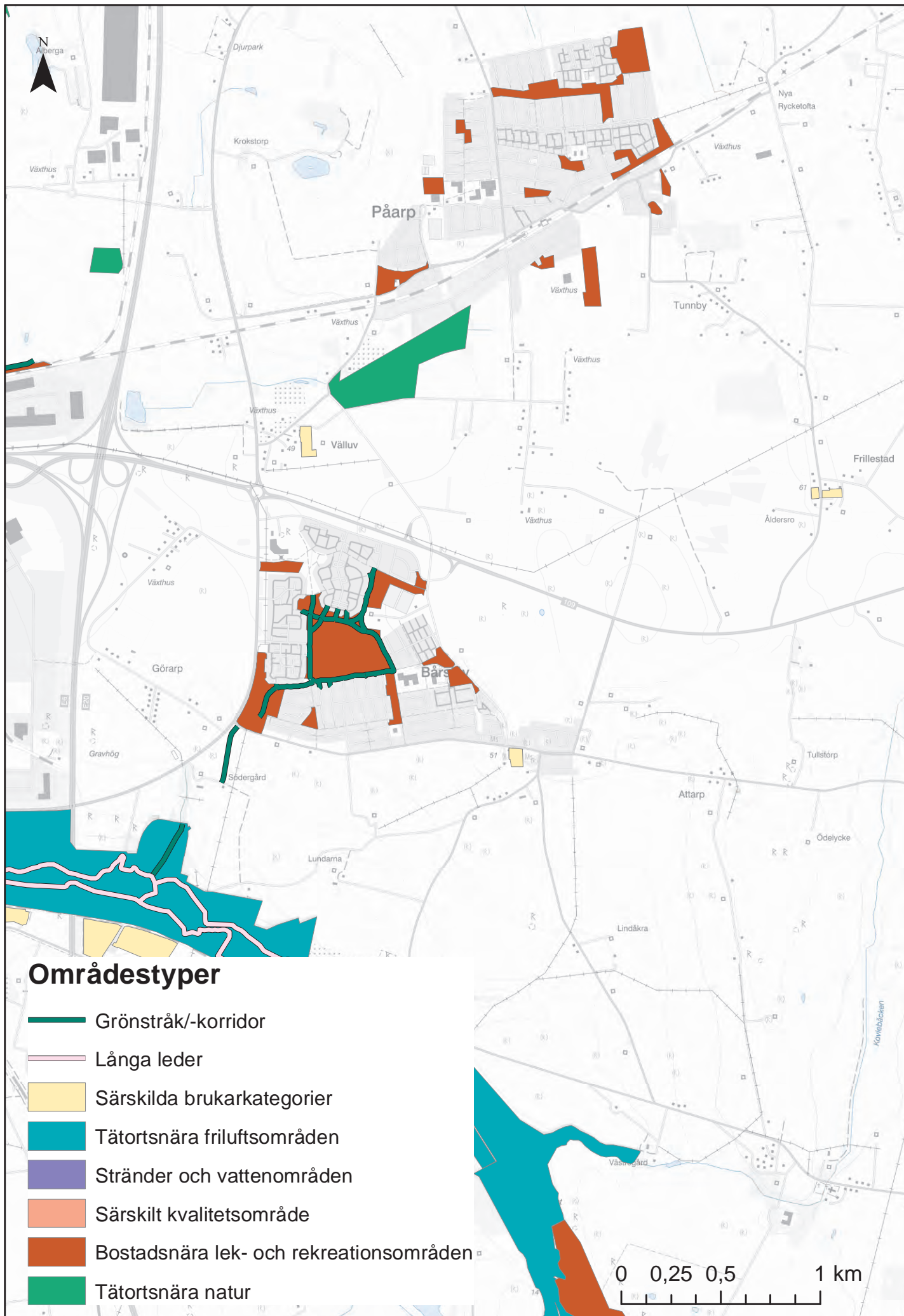

Områdestyper

- Grönstråk/-korridor
- Långa leder
- Särskilda brukarkategorier
- Tätortsnära friluftsområden
- Stränder och vattenområden
- Särskilt kvalitetsområde
- Bostadsnära lek- och rekreationsområden
- Tätortsnära natur

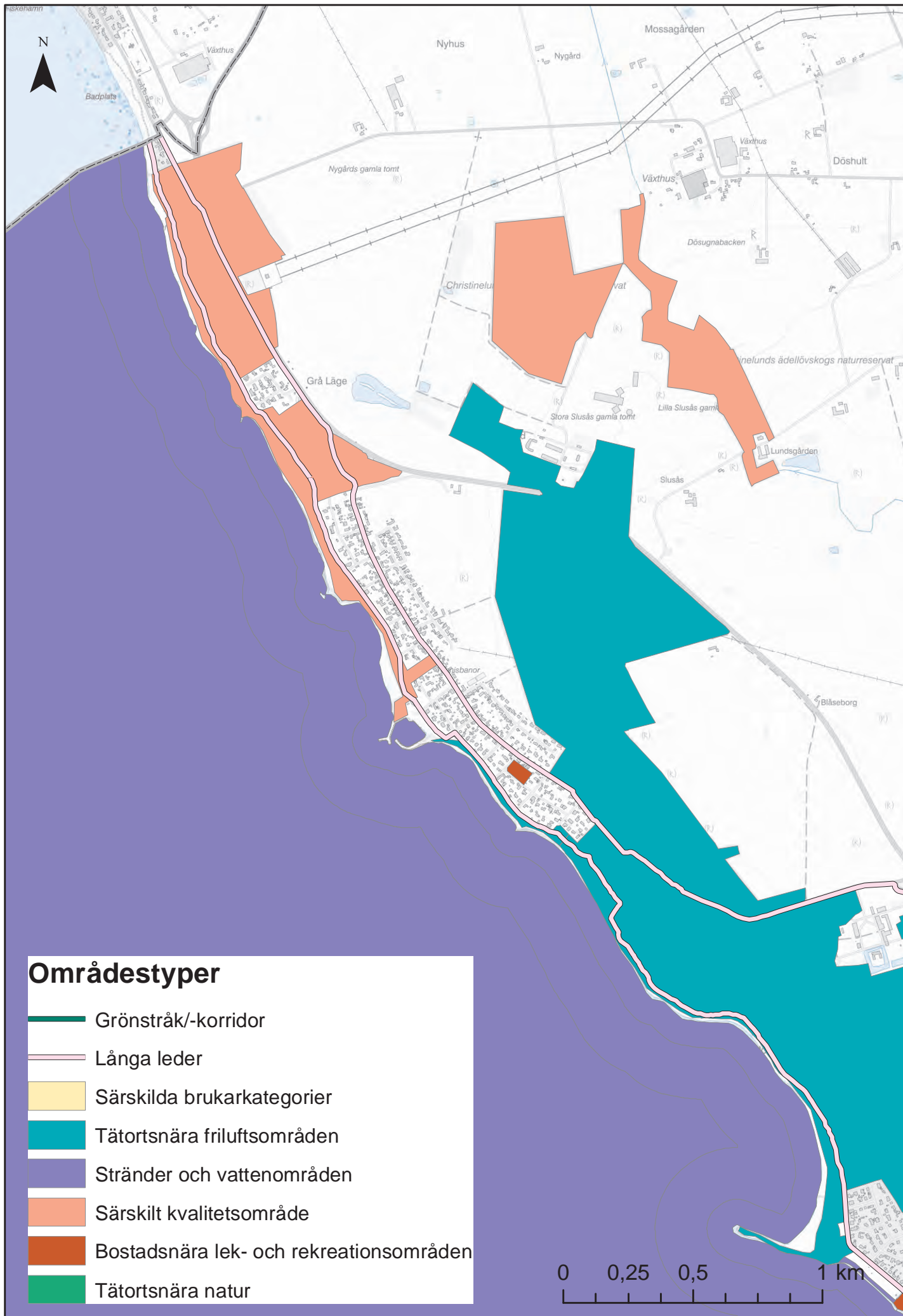

Områdestyper

- Grönstråk/-korridor
- Långa leder
- Särskilda brukarkategorier
- Tätortsnära friluftsområden
- Stränder och vattenområden
- Särskilt kvalitetsområde
- Bostadsnära lek- och rekreationsområden
- Tätortsnära natur

0 0,25 0,5 1 km

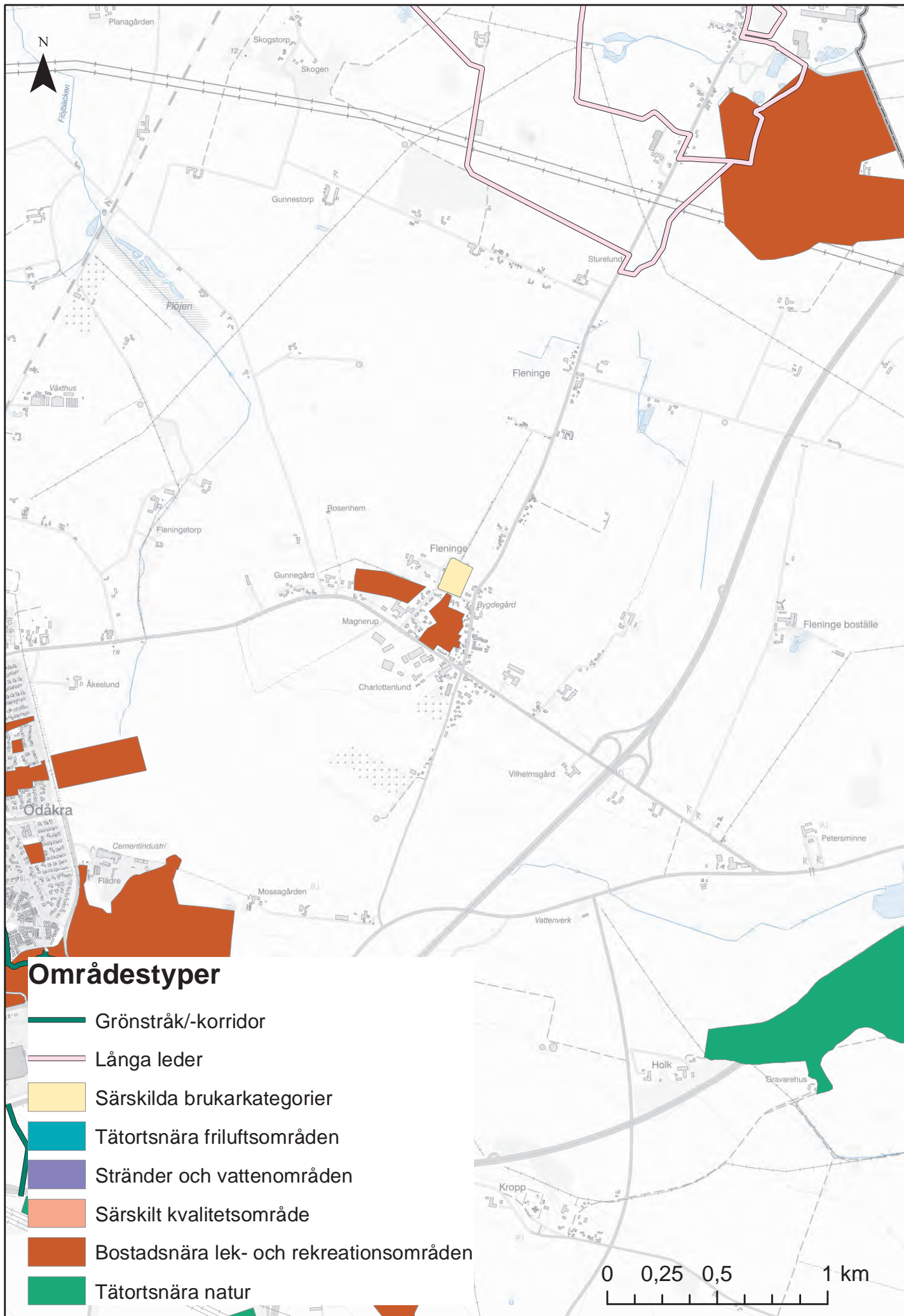

Områdestyper

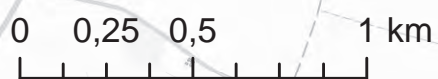
- Grönstråk/-korridor
- Långa leder
- Särskilda brukarkategorier
- Tätortsnära friluftsområden
- Stränder och vattenområden
- Särskilt kvalitetsområde
- Bostadsnära lek- och rekreationsområden
- Tätortsnära natur

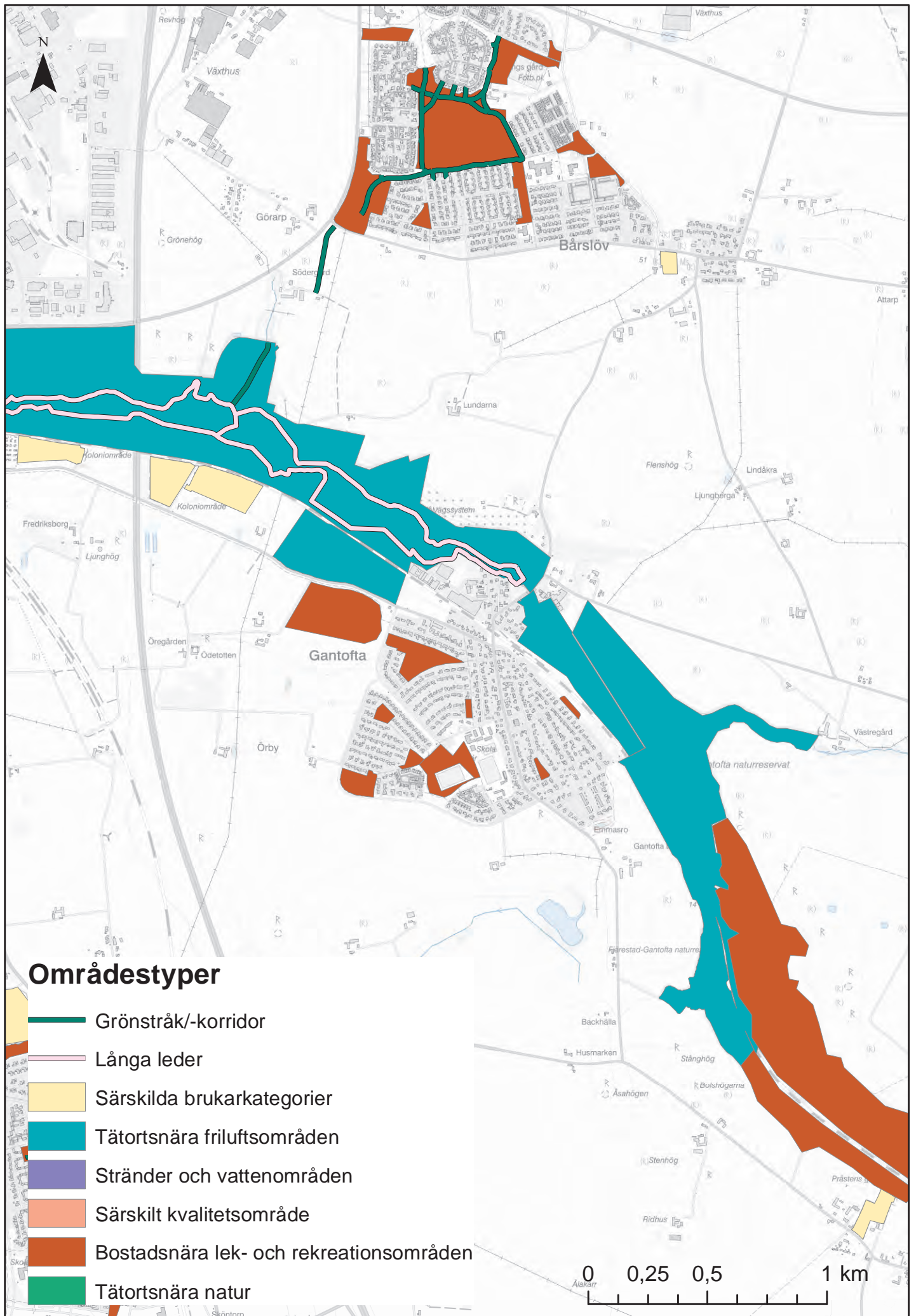

Områdestyper

- Grönstråk/-korridor
- Långa leder
- Särskilda brukarkategorier
- Tätortsnära friluftsområden
- Stränder och vattenområden
- Särskilt kvalitetsområde
- Bostadsnära lek- och rekreationsområden
- Tätortsnära natur

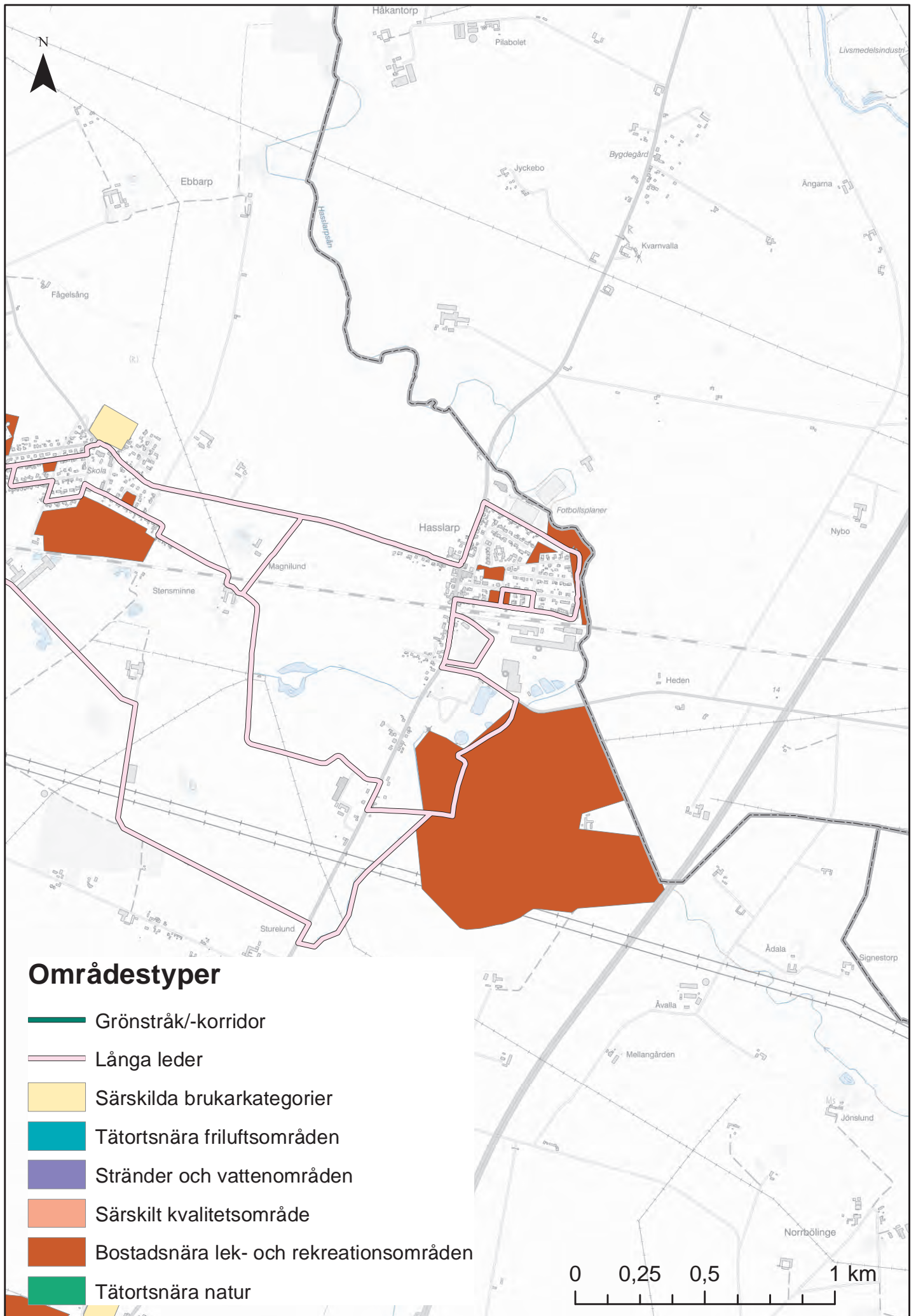

Områdestyper

- Grönstråk/korridor
- Långa leder
- Särskilda brukarkategorier
- Tätortsnära friluftsområden
- Stränder och vattenområden
- Särskilt kvalitetsområde
- Bostadsnära lek- och rekreationsområden
- Tätortsnära natur

0 0,25 0,5 1 km

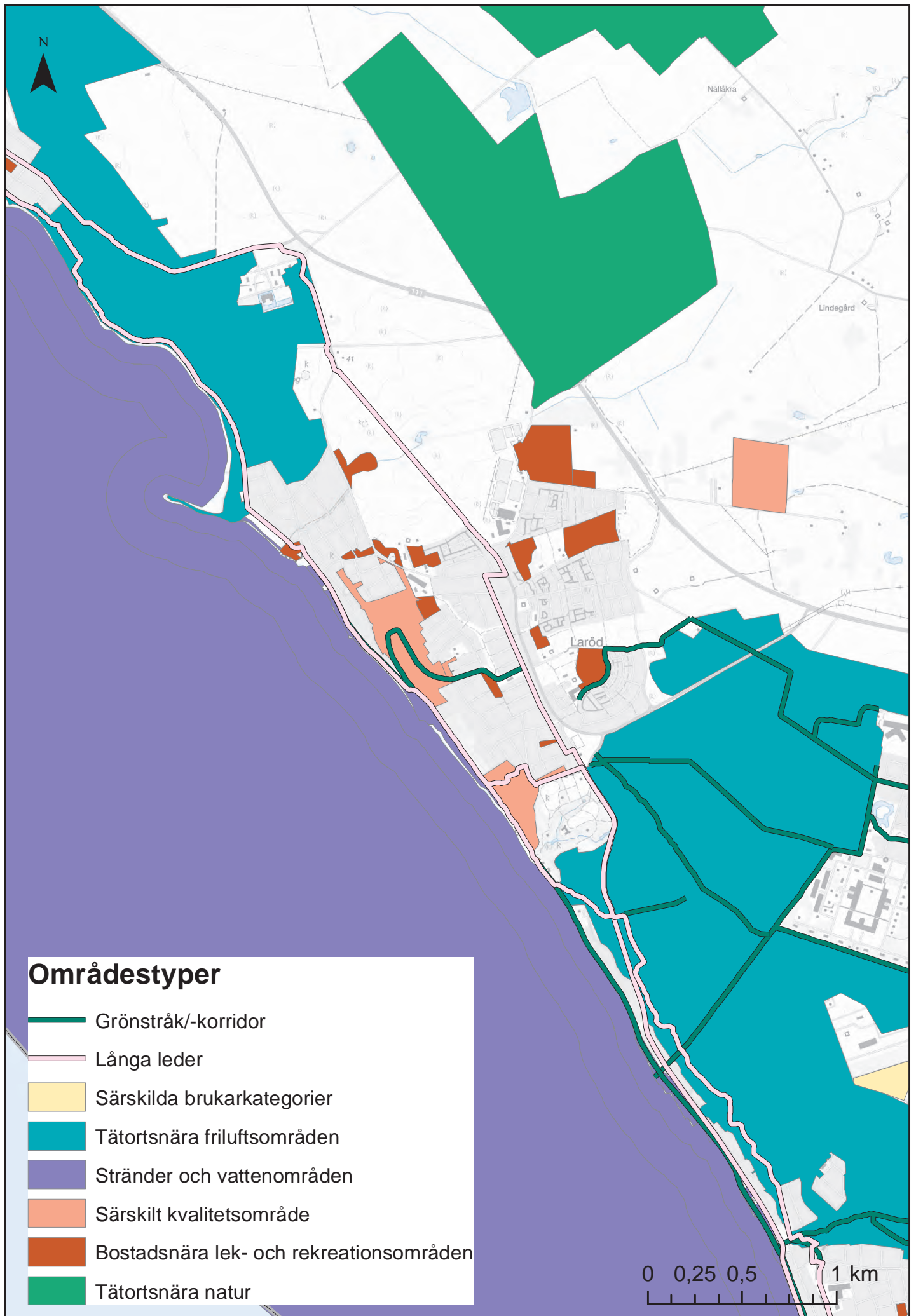

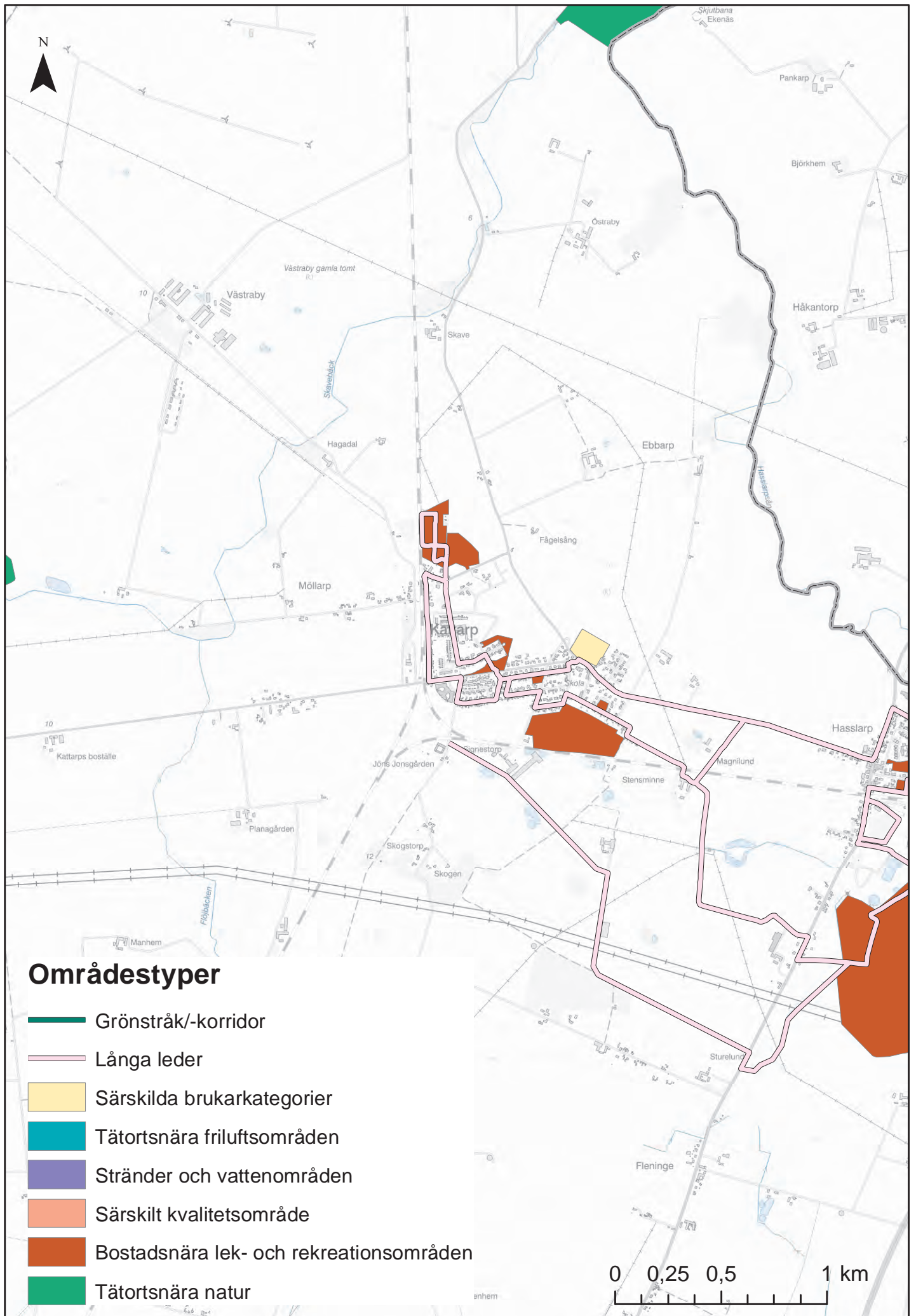
Områdestyper

- Grönstråk/-korridor
- Långa leder
- Särskilda brukarkategorier
- Tätortsnära friluftsområden
- Stränder och vattenområden
- Särskilt kvalitetsområde
- Bostadsnära lek- och rekreationsområden
- Tätortsnära natur

0 0,25 0,5 1 km

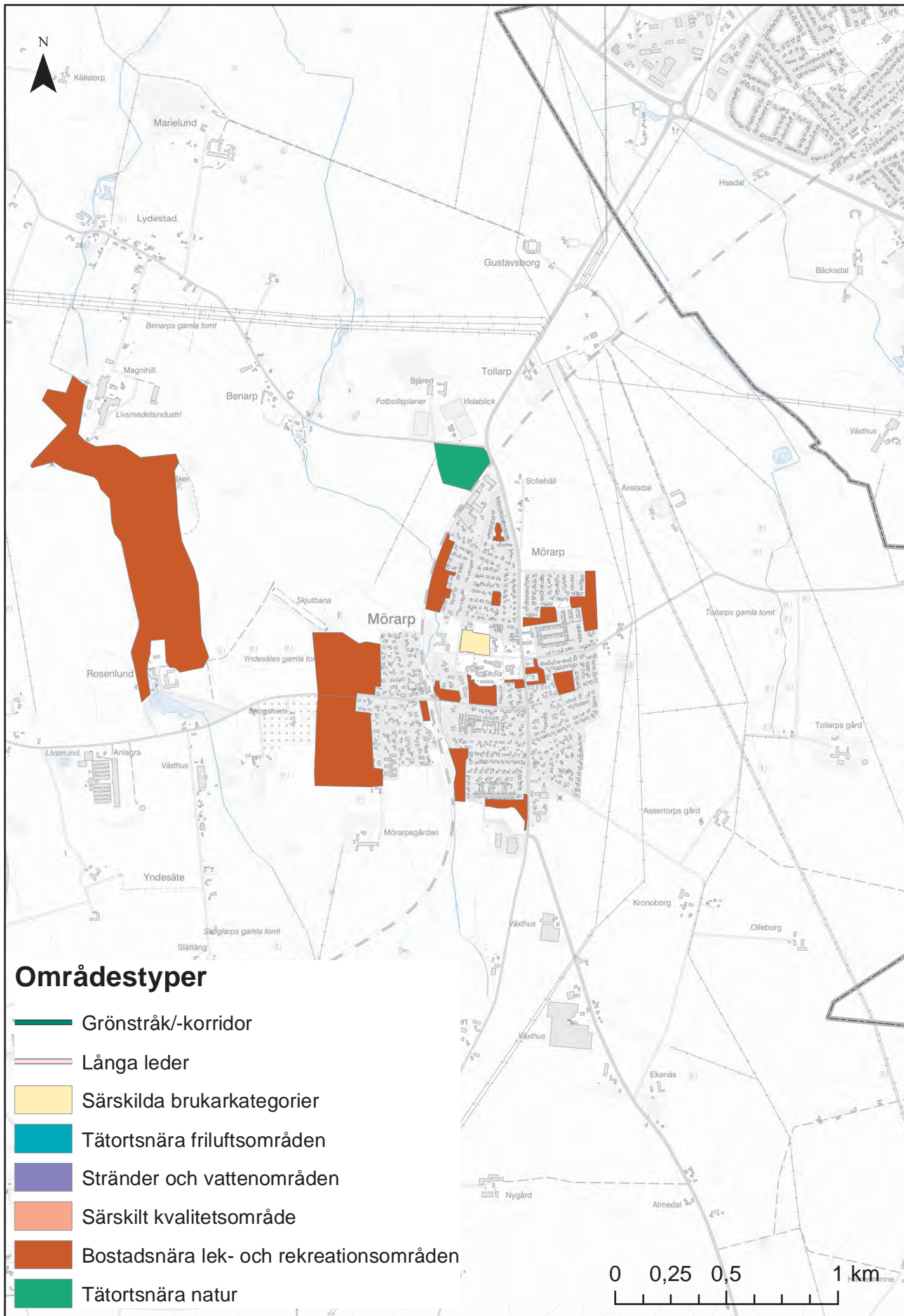

Områdestyper

- Grönstråk/-korridor
- Långa leder
- Särskilda brukarkategorier
- Tätortsnära friluftsområden
- Stränder och vattenområden
- Särskilt kvalitetsområde
- Bostadsnära lek- och rekreationsområden
- Tätortsnära natur

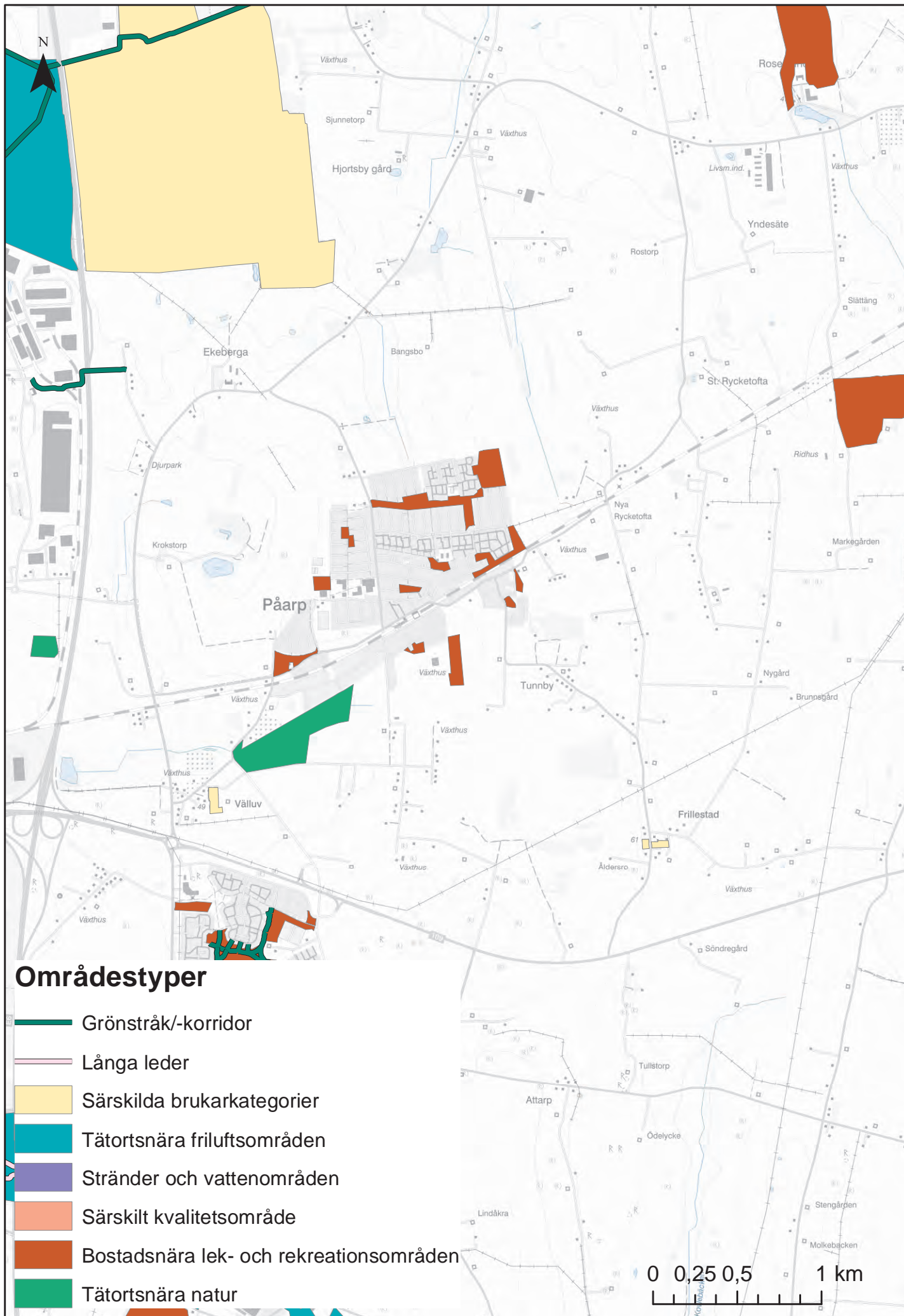

Områdestyper

- Grönstråk/-korridor
- Långa leder
- Särskilda brukarkategorier
- Tätortsnära friluftsområden
- Stränder och vattenområden
- Särskilt kvalitetsområde
- Bostadsnära lek- och rekreationsområden
- Tätortsnära natur

0 0,25 0,5 1 km

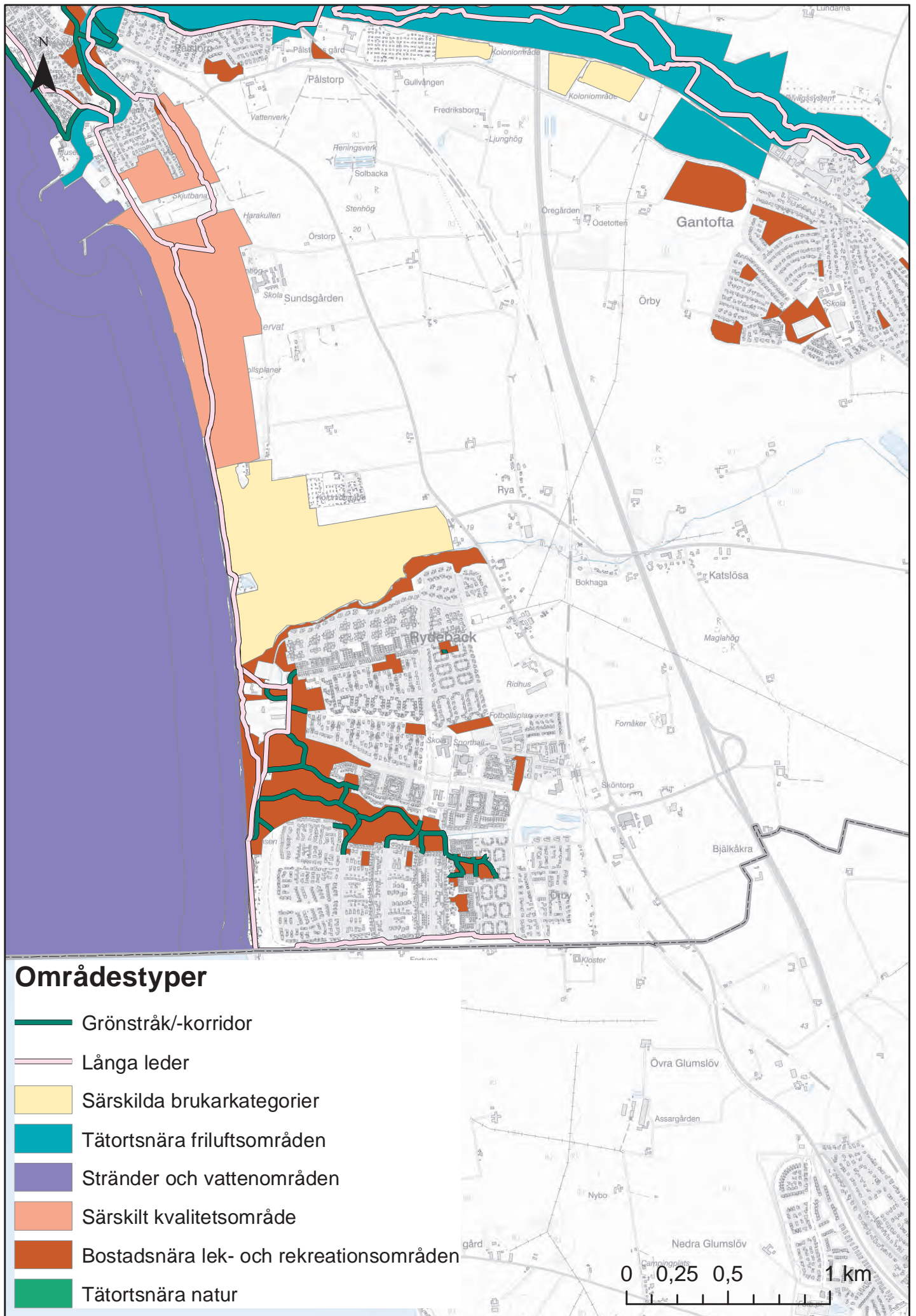

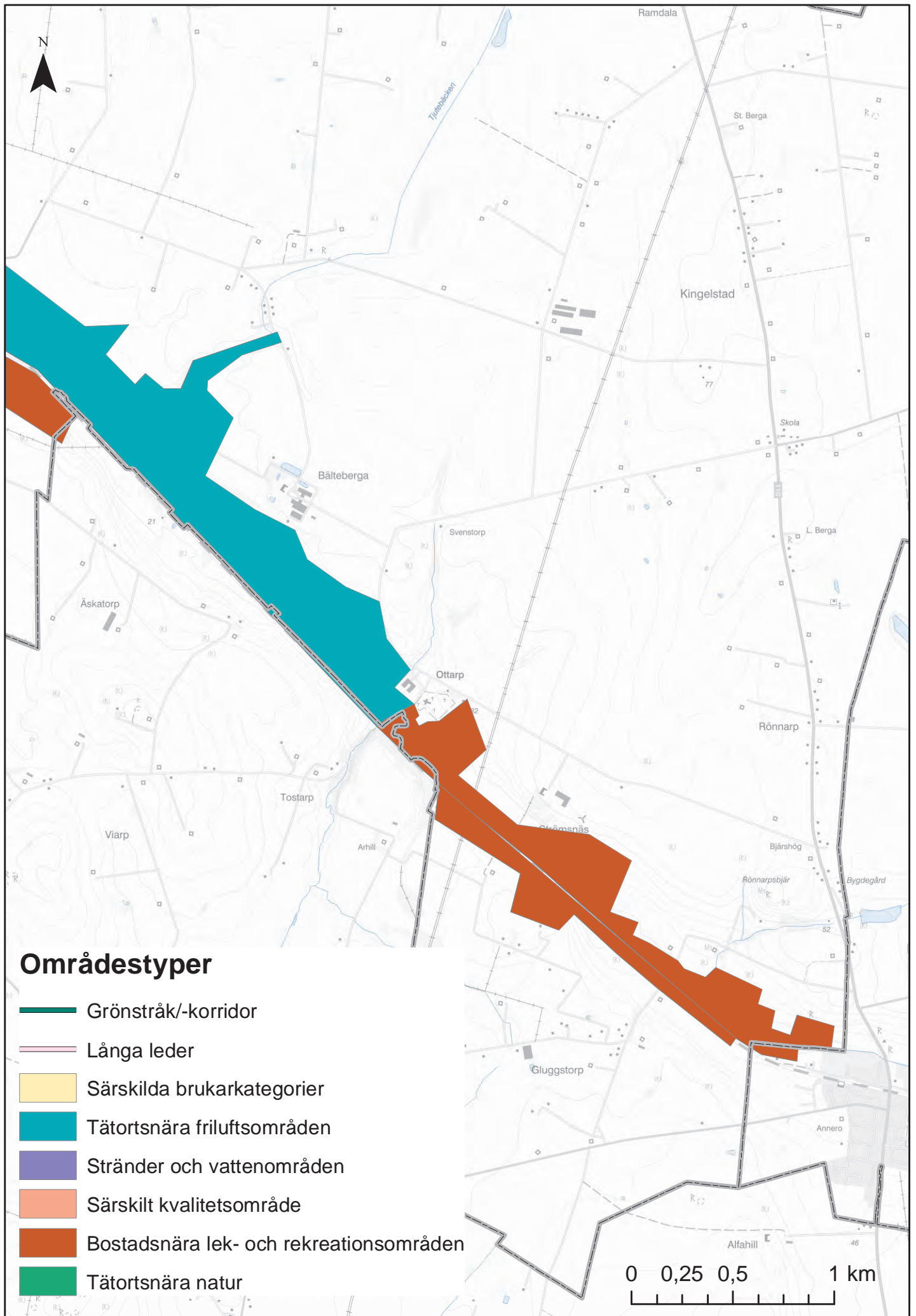
Områdestyper

- Grönstråk/-korridor
- Långa leder
- Särskilda brukarkategorier
- Tätortsnära friluftsområden
- Stränder och vattenområden
- Särskilt kvalitetsområde
- Bostadsnära lek- och rekreationsområden
- Tätortsnära natur

0 0,25 0,5 1 km

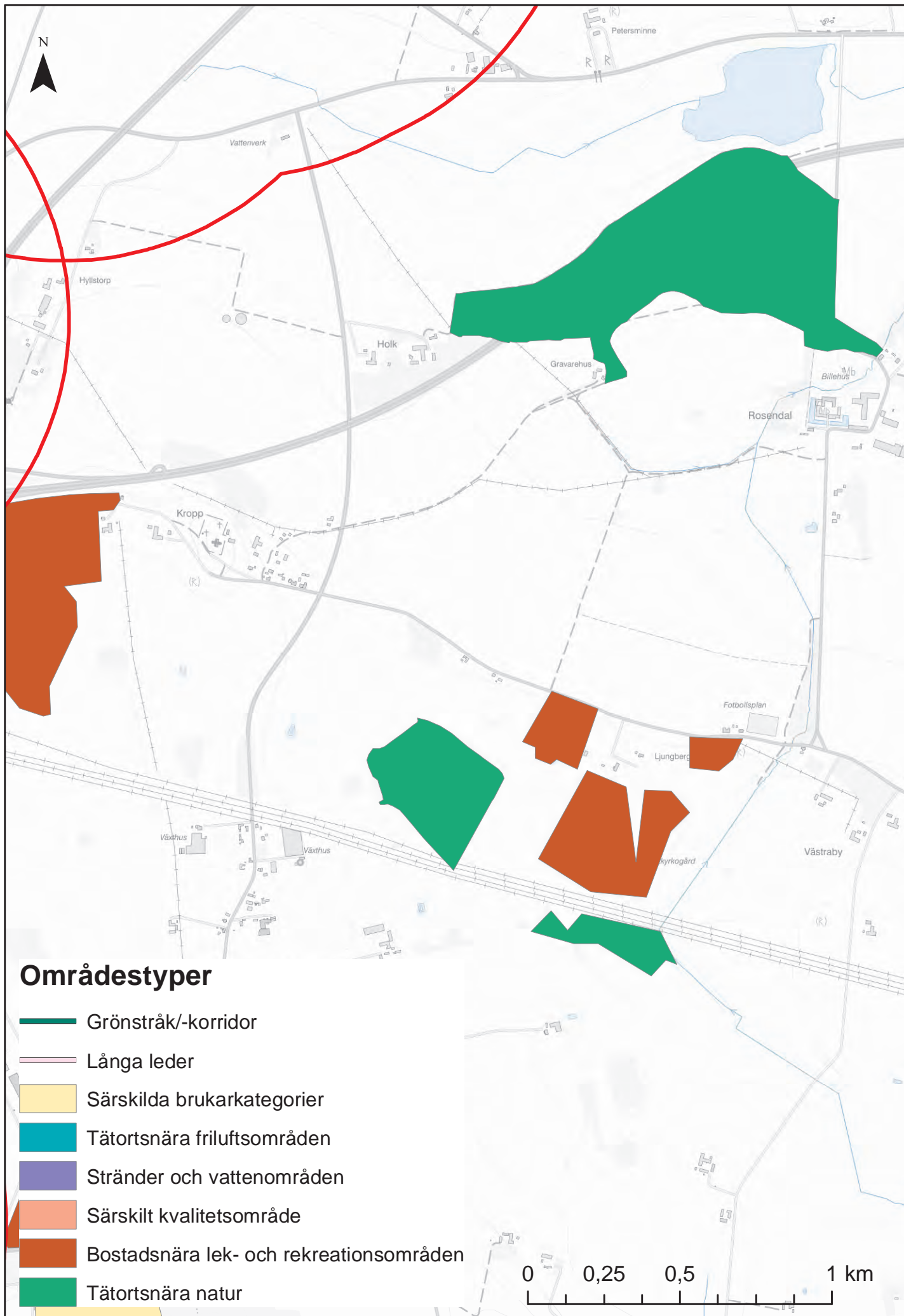

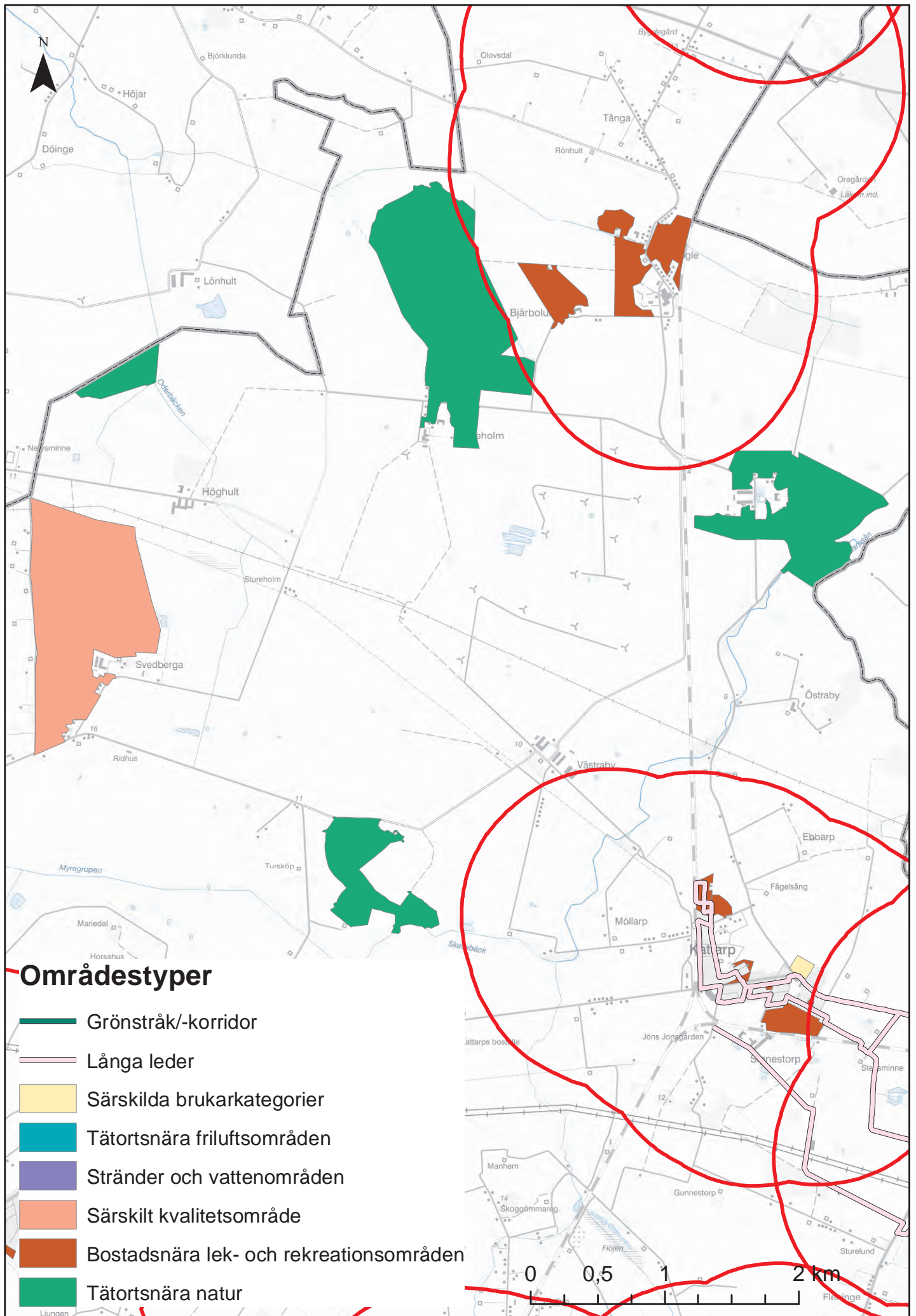

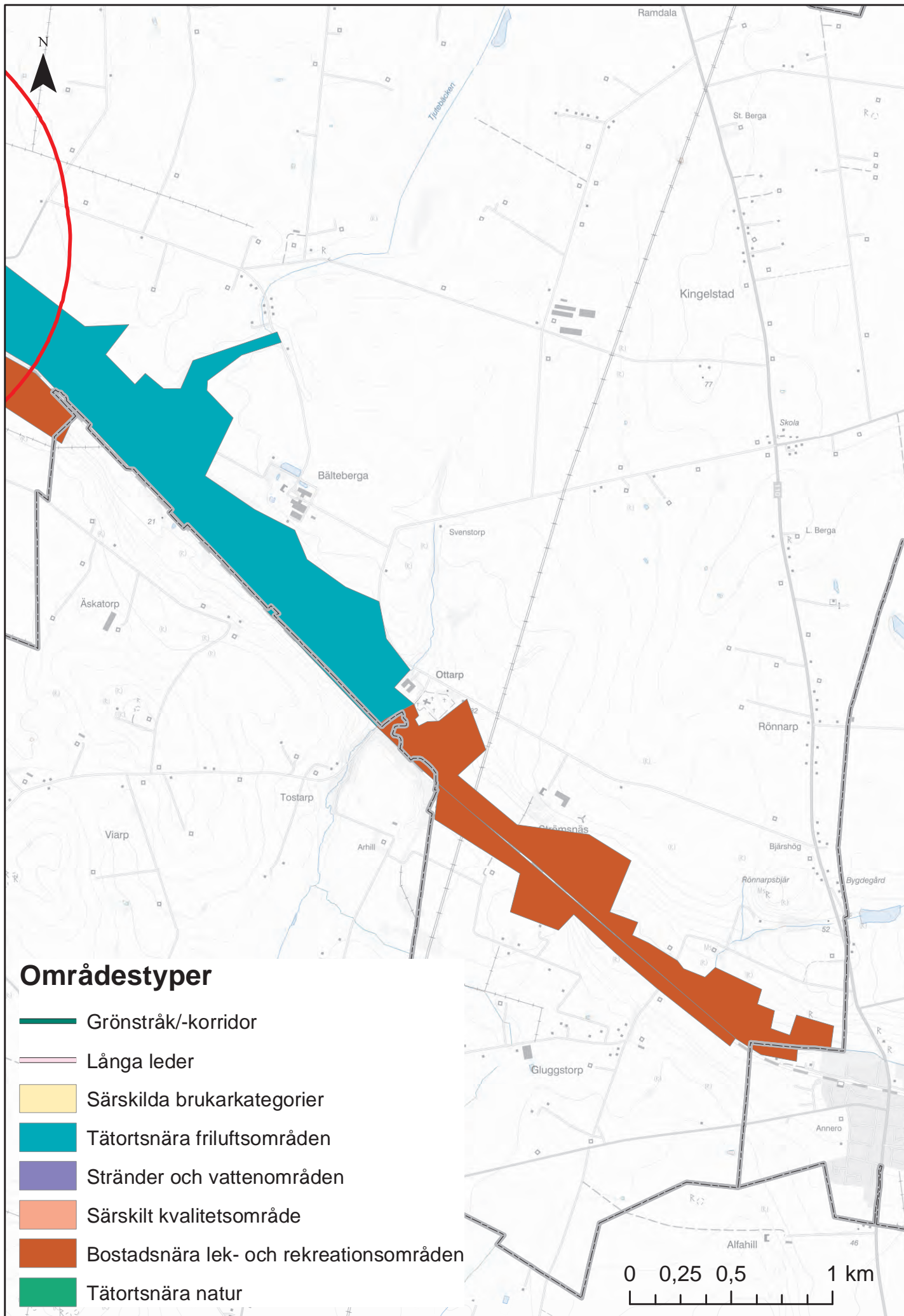

Områdestyper

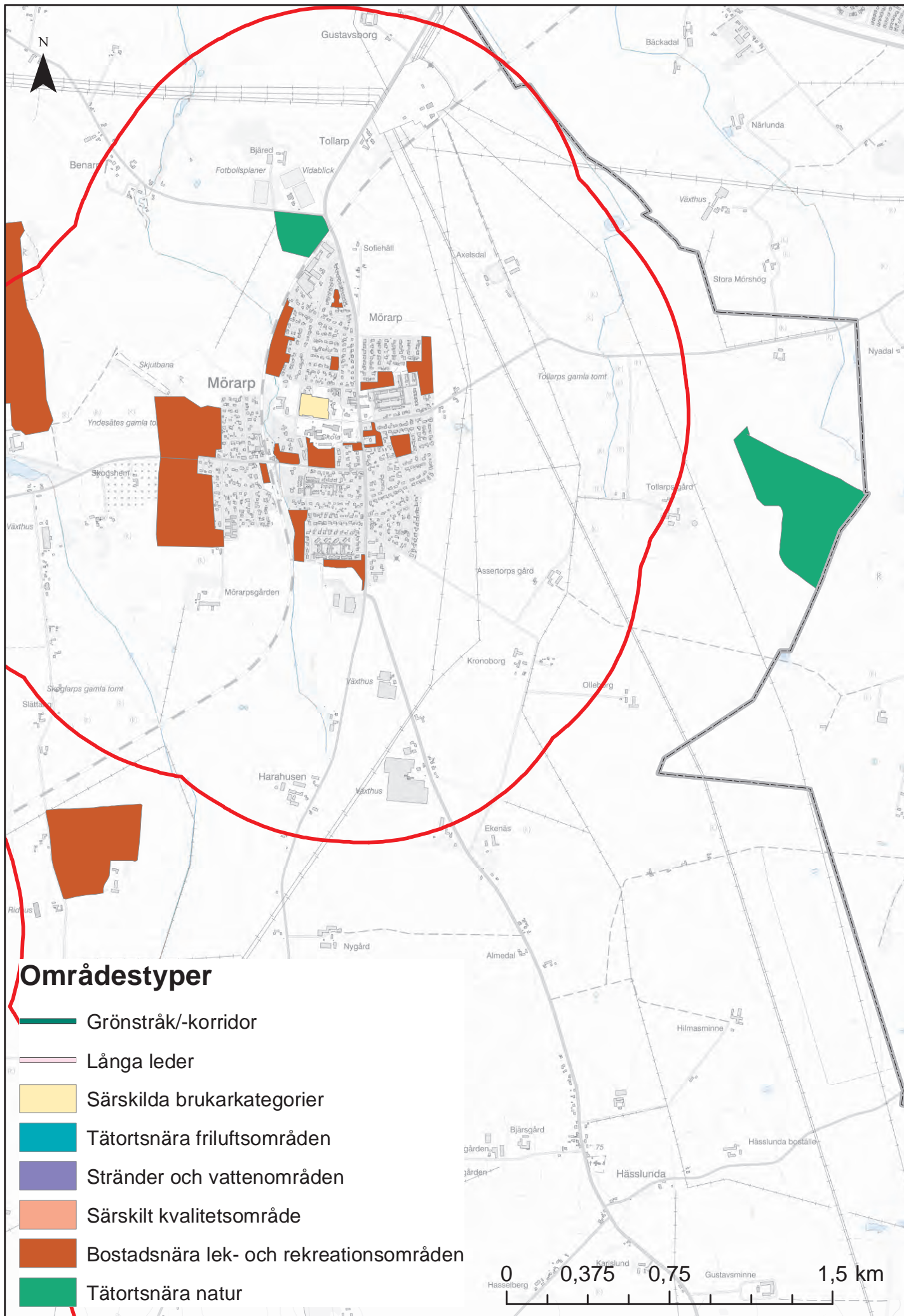
- Grönstråk/-korridor
- Långa leder
- Särskilda brukarkategorier
- Tätortsnära friluftsområden
- Stränder och vattenområden
- Särskilt kvalitetsområde
- Bostadsnära lek- och rekreationsområden
- Tätortsnära natur

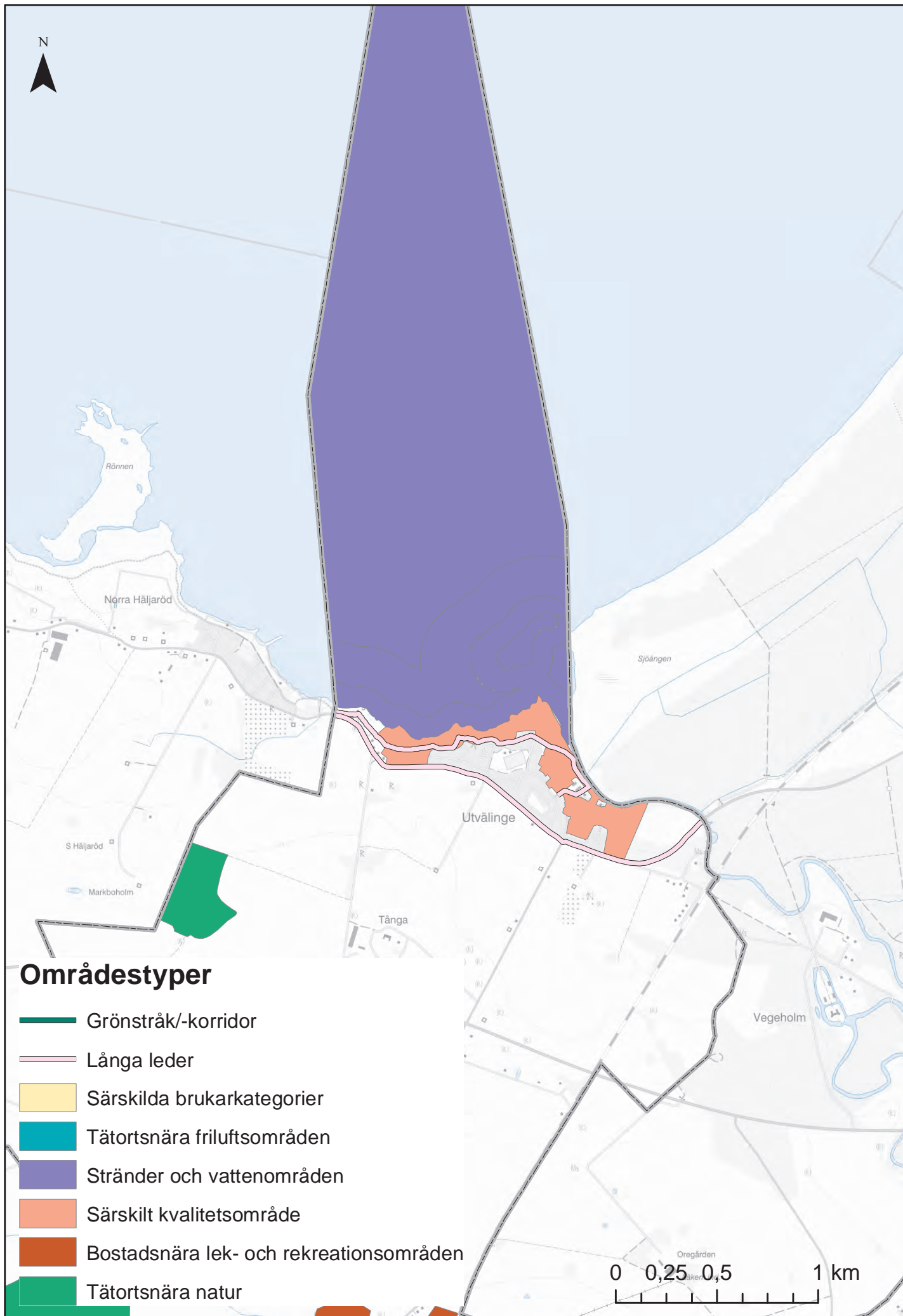

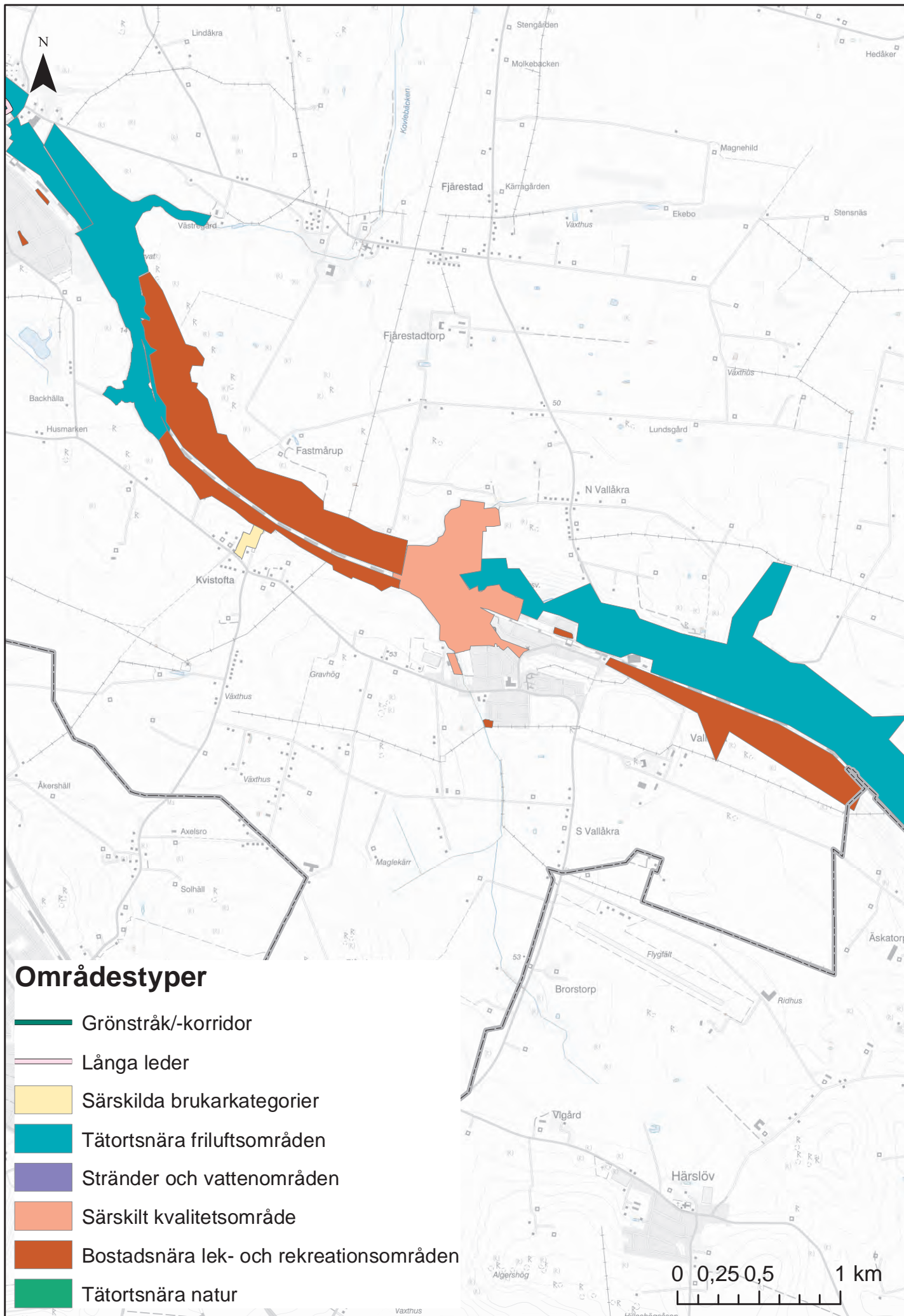

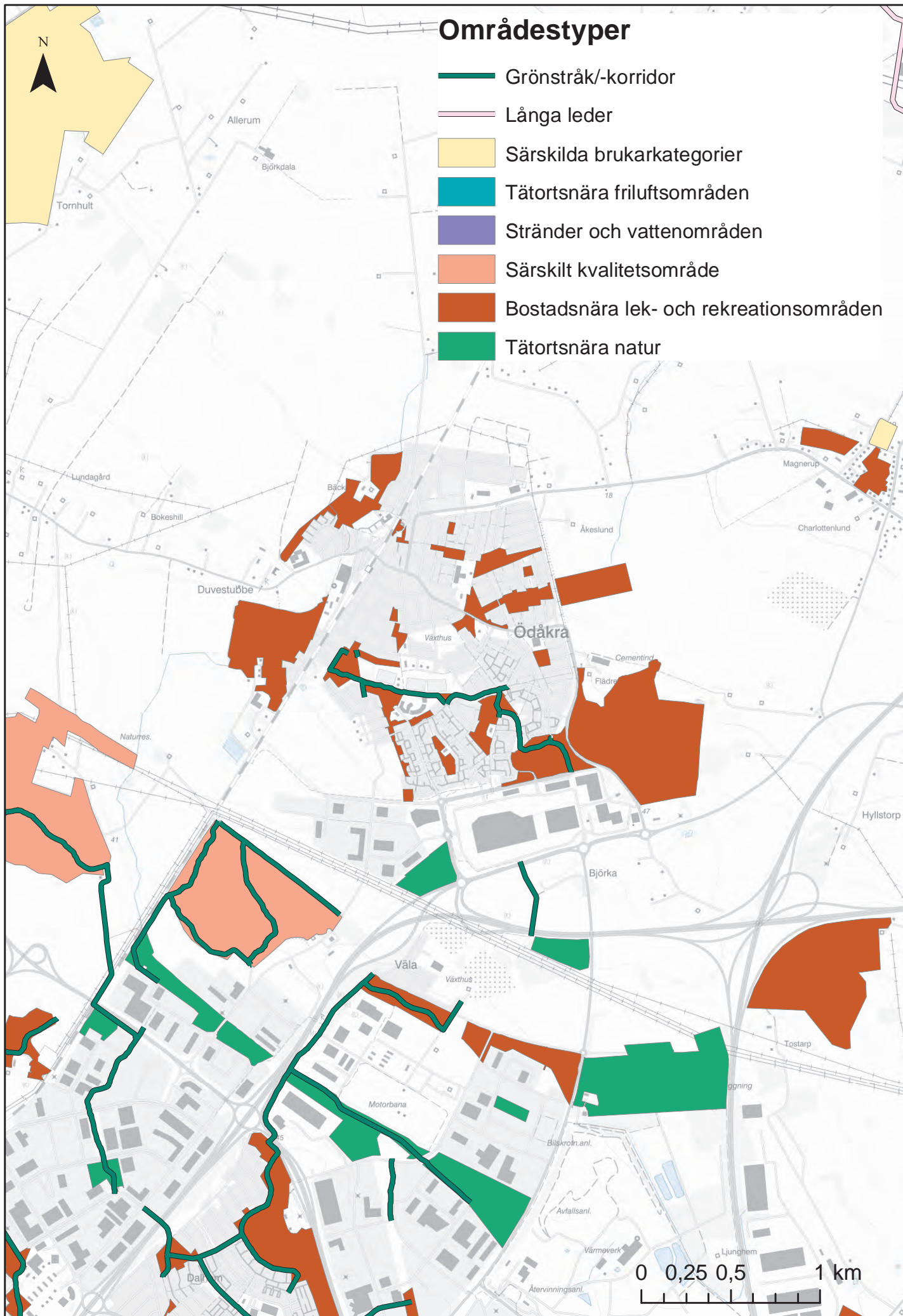

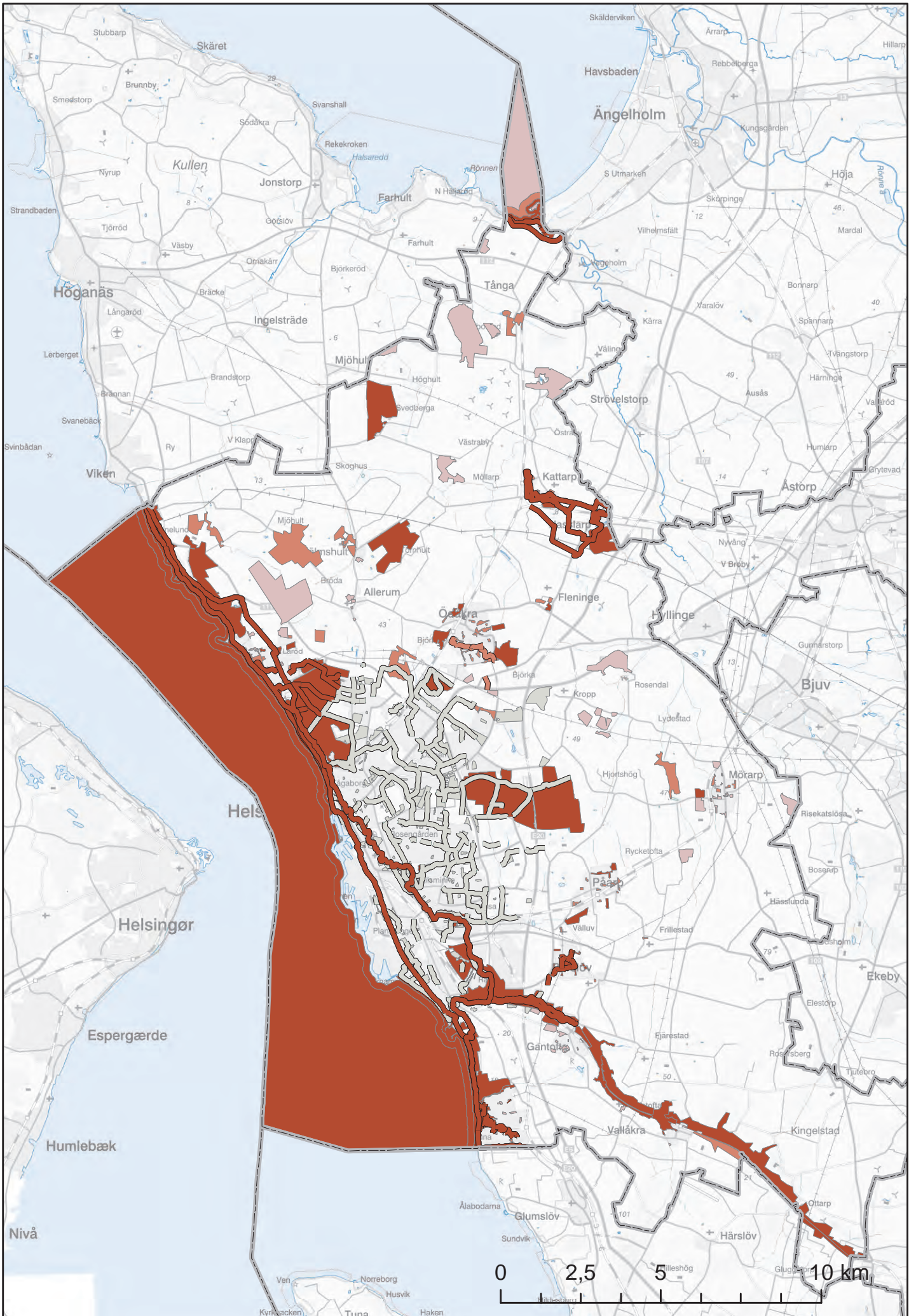

Områdestyper

- Grönstråk/korridor
- Långa leder
- Särskilda brukarkategorier
- Tätortsnära friluftsområden
- Stränder och vattenområden
- Särskilt kvalitetsområde
- Bostadsnära lek- och rekreationsområden
- Tätortsnära natur

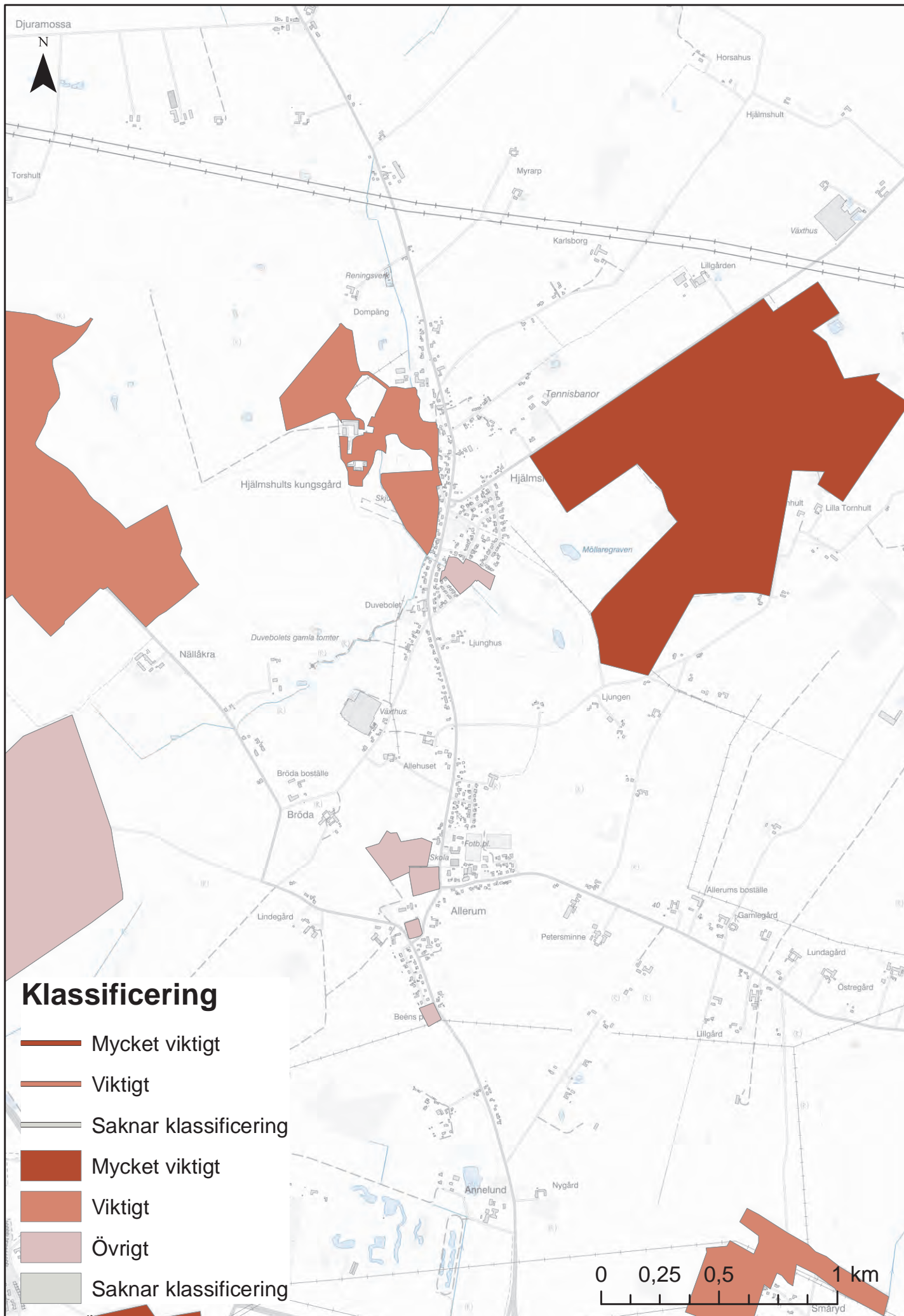

Bilaga 7 Kartor Klassificering

Djuramossa

N

Torshult

Horsahus

Hjälmslutt

Myrarp

Karlsborg

Växthus

Reningsverk

Dompång

Lillgården

Tennisbanor

Hjälmsluts kungsgård

Hjälmslutt

Lilla Tornhult

Duvebolet

Duvebolets gamla lomter

Möllaregraven

Nällåkra

Ljunghus

Ljungen

Växthus

Bröda boställe

Allehuset

Bröda

Skola

Allerum

Allerums boställe

Garnlegård

Lindegård

Petersminne

Lundagård

Ostregård

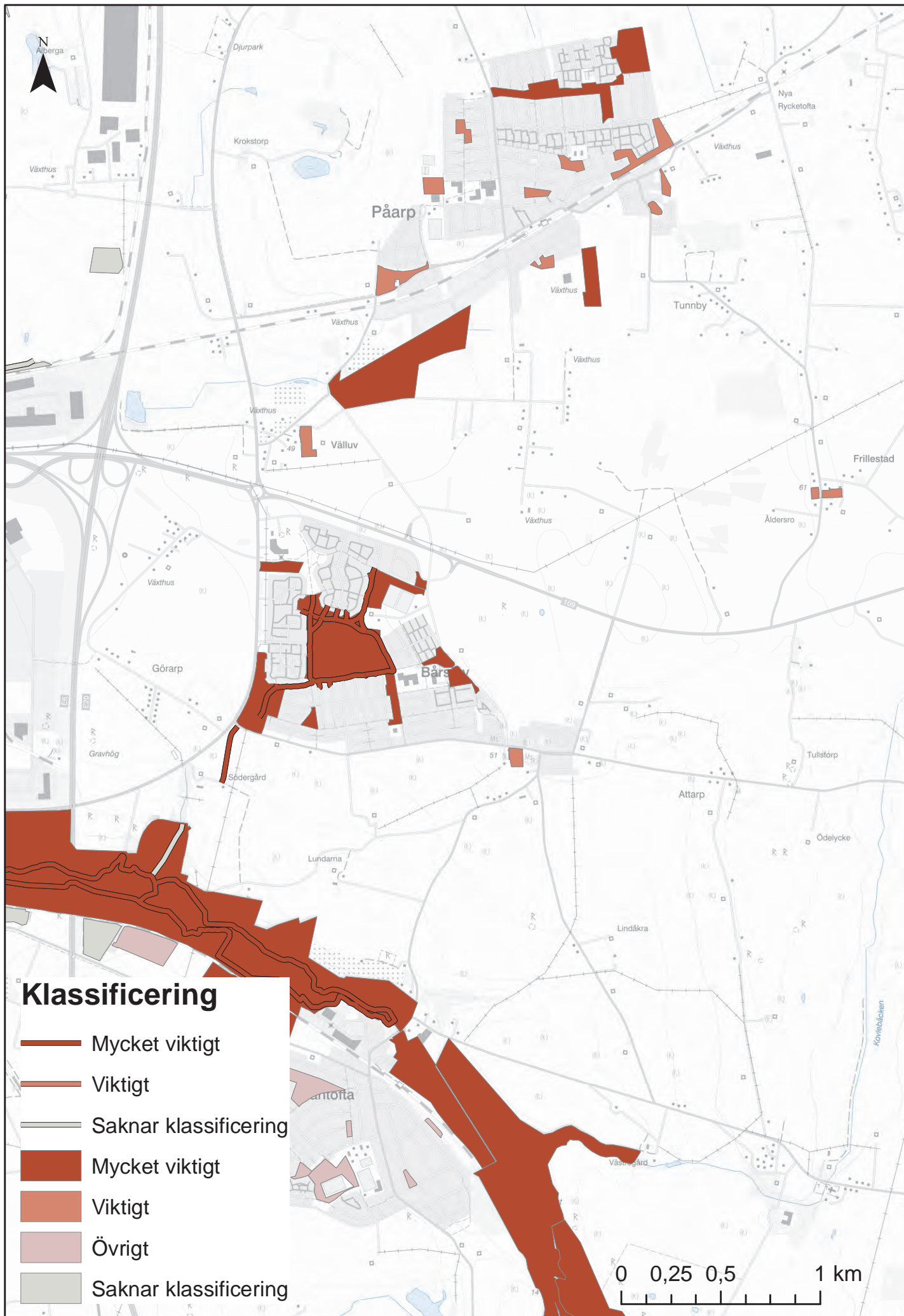
Beens p

Lillgård

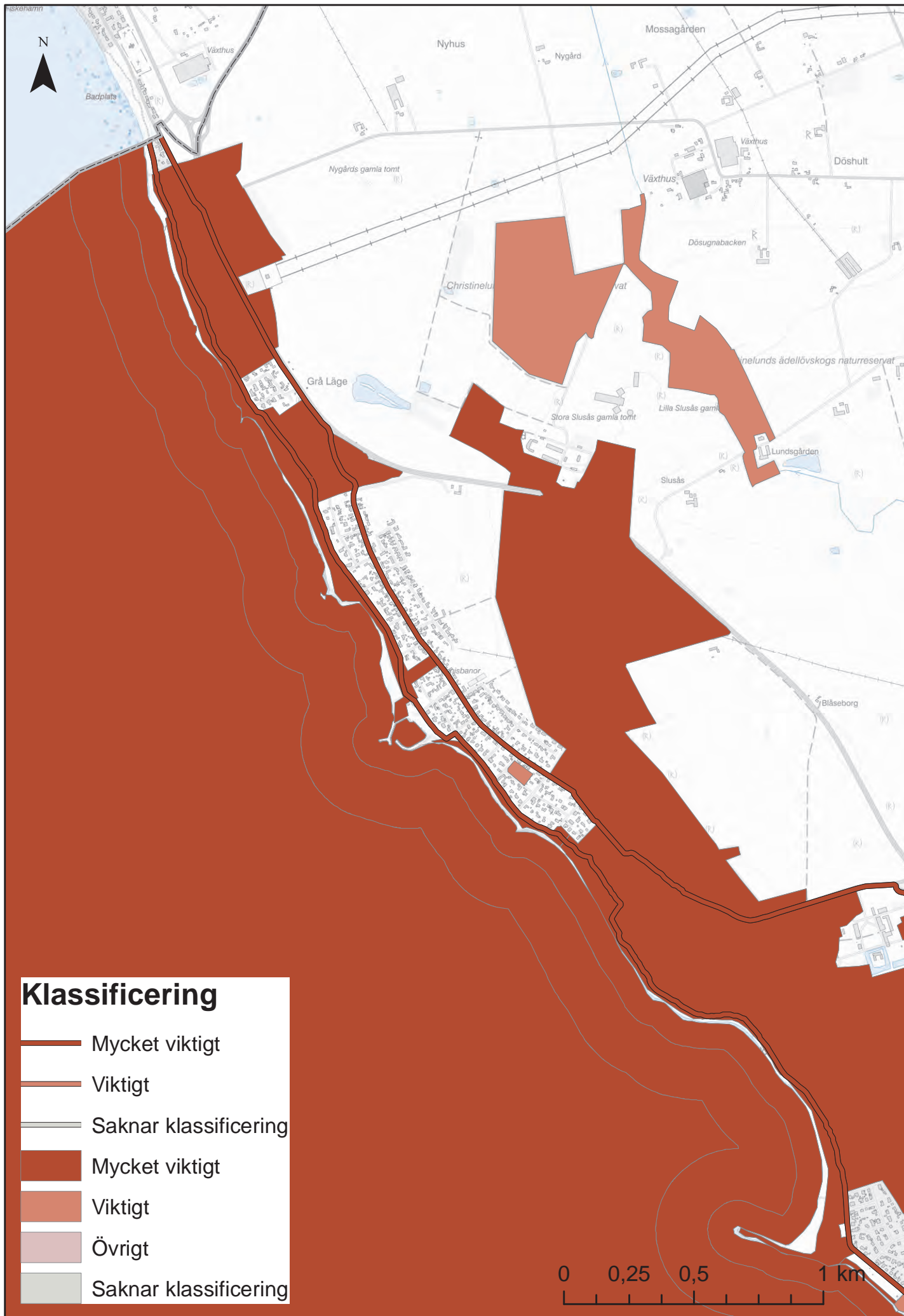
Annelund

Nygård

Småryd

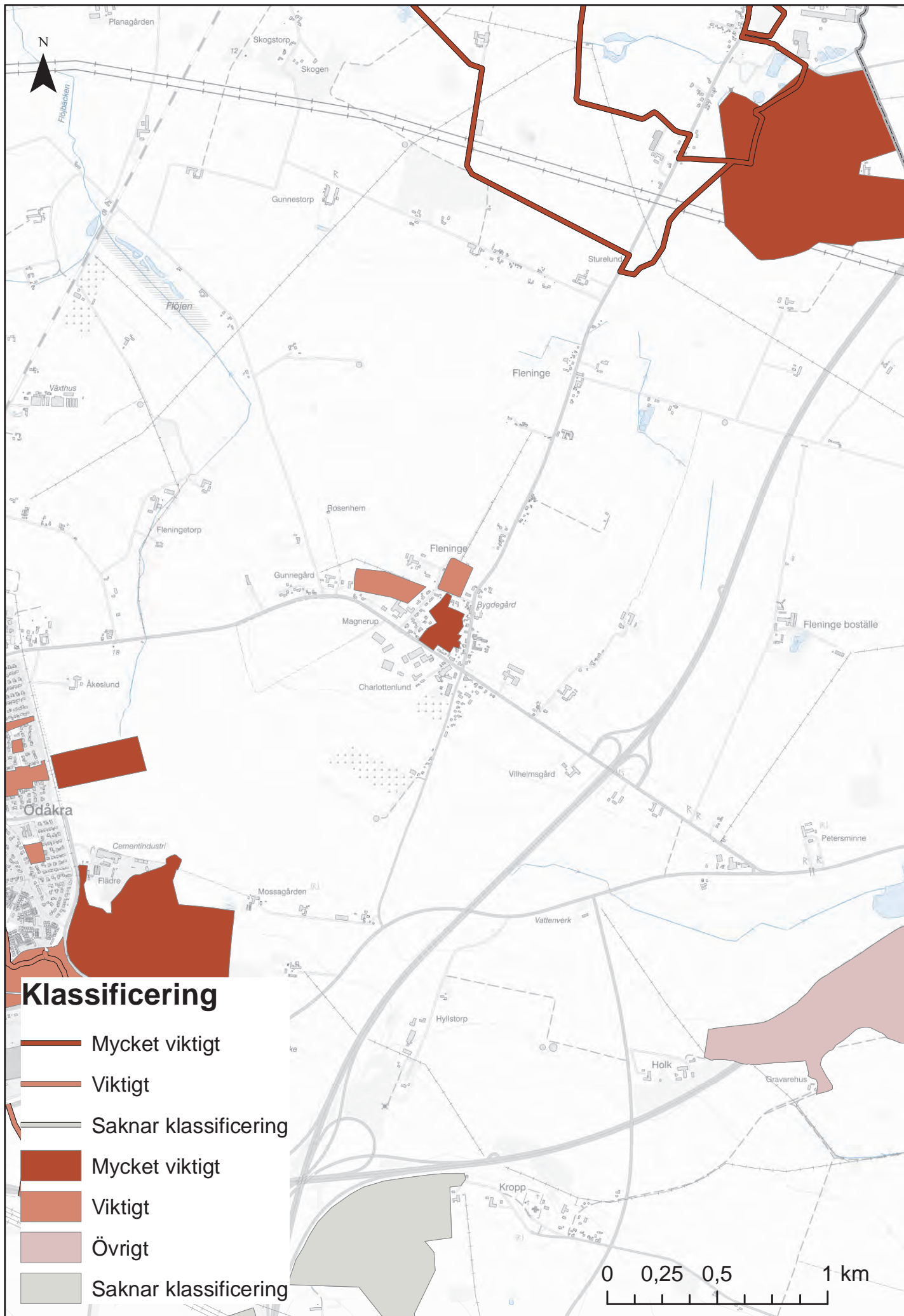

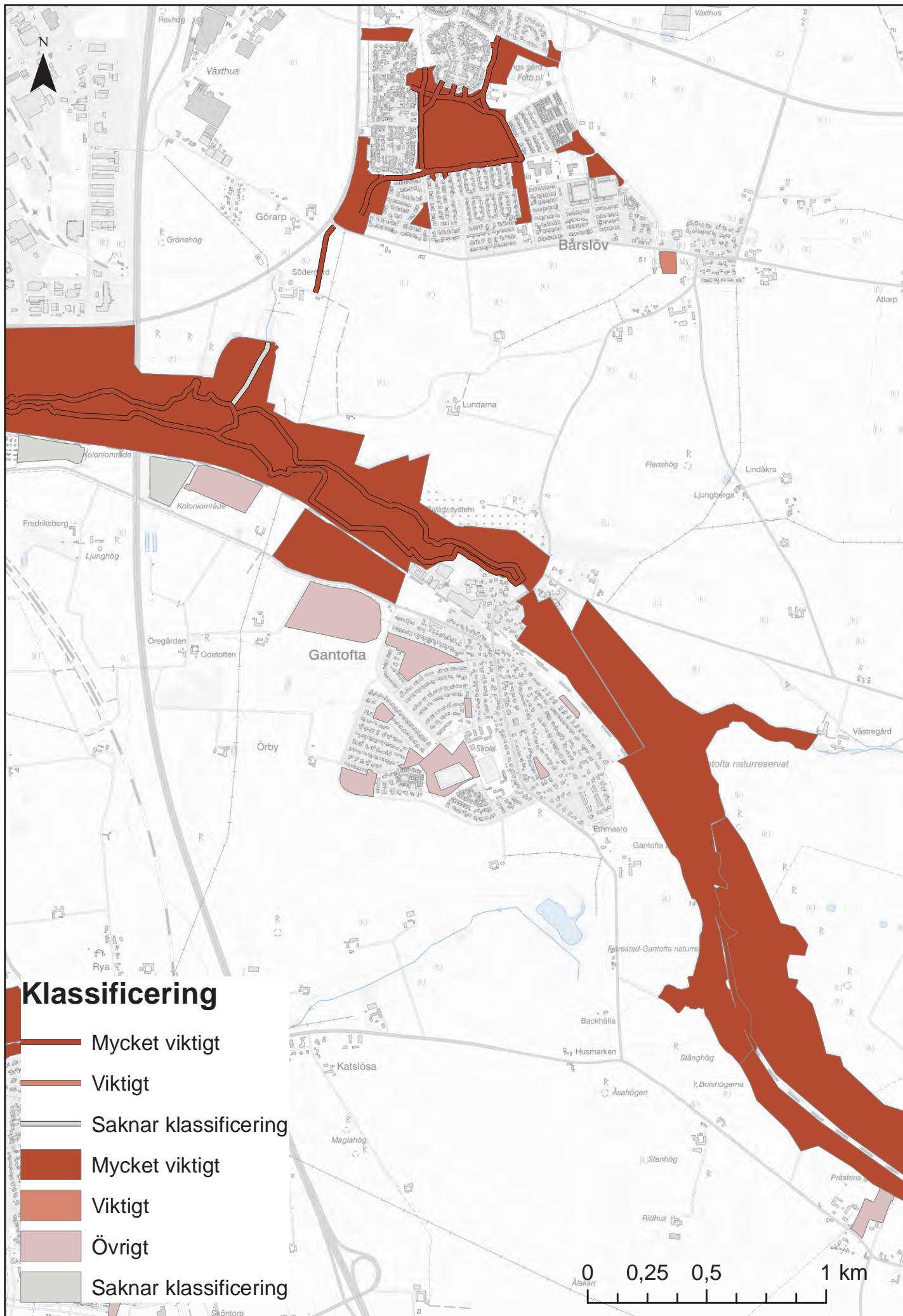
Klassificering

- Mycket viktigt
- Viktigt
- Saknar klassificering
- Mycket viktigt
- Viktigt
- Övrigt
- Saknar klassificering

0 0,25 0,5 1 km

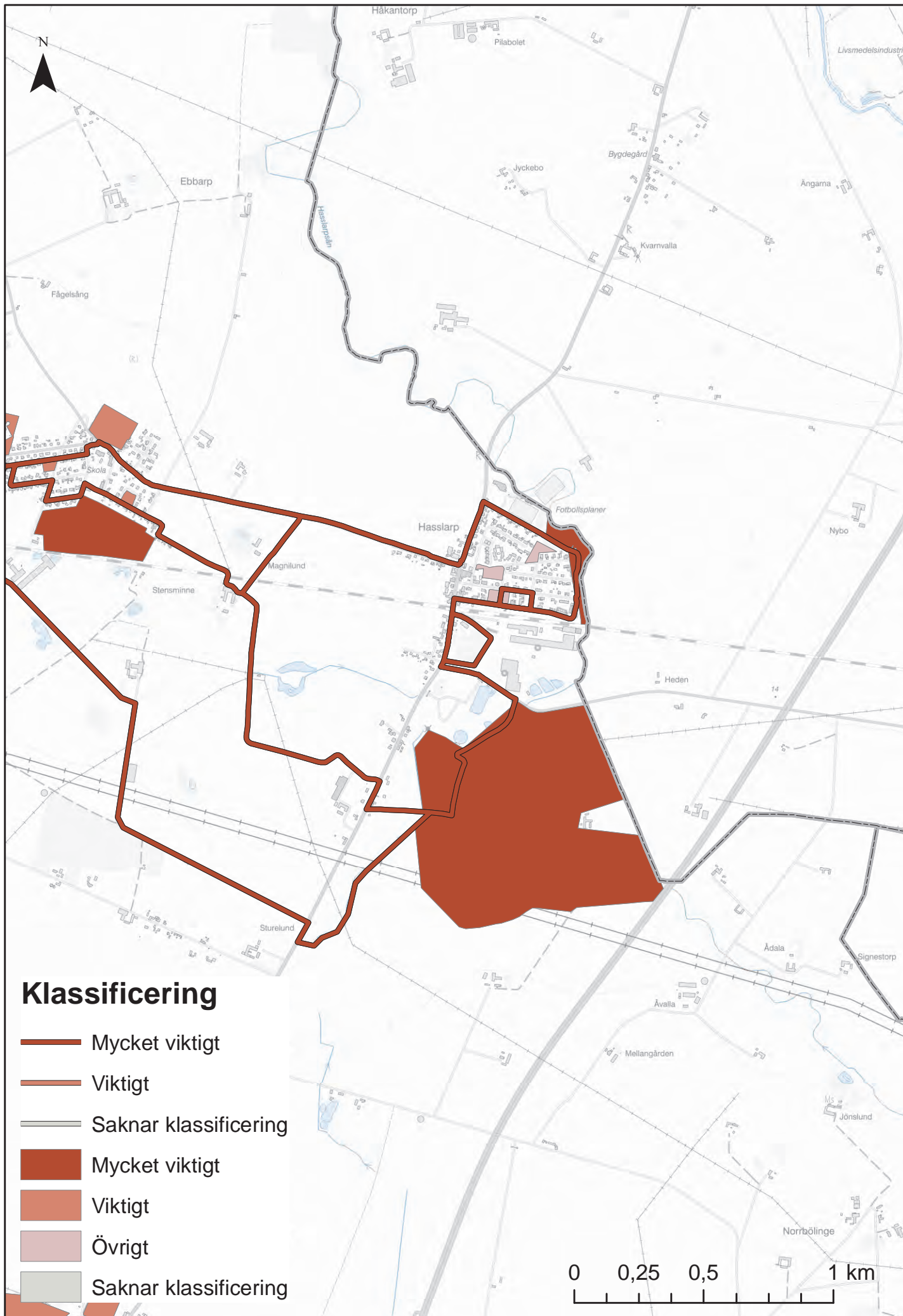

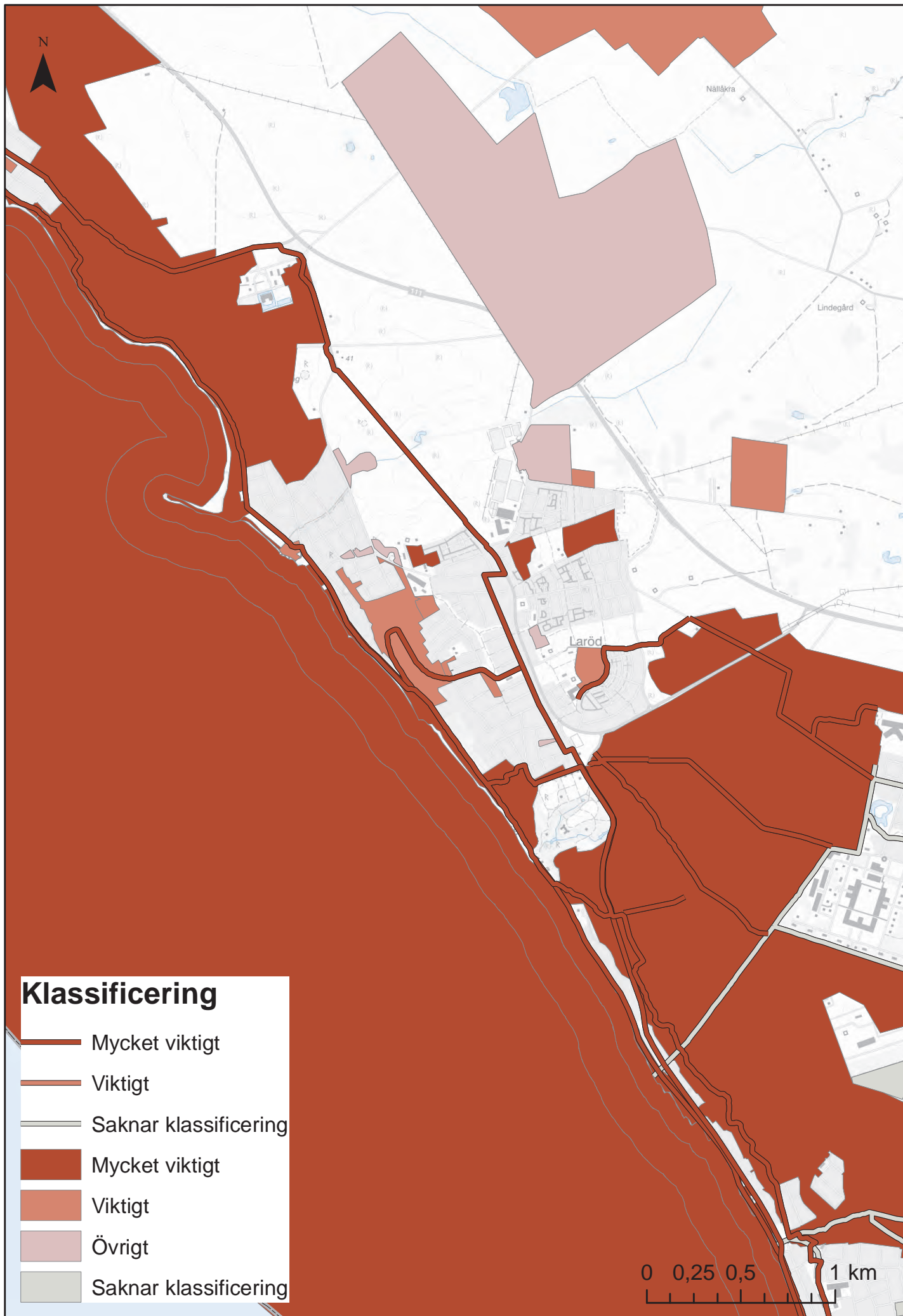
Klassificering

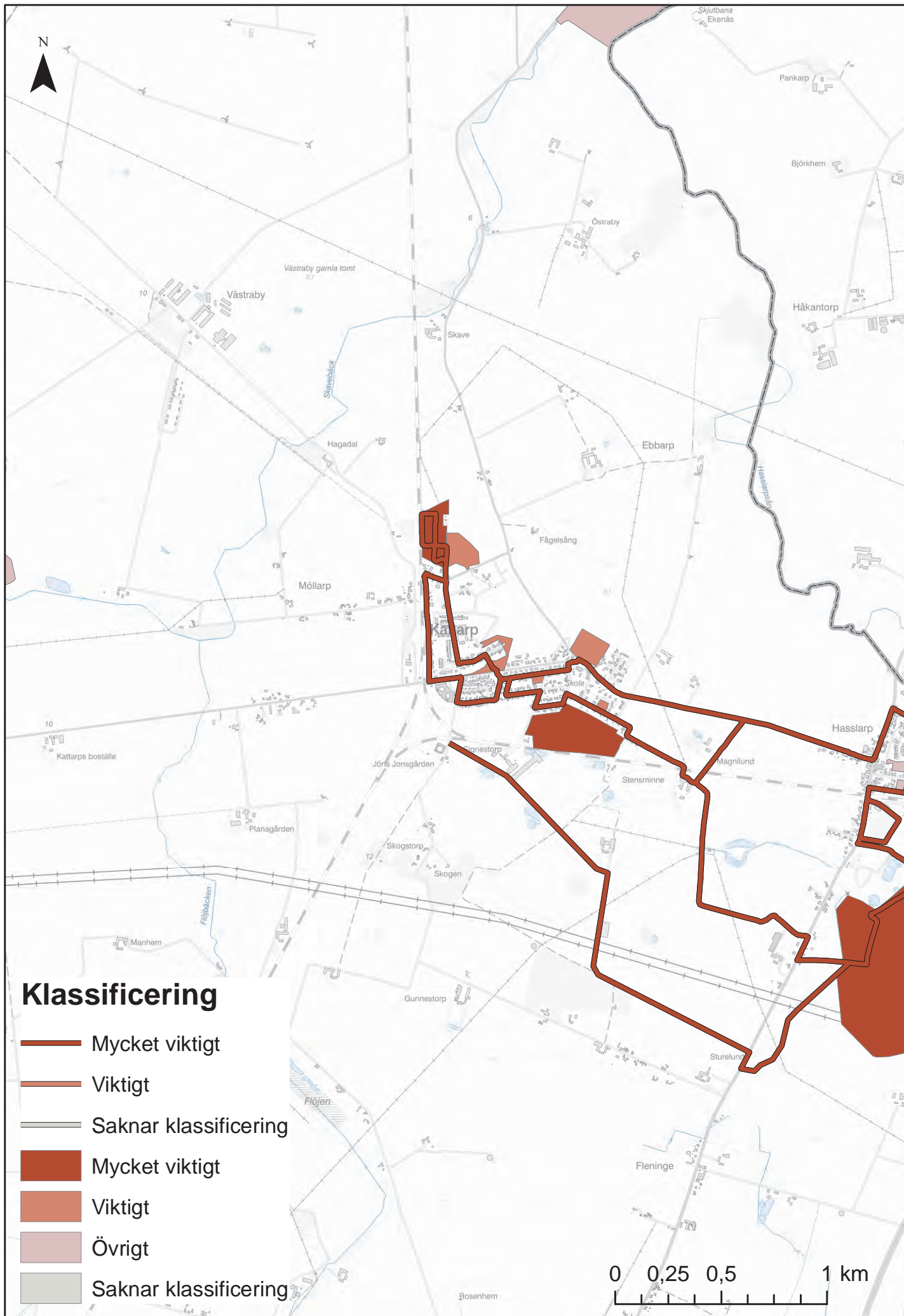
- Mycket viktigt
- Viktigt
- Saknar klassificering
- Mycket viktigt
- Viktigt
- Övrigt
- Saknar klassificering

0 0,25 0,5 1 km

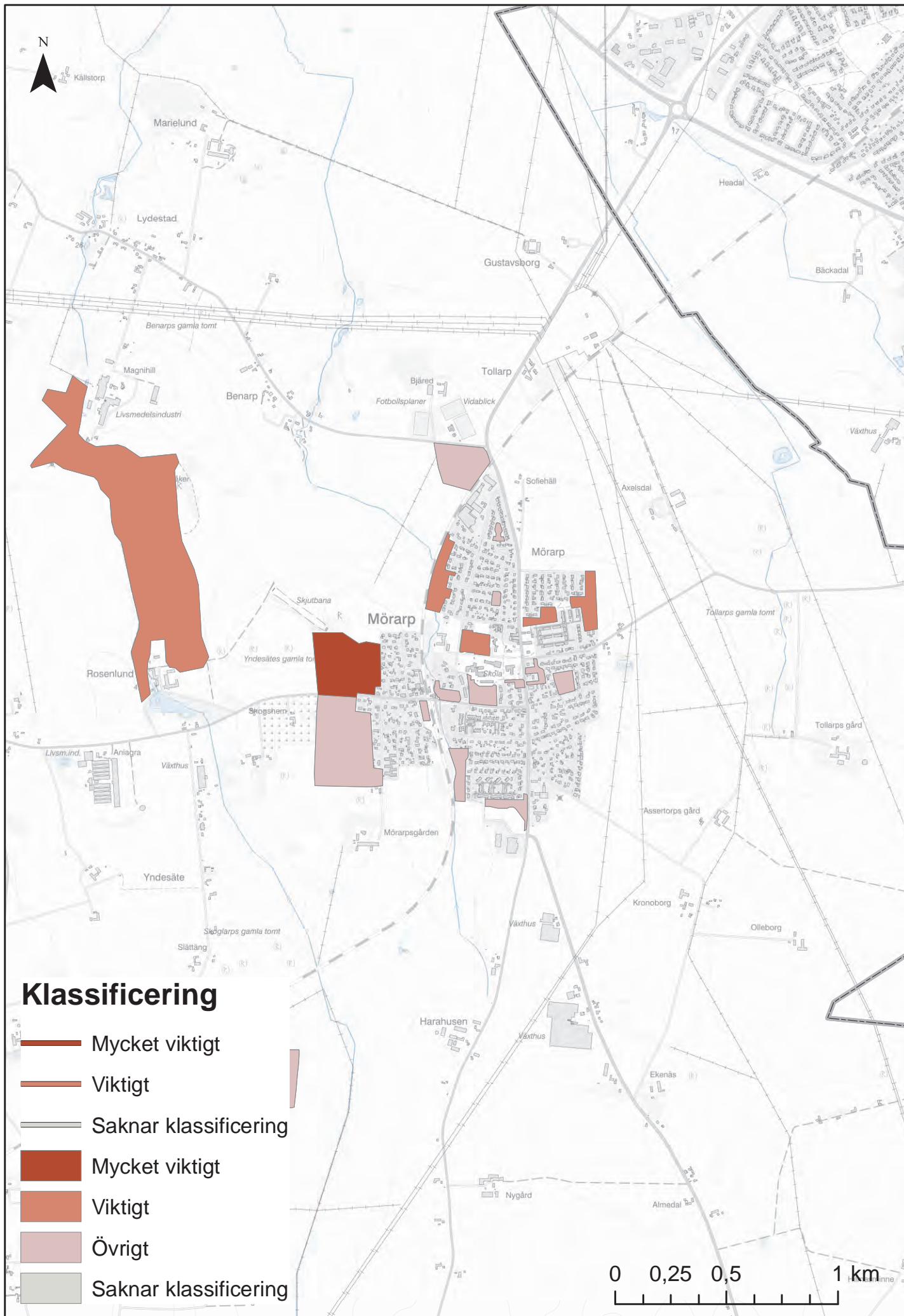

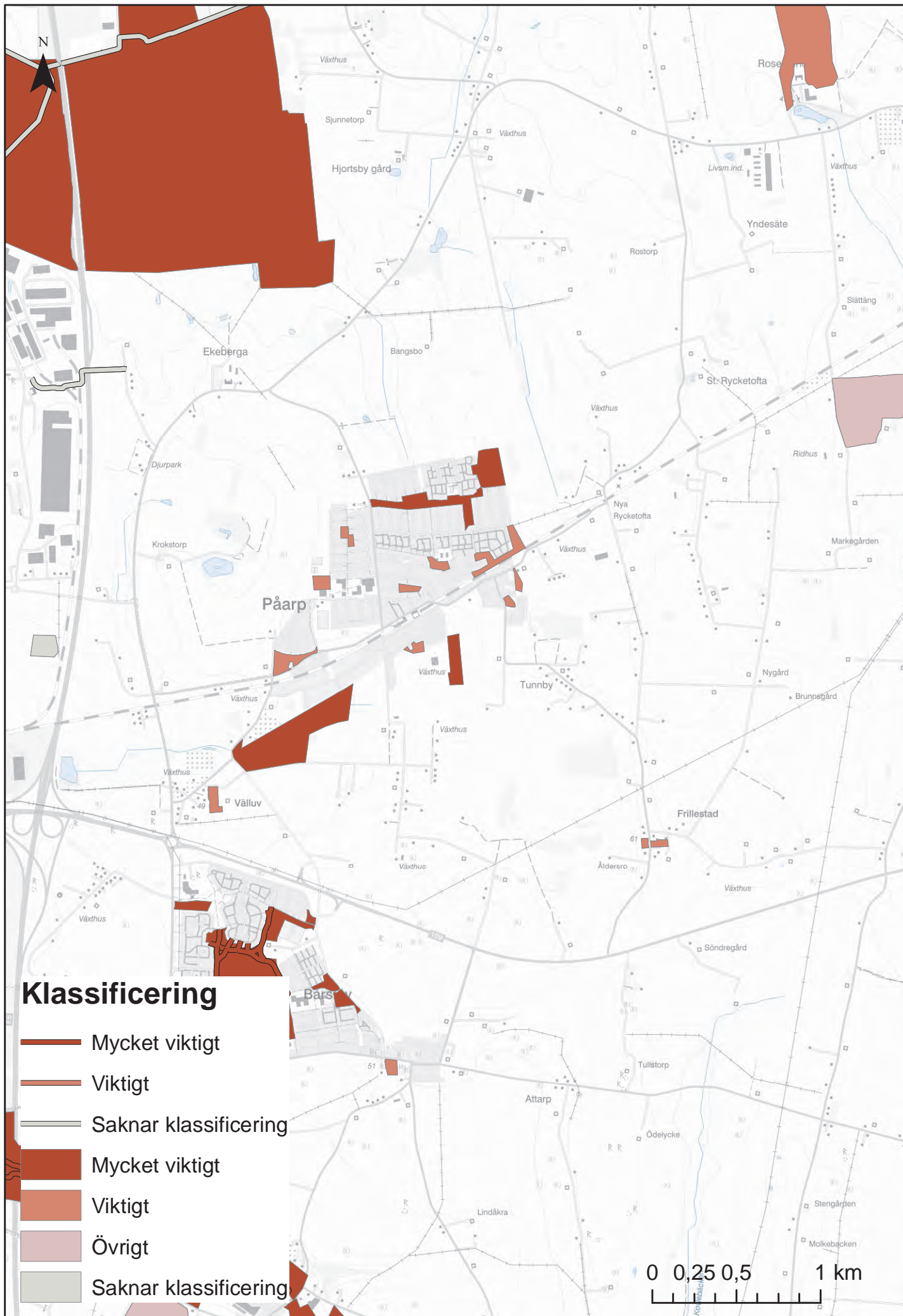

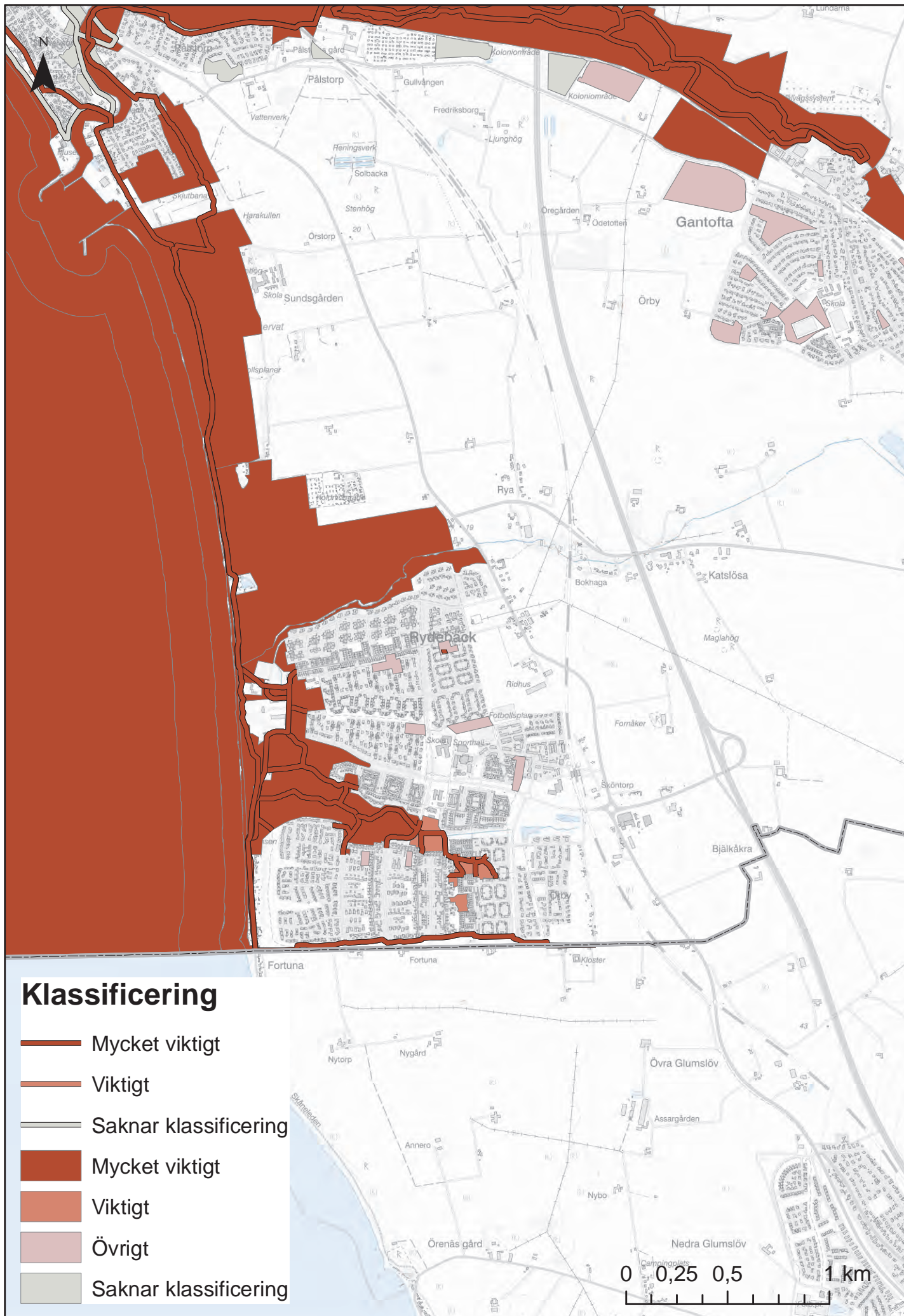
Klassificering

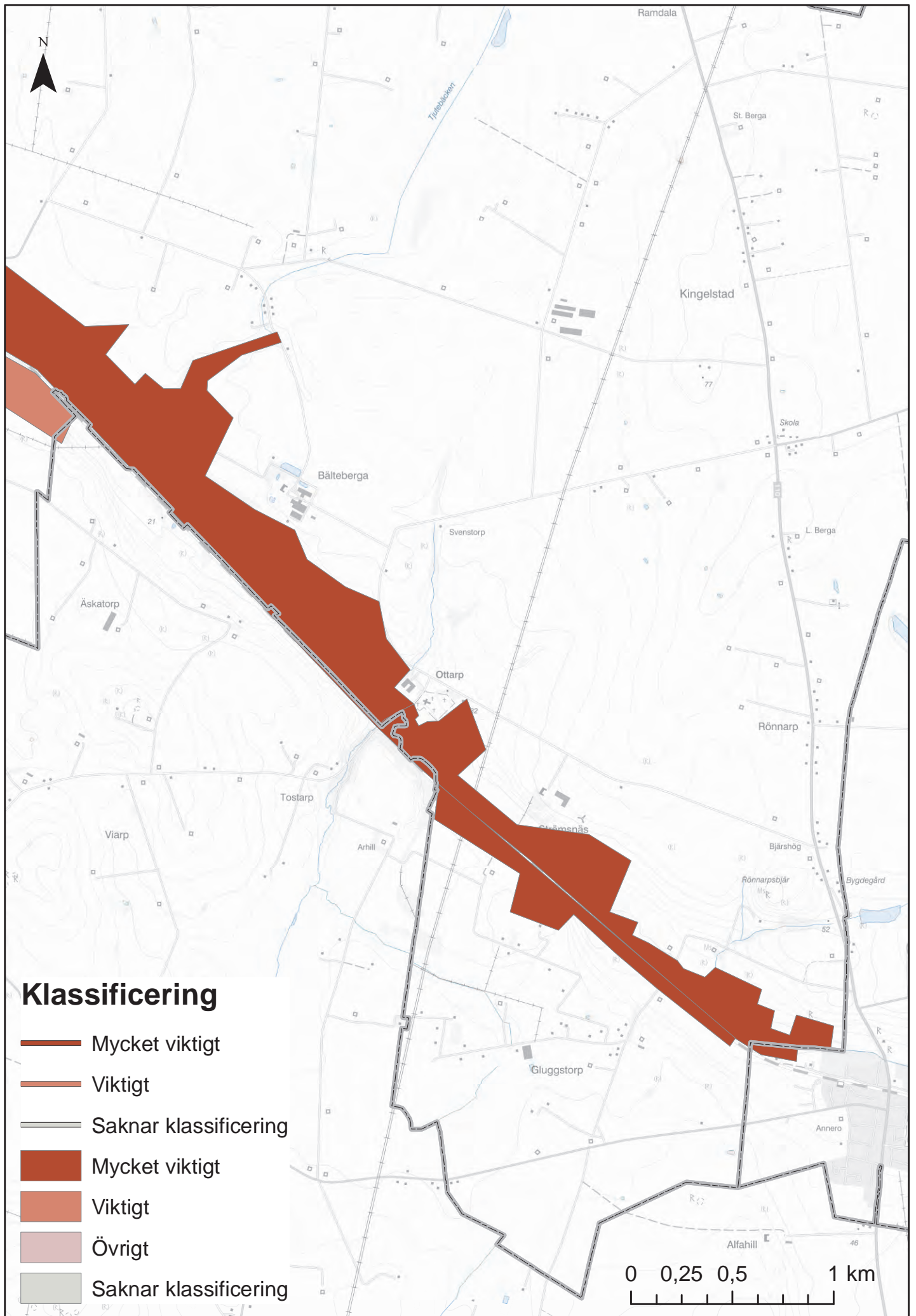
- Mycket viktigt
- Viktigt
- Saknar klassificering
- Mycket viktigt
- Viktigt
- Övrigt
- Saknar klassificering

0 0,25 0,5 1 km

Klassificering

Mycket viktigt

Viktigt

Saknar klassificering

Mycket viktigt

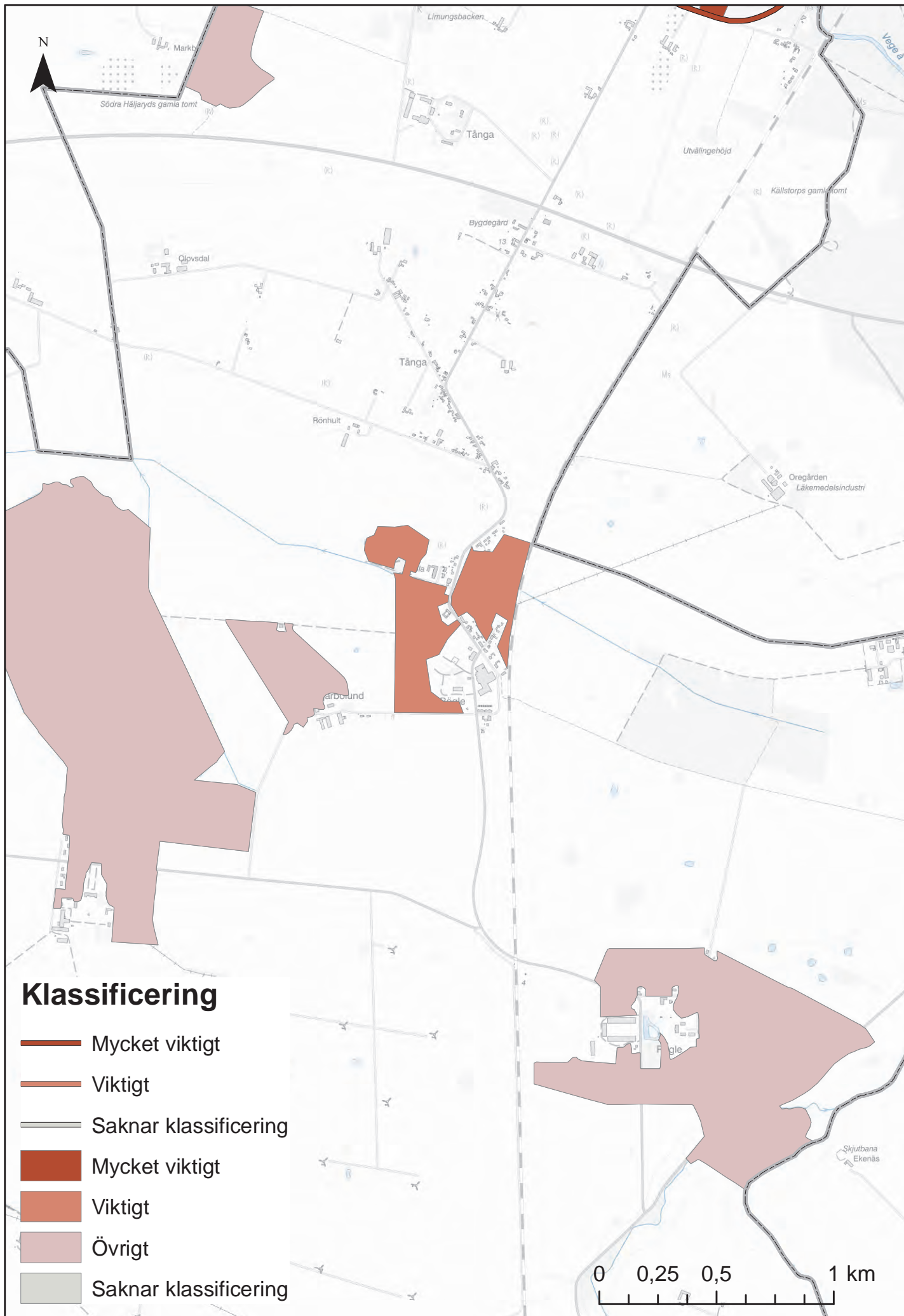
Viktigt

Övrigt

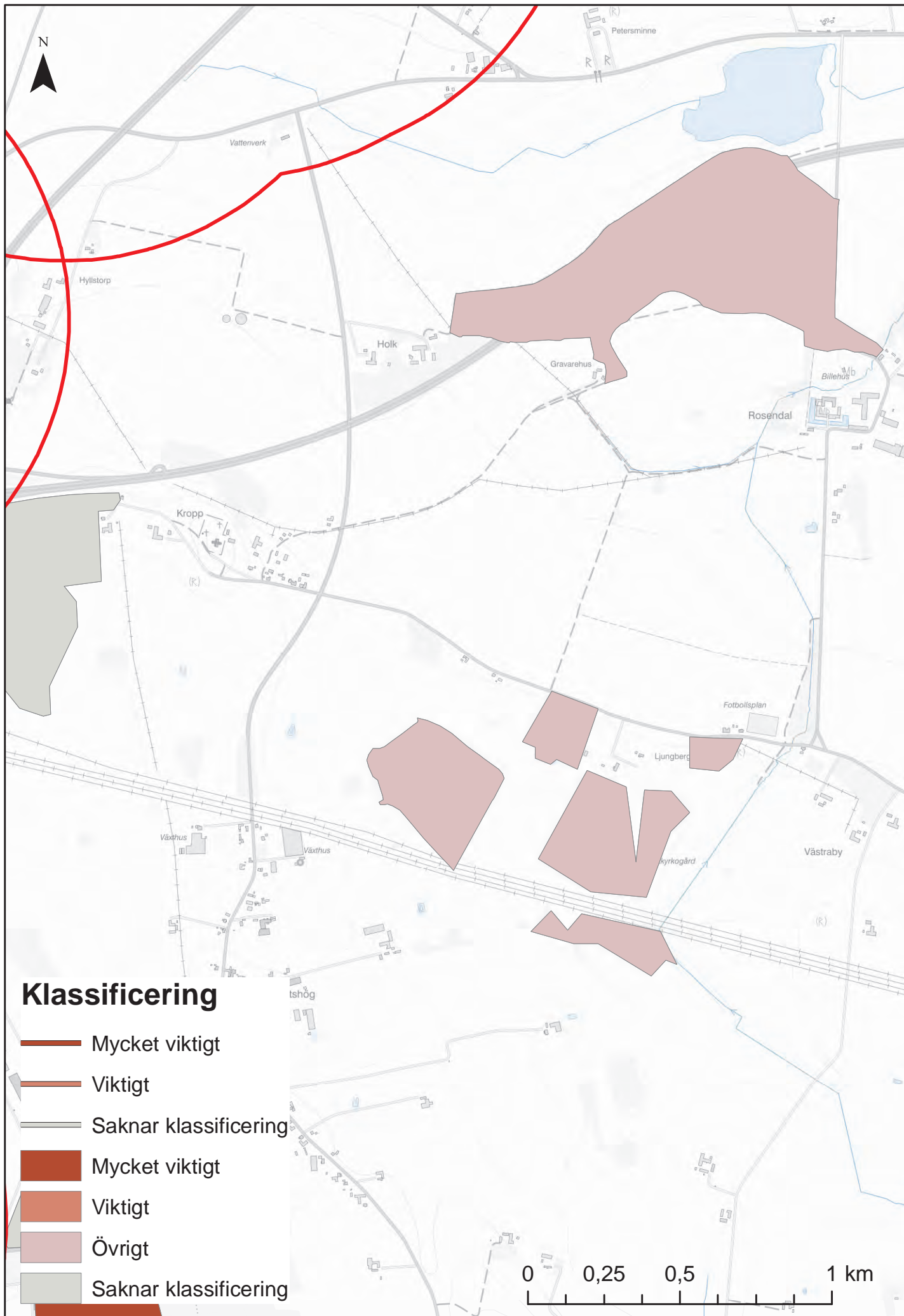
Saknar klassificering

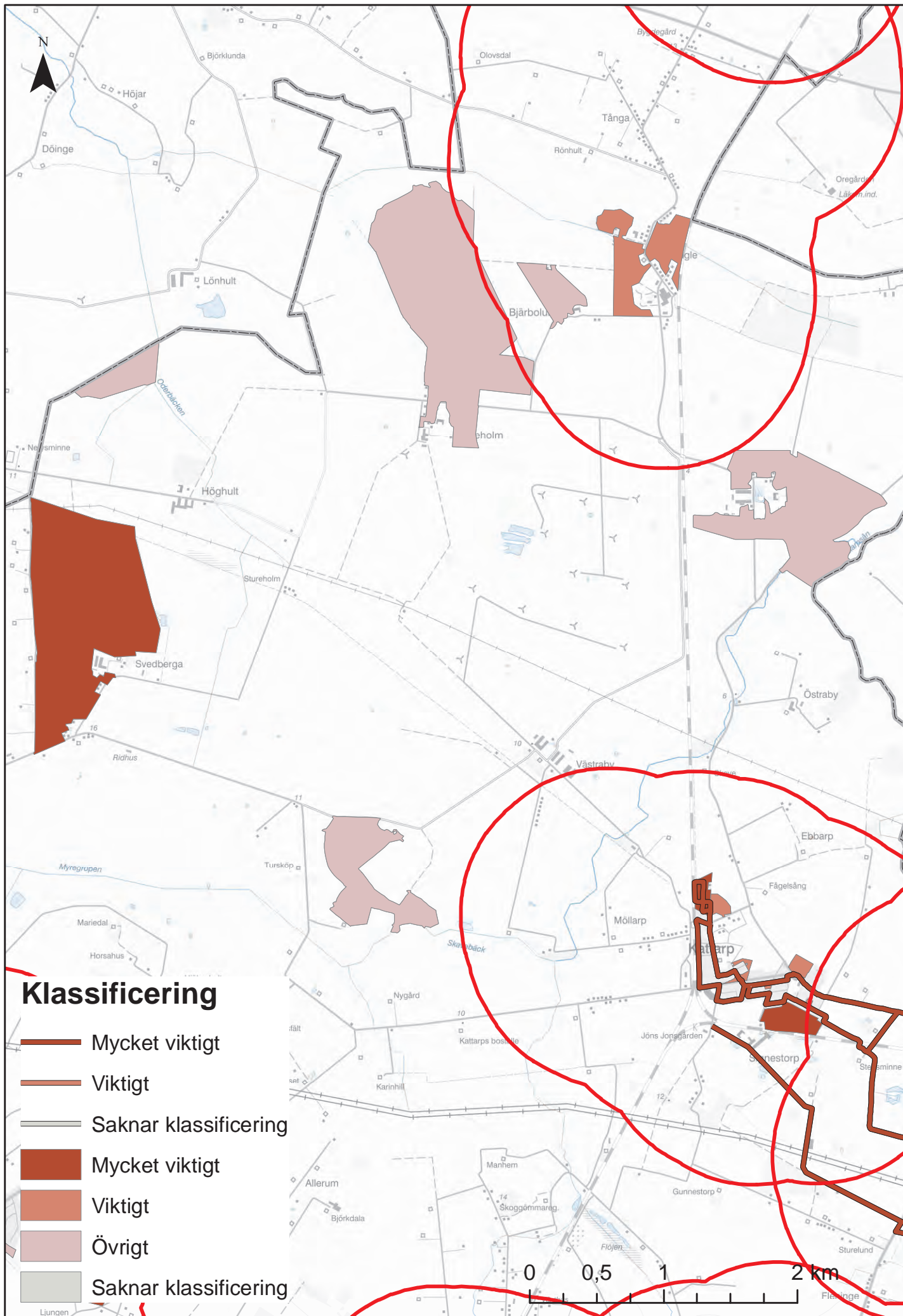
0 0,25 0,5 1 km

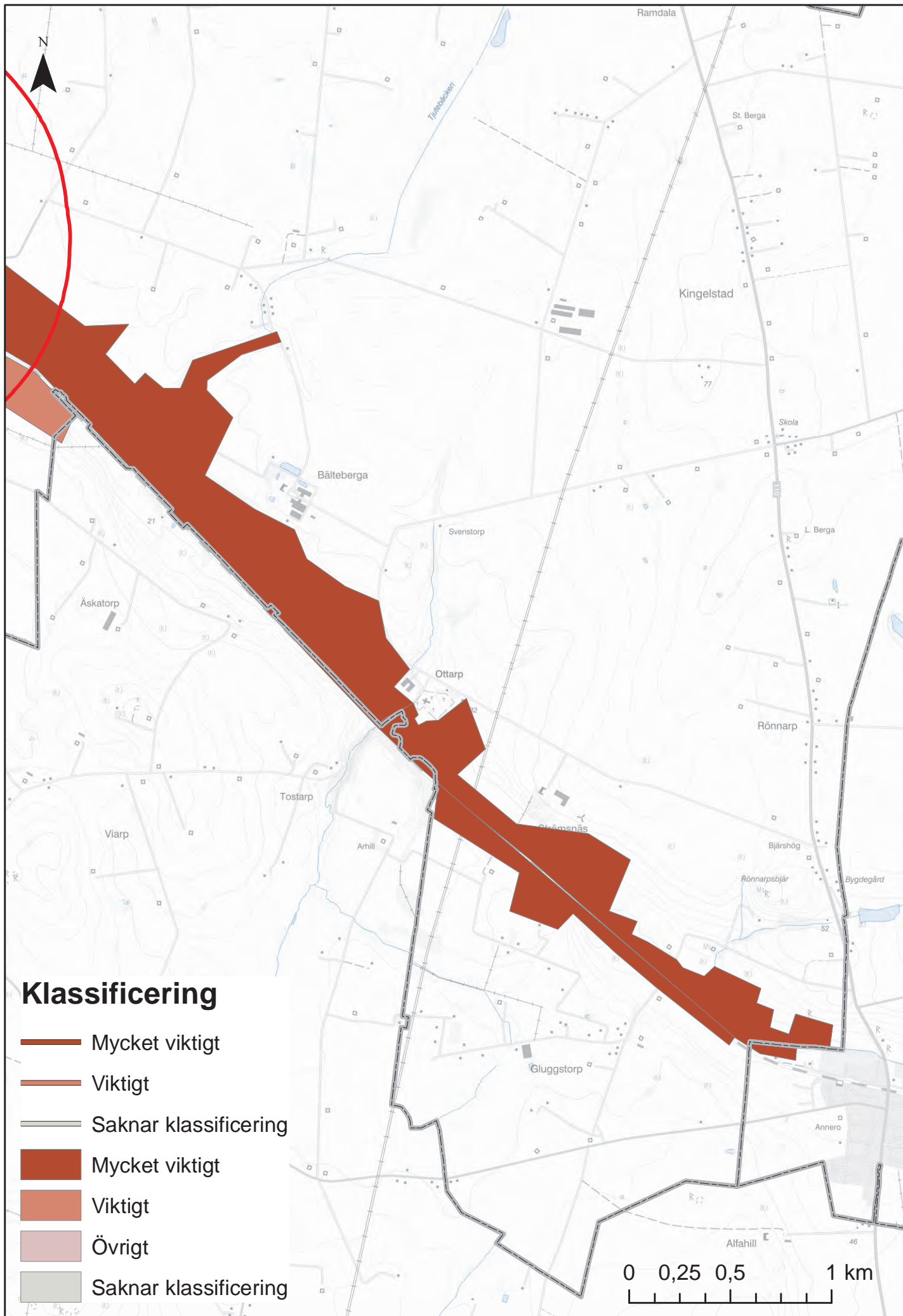

Klassificering

Mycket viktigt

Viktigt

Saknar klassificering

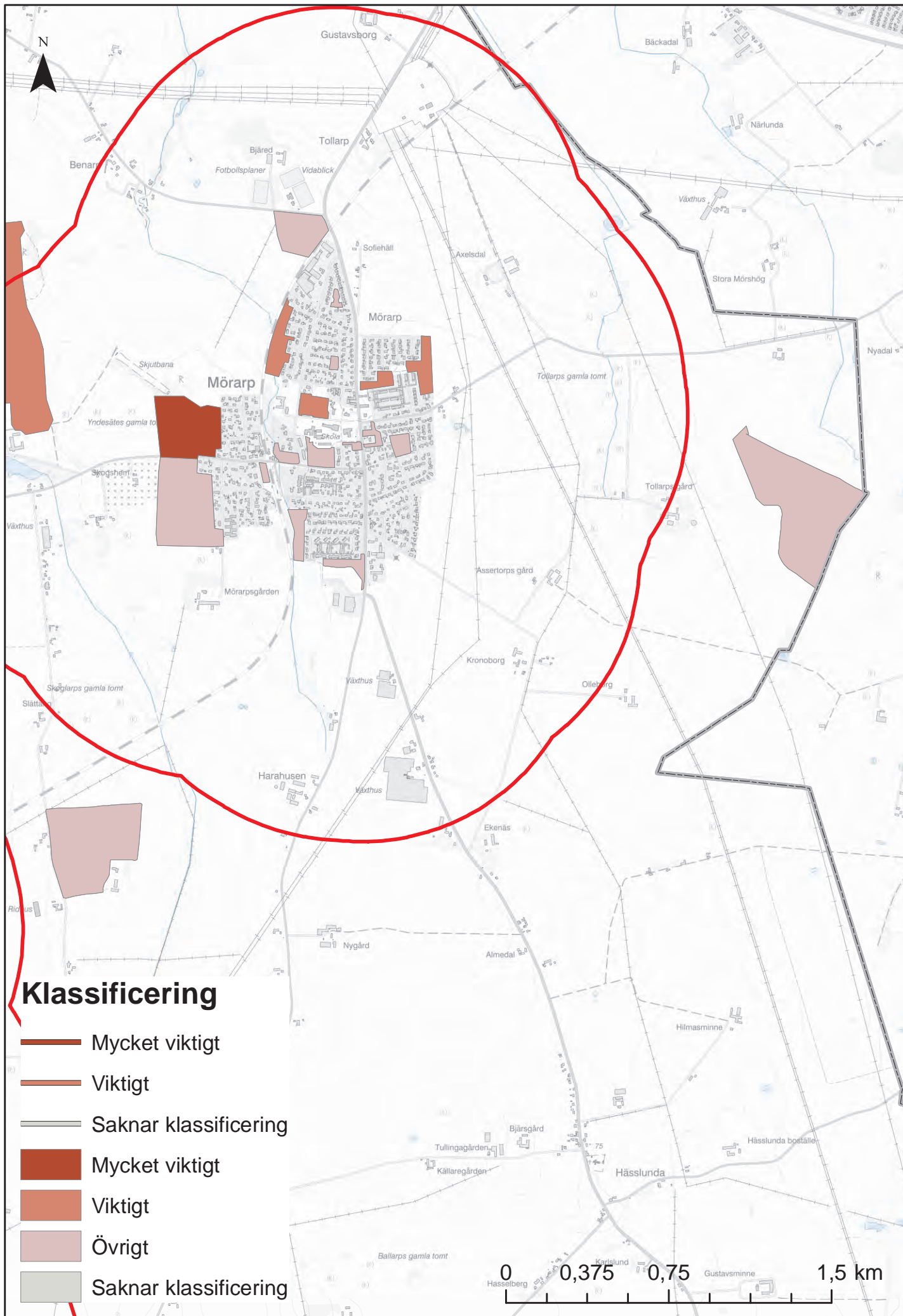
Mycket viktigt

Viktigt

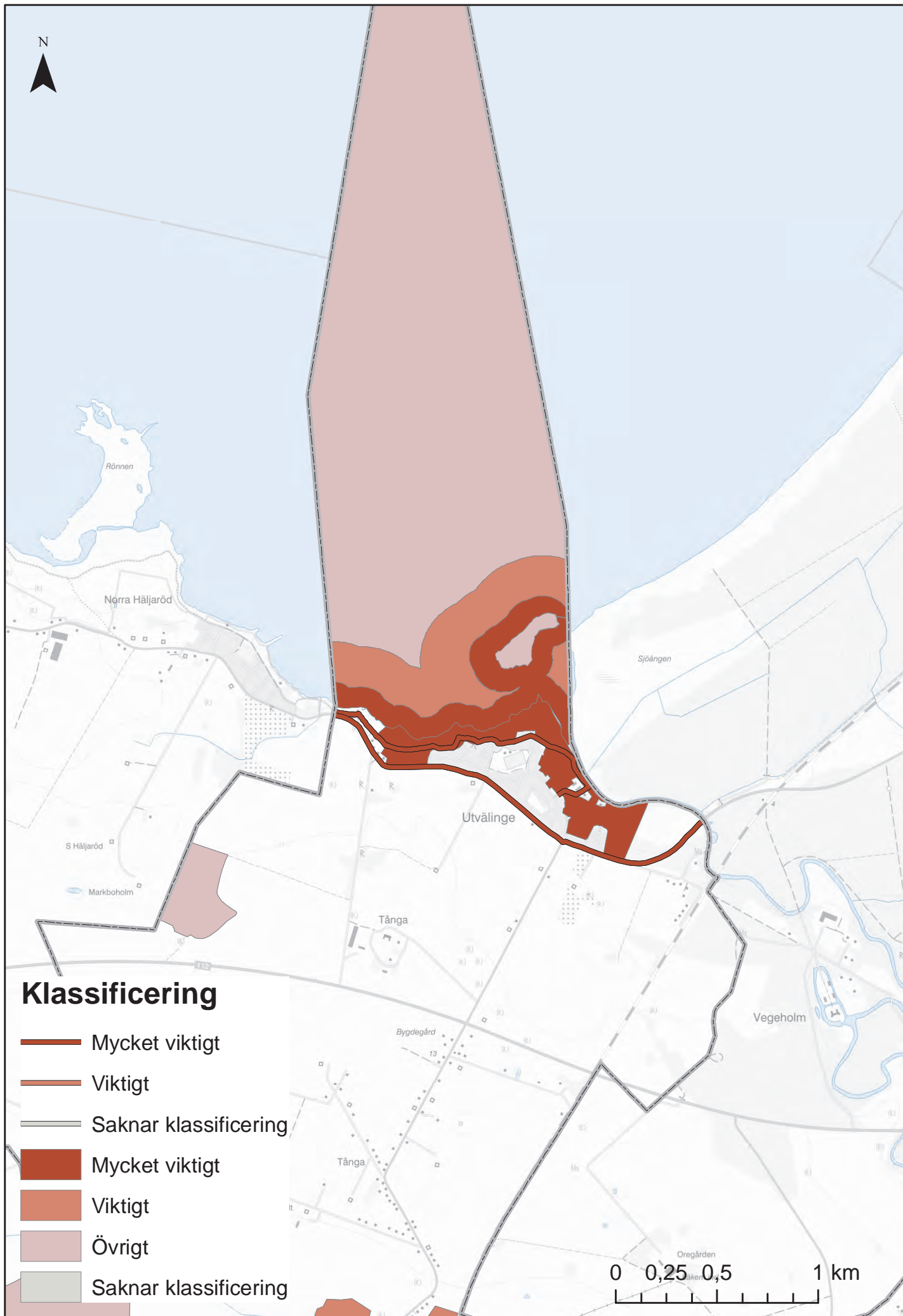
Övrigt

Saknar klassificering

0 0,25 0,5 1 km

Klassificering

 Mycket viktigt

 Viktigt

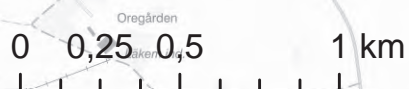
 Saknar klassificering

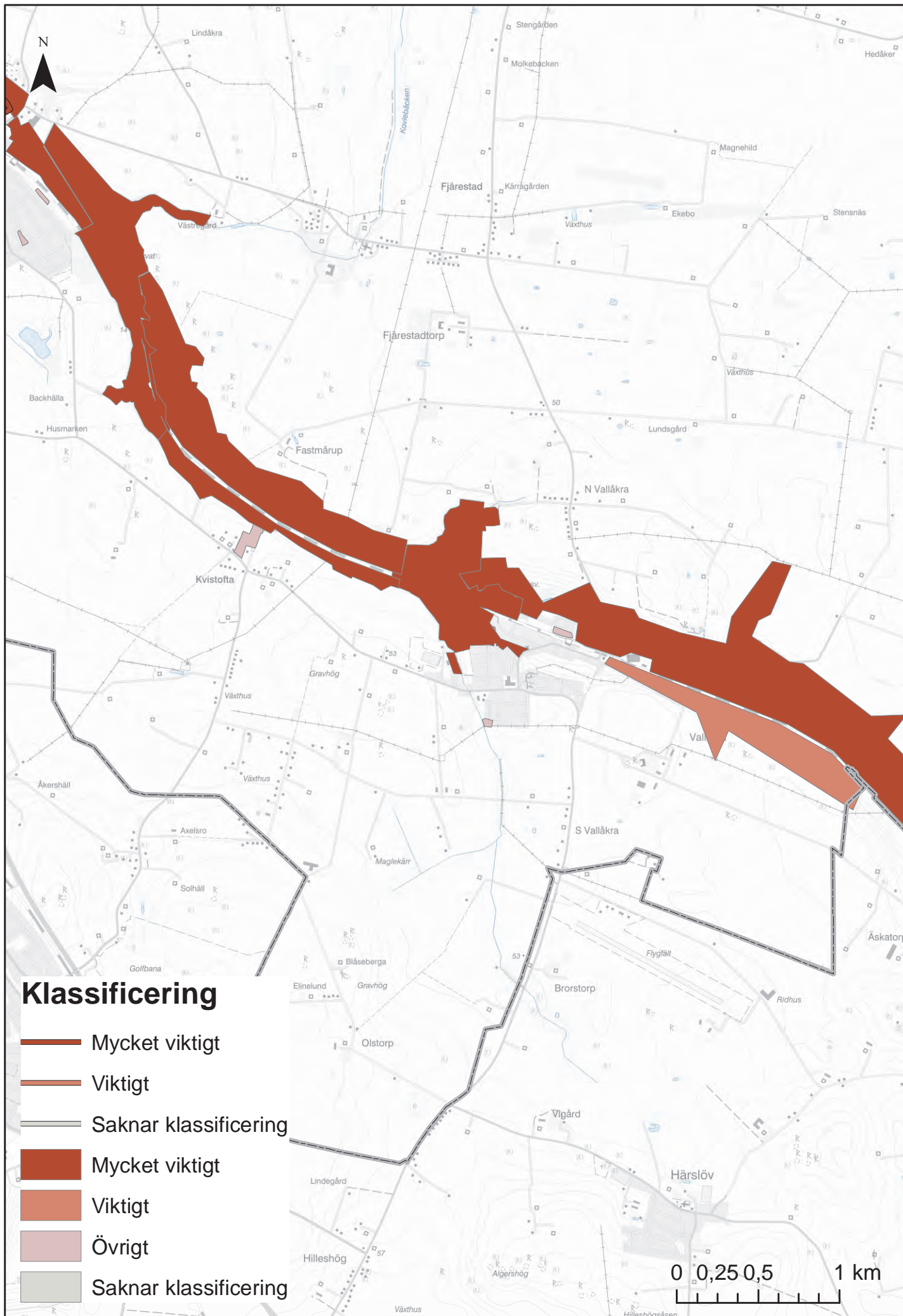
 Mycket viktigt

 Viktigt

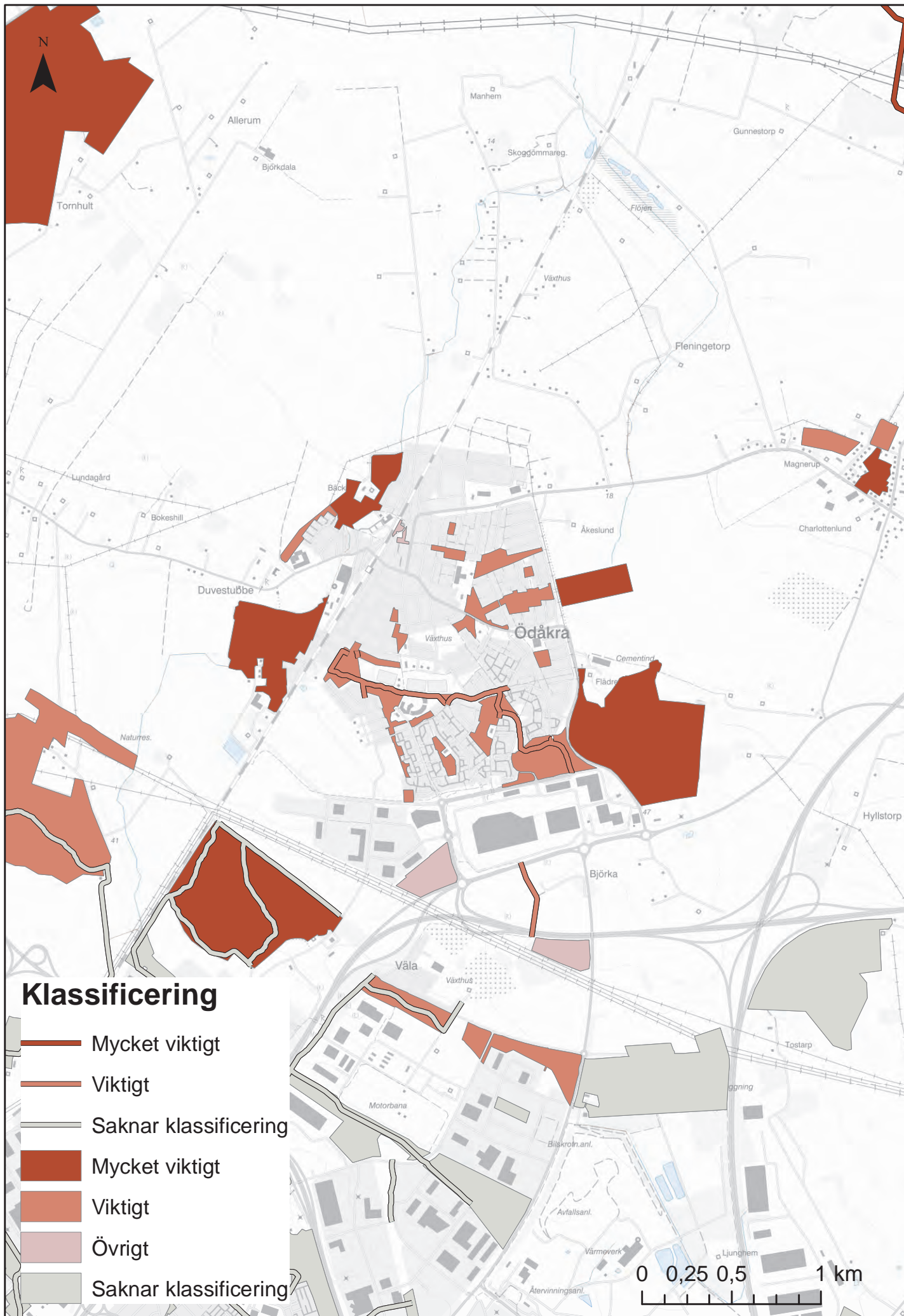
 Övrigt

 Saknar klassificering

N

Allerum
Björkdala
Tornhult
Manhem
Skoggömmareg.
Gunnestorp
Flöjen
Växthus
Fleningetorp
Lundagård
Bokeshill
Bäck
Åkeslund
Magnerup
Charlottenlund
Duvestubbe
Växthus
Ödåkra
Cementind.
Flådre
Hyllstorp
Naturres.
41
Björka
Våla
Växthus
Motorbana
Tostarp
Bilskrovl.anl.
Avfallsanl.
Värmeverk
Ljunghem
Återvinningsanl.

Referenser

(utöver datakällor och muntlig dialog med tjänstemän vid Helsingborgs stad)

Helsingborg.se, u.d., Tillgänglig online (2019-08-06) på: <https://helsingborg.se/>

Kullabygdens ornitologiska förening (u.d.) Tillgänglig online (2019-07-03) på:
<http://www.kof.nu/index.html>

Länsstyrelsen, u.d, Naturresevat. Tillgänglig online (2019-08-01) på:

<https://www.lansstyrelsen.se/skane/besok-och-upptack/naturresevat.html>

Naturvårdsverket, 2016, Delredovisning av regeringsuppdrag om utveckling av friluftslivet, NV-01657-16, Tillgänglig online (2019-08-13) på: [http://naturvardsverket.se/upload/miljoarbete-i-](http://naturvardsverket.se/upload/miljoarbete-i-samhallet/miljoarbete-i-)

[sverige/regeringsuppdrag/2016/naturvardsverkets-delredovisning-av-ru-utveckling-avfriluftslivet-metod-for-kartlaggning.pdf](http://naturvardsverket.se/upload/miljoarbete-i-samhallet/miljoarbete-i-sverige/regeringsuppdrag/2016/naturvardsverkets-delredovisning-av-ru-utveckling-avfriluftslivet-metod-for-kartlaggning.pdf)

Sjödin, Marika, Naturvårdssamordnare, Finspångs kommun, Muntlig dialog 2019-06-13